

Sadržaj

II. Nezakonodavni akti

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

- ★ Odluka Vijeća (EU) 2016/2079 od 29. rujna 2016. o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu o odnosima i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Novog Zelanda, s druge strane 1
- Sporazum o partnerstvu o odnosima i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Novog Zelanda, s druge strane 3
- ★ Izmjena Carinske konvencije o međunarodnom prijevozu robe uz primjenu karneta TIR (Konvencija TIR iz 1975.) 31

UREDBE

- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/2080 od 25. studenoga 2016. o otvaranju prodaje obranog mlijeka u prahu putem natječajnog postupka 45
- ★ Provedbena uredba Komisije (EU) 2016/2081 od 28. studenoga 2016. o ponovnom uvođenju konačne antidampinške pristojbe uvedene na uvoz oksalne kiseline koja je podrijetlom iz Narodne Republike Kine i koju proizvodi društvo Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd 48

ODLUKE

- ★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/2082 od 28. studenoga 2016. o izmjeni Zajedničke akcije 2008/851/ZVSP o vojnoj operaciji Europske unije za doprinos odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz somalsku obalu 53
- ★ Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/2083 od 28. studenoga 2016. o izmjeni Odluke 2014/486/ZVSP o savjetodavnoj misiji Europske unije za reformu sektora civilne sigurnosti u Ukrajini (EUAM Ukraine) 55

- ★ **Odluka Komisije (EU) 2016/2084 od 10. lipnja 2016. o državnoj potpori SA.38132 (2015/C) (ex 2014/NN) – dodatna naknada trgovačkom društvu Arfea u okviru obveze obavljanja javnih usluga (priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 3472) ⁽¹⁾ .....** 57
- ★ **Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/2085 od 28. studenoga 2016. o određenim privremenim zaštitnim mjerama povezanim s visoko patogenom influencom ptica podtipa H5N8 u Nizozemskoj (priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 7851) .....** 76
- ★ **Provedbena odluka Komisije (EU) 2016/2086 od 28. studenoga 2016. o određenim privremenim zaštitnim mjerama povezanim s visoko patogenom influencom ptica podtipa H5N8 u Švedskoj (priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 7852) .....** 80

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP

II.

(Nezakonodavni akti)

MEĐUNARODNI SPORAZUMI

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2016/2079

od 29. rujna 2016.

o potpisivanju, u ime Europske unije, i privremenoj primjeni Sporazuma o partnerstvu o odnosima i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Novog Zelanda, s druge strane

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 37.,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. i članak 212. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 5. i člankom 218. stavkom 8. drugim podstavkom,

uzimajući u obzir zajednički prijedlog Europske komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 25. lipnja 2012. ovlastilo Komisiju i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da otvore pregovore s Novim Zelandom o okvirnom sporazumu koji bi zamijenio Zajedničku deklaraciju o odnosima i suradnji između Europske unije i Novog Zelanda od 21. rujna 2007.
- (2) Pregovori o Sporazumu o partnerstvu o odnosima i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Novog Zelanda, s druge strane („Sporazum”) uspješno su zaključeni 30. srpnja 2014. Sporazum odražava kako povijesno bliske odnose tako i sve snažnije veze koje se razvijaju između stranaka te njihovu želju za daljnjim jačanjem i proširivanjem njihovih odnosa na ambiciozan i inovativan način.
- (3) Člankom 58. Sporazuma predviđeno je da Unija i Novi Zeland mogu privremeno primjenjivati određene odredbe Sporazuma koje su zajednički odredile obje stranke do njegova stupanja na snagu.
- (4) Sporazum bi stoga trebalo potpisati u ime Unije, a pojedine njegove odredbe trebalo bi privremeno primjenjivati, do završetka postupaka potrebnih za njegovo sklapanje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odobrava se potpisivanje u ime Unije Sporazuma o partnerstvu o odnosima i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Novog Zelanda, s druge strane, podložno sklapanju Sporazuma.

Tekst Sporazuma priložen je ovoj Odluci.

Članak 2.

Do stupanja Sporazuma na snagu, u skladu s člankom 58. Sporazuma i podložno obavijestima koje su u njemu predviđene, sljedeće odredbe Sporazuma privremeno se primjenju između Unije i Novog Zelanda, ali samo u mjeri u kojoj one obuhvaćaju pitanja koja su u nadležnosti Unije, uključujući pitanja u nadležnosti Unije da utvrđuje i provodi zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku ⁽¹⁾:

- članak 3. (Dijalog),
- članak 4. (Suradnja u regionalnim i međunarodnim organizacijama),
- članak 5. (Politički dijalog),
- članak 53. (Zajednički odbor), uz iznimku njegova stavka 3. točaka (g) i (h),
- glavu X. (Završne odredbe), uz iznimku članka 57. i članka 58. stavaka 1. i 3., u mjeri u kojoj je to potrebno kako bi se osigurala privremena primjena odredaba Sporazuma iz ovog članka.

Članak 3.

Predsjednika Vijeća ovlašćuje se da odredi jednu ili više osoba ovlaštenih za potpisivanje Sporazuma u ime Unije.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. rujna 2016.

Za Vijeće
Predsjednik
P. ŽIGA

⁽¹⁾ Glavno tajništvo Vijeća objavit će u *Službenom listu Europske unije* datum od kojeg se odredbe Sporazuma iz članka 2. počinju privremeno primjenjivati.

SPORAZUM O PARTNERSTVU**o odnosima i suradnji između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane,
i Novog Zelanda, s druge strane**

EUROPSKA UNIJA, dalje u tekstu „Unija”,

i

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BUGARSKA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANJOLSKA,

FRANCUSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA HRVATSKA,

TALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPAR,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MAĐARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AUSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

RUMUNJSKA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAČKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

UJEDINJENA KRALJEVINA VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE,

države članice Europske unije, dalje u tekstu „države članice”,

s jedne strane, i

NOVI ZELAND,

s druge strane,

dalje u tekstu „stranke”,

UZIMAJUĆI U OBZIR svoje zajedničke vrijednosti te bliske povijesne, političke, gospodarske i kulturne veze,

POZDRAVLJAJUĆI napredak postignut u razvoju svojih uzajamno korisnih odnosa od donošenja Zajedničke deklaracije o odnosima i suradnji između Europske unije i Novog Zelanda 21. rujna 2007.,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost ciljevima i načelima Povelje Ujedinjenih naroda („Povelja UN-a”) te jačanju uloge Ujedinjenih naroda („UN”),

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost demokratskim načelima i ljudskim pravima kako su utvrđeni u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i drugim odgovarajućim međunarodnim instrumentima u području ljudskih prava, kao i načelima vladavine prava i dobrog upravljanja,

PRIZNAJUĆI osobitu predanost vlade Novog Zelanda načelima Ugovora iz Waitangija,

NAGLAŠAVAJUĆI sveobuhvatnu prirodu svojeg odnosa i važnost uspostave usklađenog okvira za promicanje razvoja tog odnosa,

IZRAŽAVAJUĆI zajedničku volju da svoje odnose izgrade u pojačano partnerstvo,

POTVRĐUJUĆI svoju želju da intenziviraju i razviju svoj politički dijalog i suradnju,

ODLUČNI DA učvrste, prodube i diversificiraju suradnju u područjima od obostranog interesa, na bilateralnoj, regionalnoj i globalnoj razini te radi obostrane koristi,

PREPOZNAJUĆI potrebu za pojačanom suradnjom u području pravde, slobode i sigurnosti,

PREPOZNAJUĆI svoju želju za promicanjem održivog razvoja u njegovoj gospodarskoj, društvenoj i ekološkoj dimenziji,

NADALJE PREPOZNAJUĆI svoj zajednički interes u promicanju uzajamnog razumijevanja i snažnih neposrednih međuljudskih kontakata, među ostalim putem turizma i recipročnih dogovora kojima se mladima omogućuje da posjećuju druge zemlje te da ondje studiraju i rade, kao i putem drugih kratkoročnih posjeta,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju snažnu predanost promicanju gospodarskog rasta, globalnog ekonomskog upravljanja, financijske stabilnosti i djelotvornog multilateralizma,

PONOVNO POTVRĐUJUĆI svoju predanost suradnji u promicanju međunarodnog mira i sigurnosti,

NADOVEZUJUĆI SE na sporazume sklopljene između Unije i Novog Zelanda, posebno u odnosu na upravljanje krizama, znanost i tehnologiju, usluge zračnog prijevoza, postupke ocjene sukladnosti i sanitarne mjere,

NAPOMINJUĆI da, ako stranke u okviru ovog Sporazuma odluče sklopiti posebne sporazume u području slobode, sigurnosti i pravde koje Unija treba sklopiti u skladu s dijelom III. glavom V. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, odredbe takvih budućih sporazuma ne bi obvezivale Ujedinjenu Kraljevinu i/ili Irsku, osim ako Unija, istodobno s Ujedinjenom Kraljevinom i/ili Irskom u pogledu njihovih prethodnih bilateralnih odnosa, obavijesti Novi Zeland o tome da su takvi sporazumi postali obvezujući za Ujedinjenu Kraljevinu i/ili Irsku kao dio Unije u skladu s Protokolom br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde priloženom Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije. Isto tako, sve naknadne unutarnje mjere Unije koje treba donijeti u skladu s gore navedenom glavom V. radi provedbe ovog Sporazuma ne bi obvezivale Ujedinjeno Kraljevstvo i/ili Irsku, osim ako su dostavili obavijest da žele sudjelovati u tim mjerama ili ih prihvatiti u skladu s Protokolom br. 21. Napominjući i da bi takvi budući sporazumi ili takve naknadne unutarnje mjere Unije bile obuhvaćene Protokolom br. 22 o stajalištu Danske priloženom navedenim Ugovorima,

SPORAZUMJELI SU SE KAKO SLIJEDI:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Svrha Sporazuma

Svrha je ovog Sporazuma uspostaviti pojačano partnerstvo između stranaka te produbiti i pojačati suradnju u pitanjima od obostranog interesa, odražavajući pritom zajedničke vrijednosti i zajednička načela, među ostalim intenziviranjem dijaloga na visokoj razini.

Članak 2.

Temelj suradnje

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost demokratskim načelima, ljudskim pravima i temeljnim slobodama te vladavini prava i dobrom upravljanju.

Poštovanje demokratskih načela, ljudskih prava i temeljnih sloboda kako su utvrđeni u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i drugim odgovarajućim međunarodnim instrumentima u području ljudskih prava te načela vladavine prava temelj je domaćih i međunarodnih politika obiju stranaka i predstavlja ključan element ovog Sporazuma.

2. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost Povelji UN-a i zajedničkim vrijednostima koje su u njoj izražene.

3. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost promicanju održivog razvoja i rasta u svim njegovim dimenzijama, doprinošenju postizanju međunarodno usuglašanih razvojnih ciljeva i suradnji radi suočavanja s globalnim ekološkim izazovima, uključujući klimatske promjene.

4. Stranke naglašavaju svoju zajedničku predanost sveobuhvatnoj prirodi svojih bilateralnih odnosa te proširenju i produbljivanju tih odnosa, među ostalim sklapanjem posebnih sporazuma ili dogovora.

5. Provedba ovog Sporazuma temelji se na načelima dijaloga, međusobnog poštovanja, ravnopravnog partnerstva, konsenzusa i poštovanja međunarodnog prava.

Članak 3.

Dijalog

1. Stranke su suglasne pojačati svoj redoviti dijalog u svim područjima obuhvaćenima ovim Sporazumom s ciljem ispunjavanja njegove svrhe.

2. Dijalog između stranaka odvija se s pomoću kontakata, razmjena i savjetovanja na svim razinama, a posebno u obliku:

(a) sastanaka na razini čelnika koji se održavaju redovito kad god to stranke smatraju potrebnim;

(b) savjetovanja i posjeta na ministarskoj razini koji se održavaju u prigodama i na mjestima koje odrede stranke;

(c) savjetovanja na razini ministara vanjskih poslova koja se održavaju redovito, ako je moguće godišnje;

(d) sastanaka na razini viših službenika radi savjetovanja o pitanjima od obostranog interesa ili brifinga i suradnje u pogledu glavnih kretanja na domaćoj i međunarodnoj razini;

- (e) sektorskih dijaloga o pitanjima od zajedničkog interesa; i
- (f) razmjena izaslanstava između Europskog parlamenta i parlamenta Novog Zelanda.

Članak 4.

Suradnja u regionalnim i međunarodnim organizacijama

Stranke se obvezuju surađivati razmjenom stajališta o pitanjima povezanim s politikama koja su od obostranog interesa i, prema potrebi, dijeljenjem informacija o stajalištima u regionalnim i međunarodnim forumima te organizacijama.

GLAVA II.

POLITIČKI DIJALOG I SURADNJA U PITANJIMA VANJSKE POLITIKE I SIGURNOSTI

Članak 5.

Politički dijalog

Stranke su suglasne pojačati svoj redoviti politički dijalog na svim razinama, posebno s ciljem rasprave o pitanjima od zajedničkog interesa obuhvaćenima ovom glavom te jačanja zajedničkog pristupa međunarodnim pitanjima. Stranke su suglasne da za potrebe ove glave pojam „politički dijalog” znači razmjene i savjetovanja, bilo službena ili neslužbena, na bilo kojoj razini vlasti.

Članak 6.

Predanost demokratskim načelima, ljudskim pravima i vladavini prava

U interesu unapređenja zajedničke predanosti stranaka demokratskim načelima, ljudskim pravima i vladavini prava stranke su suglasne:

- (a) promicati osnovna načela u pogledu demokratskih vrijednosti, ljudskih prava i vladavine prava, među ostalim u multilateralnim forumima; i
- (b) surađivati i usklađivati se, prema potrebi, pri praktičnom unapređivanju demokratskih načela, ljudskih prava i vladavine prava, među ostalim u trećim zemljama.

Članak 7.

Upravljanje krizama

Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost promicanju međunarodnog mira i sigurnosti, među ostalim Sporazumom između Novog Zelanda i Europske unije o uspostavi okvira za sudjelovanje Novog Zelanda u operacijama Europske unije za upravljanje krizama potpisanim u Bruxellesu 18. travnja 2012.

Članak 8.

Suzbijanje širenja oružja za masovno uništenje

1. Stranke smatraju da širenje oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke državnim i nedržavnim akterima predstavlja jednu od najvećih prijetnji međunarodnome miru i sigurnosti. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost poštovanju i potpunoj provedbi na nacionalnoj razini svojih postojećih obveza u okviru međunarodnih ugovora i sporazuma o razoružanju i neširenju oružja te drugih odgovarajućih međunarodnih obveza. Stranke su suglasne surađivati i pridonositi suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke. Stranke su suglasne da ova odredba predstavlja ključan element ovog Sporazuma.

2. Stranke su nadalje suglasne surađivati i pridonositi sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstava njihove isporuke:
  - (a) poduzimanjem koraka, prema potrebi, za potpisivanje i ratifikaciju svih ostalih odgovarajućih međunarodnih instrumenata te za pristup tim instrumentima i njihovu potpunu provedbu;
  - (b) održavanjem djelotvornog sustava nacionalne kontrole izvoza kojim se kontrolira izvoza i provoz robe povezane s oružjem za masovno uništenje, koji uključuje kontrolu krajnje uporabe tehnologija dvojne namjene povezanih s oružjem za masovno uništenje te obuhvaća djelotvorne sankcije za kršenja kontrole izvoza.
3. Stranke su suglasne uspostaviti redoviti politički dijalog o tim pitanjima.

Članak 9.

Malo i lako oružje

1. Stranke prepoznaju da nezakonita proizvodnja, prijenos i promet malog i lakog oružja, uključujući streljivo za to oružje kao i njihovo pretjerano gomilanje, loše upravljanje njima, nedostatan osigurane zalihe i nekontrolirano širenje i dalje predstavljaju ozbiljnu prijetnju međunarodnom miru i sigurnosti.
2. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost poštovanju i u potpunoj provedbi svojih obveza da djeluju protiv nezakonite trgovine malim i lakim oružjem, uključujući streljivo za to oružje, u okviru postojećih međunarodnih sporazuma i rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda („VSUN”), kao i svojih obveza u okviru drugih međunarodnih instrumenata koji se primjenjuju u ovom području, kao što je Akcijski program UN-a za sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje nezakonite trgovine malim i lakim oružjem u svim njezinim aspektima.
3. Stranke se obvezuju surađivati i osigurati koordinaciju i komplementarnost svojih napora u suzbijanju nezakonite trgovine malim i lakim oružjem, uključujući streljivo za to oružje, na globalnoj, regionalnoj, subregionalnoj i nacionalnoj razini te su suglasne uspostaviti redoviti politički dijalog o tim pitanjima.

Članak 10.

Međunarodni kazneni sud

1. Stranke ponovno potvrđuju da najteža kaznena djela koja se odnose na međunarodnu zajednicu kao cjelinu ne bi smjela ostati nekažnjena te da bi trebalo osigurati njihov progon mjerama na domaćoj ili međunarodnoj razini, među ostalim putem Međunarodnog kaznenog suda.
2. Promicanjem jačanja mira i međunarodne pravde stranke ponovno potvrđuju svoju odlučnost da:
  - (a) poduzmu korake za provedbu Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda („Rimski statut”) i, prema potrebi, povezanih instrumenata;
  - (b) dijele iskustva s regionalnim partnerima u donošenju pravnih prilagodbi potrebnih radi omogućivanja ratifikacije i provedbe Rimskog statuta; i
  - (c) surađuju na ostvarivanju cilja univerzalnosti i cjelovitosti Rimskog statuta.

Članak 11.

Suradnja u borbi protiv terorizma

1. Stranke ponovno potvrđuju važnost borbe protiv terorizma uz potpuno poštovanje vladavine prava, međunarodnog prava, posebno Povelje UN-a i odgovarajućih rezolucija VSUN-a, prava u području ljudskih prava, izbjegličkog prava i međunarodnog humanitarnog prava.

2. Unutar tog okvira i uzimajući u obzir Globalnu strategiju UN-a za borbu protiv terorizma sadržanu u Rezoluciji Opće skupštine UN-a 60/288 od 8. rujna 2006. stranke su suglasne surađivati u sprečavanju i uništavanju terorizma, osobito kako slijedi:

- (a) u okviru potpune provedbe rezolucija VSUN-a 1267, 1373 i 1540 te ostalih rezolucija UN-a i međunarodnih instrumenata koji se primjenjuju;
- (b) razmjenom informacija o terorističkim skupinama i njihovim mrežama potpore u skladu s međunarodnim i nacionalnim pravom koje se primjenjuje;
- (c) razmjenom stajališta o:
  - i. sredstvima i metodama koji se upotrebljavaju za borbu protiv terorizma, među ostalim u tehničkim područjima i u području osposobljavanja;
  - ii. sprečavanju terorizma; i
  - iii. najboljim praksama u pogledu zaštite ljudskih prava u borbi protiv terorizma;
- (d) suradnjom s ciljem jačanja međunarodnog konsenzusa o borbi protiv terorizma i njezinu normativnom okviru te radom na što bržem postizanju sporazuma o Sveobuhvatnoj konvenciji o međunarodnom terorizmu kako bi se dopunili postojeći instrumenti UN-a za borbu protiv terorizma; i
- (e) promicanjem suradnje među državama članicama UN-a s ciljem djelotvorne provedbe Globalne strategije UN-a za borbu protiv terorizma svim primjerenim sredstvima.

3. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost međunarodnim standardima koje je uspostavila Radna skupina za financijsko djelovanje („FATF”) radi borbe protiv financiranja terorizma.

4. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost suradnji kako bi pružile potporu u izgradnji kapaciteta za borbu protiv terorizma drugim državama kojima su potrebni resursi i stručna znanja za sprečavanje terorističkog djelovanja i odgovaranje na njega, među ostalim u kontekstu Globalnog foruma za borbu protiv terorizma (GCTF).

GLAVA III.

SURADNJA U PODRUČJU GLOBALNOG RAZVOJA I HUMANITARNE POMOĆI

Članak 12.

Razvoj

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost podupiranju održivog razvoja u zemljama u razvoju kako bi se smanjilo siromaštvo i pridonijelo sigurnijem, pravičnijem i naprednijem svijetu.
2. Stranke prepoznaju vrijednost suradnje radi osiguravanja većeg učinka, dosega i utjecaja razvojnih aktivnosti, među ostalim na području Tihog oceana.
3. U tu su svrhu stranke suglasne:
  - (a) razmjenjivati mišljenja i, prema potrebi, koordinirati stajališta o razvojnim pitanjima u regionalnim i međunarodnim forumima radi promicanja uključivog i održivog rasta za ljudski razvoj; i
  - (b) razmjenjivati informacije o svojim razvojnim programima i, prema potrebi, koordinirati djelovanje u pojedinačnim zemljama radi povećanja njihova utjecaja na održiv razvoj i iskorjenjivanje siromaštva.

Članak 13.

Humanitarna pomoć

Stranke ponovno potvrđuju svoju zajedničku predanost humanitarnoj pomoći te nastoje, prema potrebi, ponuditi koordinirane odgovore.

GLAVA IV.

SURADNJA U GOSPODARSKIM I TRGOVINSKIM PITANJIMA

Članak 14.

Dijalog o gospodarskim, trgovinskim i investicijskim pitanjima

1. Stranke su predane dijalogu i suradnji u područjima povezanim s gospodarstvom, trgovinom i ulaganjima kako bi olakšale bilateralne trgovinske i investicijske tokove. Istodobno, prepoznajući važnost nastavljanja tih nastojanja u okviru multilateralnog trgovinskog sustava utemeljenog na pravilima, stranke potvrđuju svoju predanost suradnji u okviru Svjetske trgovinske organizacije („WTO”) s ciljem postizanja daljnje liberalizacije trgovine.
2. Stranke su suglasne promicati razmjenu informacija i dijeljenje iskustava o svojim makroekonomskim politikama i trendovima, uključujući razmjenu informacija o koordinaciji gospodarskih politika u kontekstu regionalne gospodarske suradnje i integracije.
3. Stranke održavaju sadržajni dijalog čiji je cilj promicanje trgovine robom, uključujući poljoprivredne i ostale osnovne proizvode, sirovine, gotove proizvode i proizvode velike dodane vrijednosti. Stranke prepoznaju da je transparentan pristup utemeljen na tržištu najbolji način za stvaranje okruženja pogodnog za ulaganja u proizvodnju takvih proizvoda i trgovinu njima te za poticanje njihove učinkovite raspodjele i uporabe.
4. Stranke održavaju sadržajni dijalog čiji je cilj promicanje bilateralne trgovine uslugama te razmjena informacija i iskustava o svojim nadzornim okruženjima. Stranke su ujedno suglasne pojačati suradnju s ciljem poboljšanja računovodstvenih, revizijskih, nadzornih i regulatornih sustava u području bankarstva, osiguranja i drugim dijelovima financijskog sektora.
5. Stranke potiču razvoj privlačnog i stabilnog okruženja za dvosmjerna ulaganja dijalogom čiji su ciljevi jačanje međusobnog razumijevanja i suradnje u investicijskim pitanjima, istraživanje mehanizama za olakšavanje investicijskih tokova te promicanje stabilnih, transparentnih i otvorenih pravila za ulagače.
6. Stranke se međusobno obavješćuju o razvoju bilateralne i međunarodne trgovine, aspektima drugih politika povezanim s ulaganjima i trgovinom, među ostalim o svojim politikama prema sporazumima o slobodnoj trgovini („FTA”) te pripadajućim planovima za FTA-ove i regulatornim pitanjima, koji bi mogli utjecati na bilateralnu trgovinu i ulaganja.
7. Takav dijalog i suradnja u području trgovine i ulaganja odvijaju se, među ostalim, u obliku:
  - (a) godišnjeg dijaloga o trgovinskoj politici na razini viših službenika, koji se dopunjuje ministarskim sastancima o trgovini kada to odrede stranke;
  - (b) godišnjeg dijaloga o trgovini poljoprivrednim proizvodima; i
  - (c) ostalih sektorskih razmjena kada to odrede stranke.
8. Stranke se obvezuju surađivati na osiguravanju uvjeta za pojačanu međusobnu trgovinu i ulaganja te za njihovo promicanje, među ostalim dogovaranjem novih sporazuma u pregovorima kada je to moguće.

Članak 15.

Sanitarna i fitosanitarna pitanja

1. Stranke su suglasne pojačati suradnju u sanitarnim i fitosanitarnim („SPS”) pitanjima u okviru Sporazuma WTO-a o primjeni sanitarnih i fitosanitarnih mjera, Komisije za Codex Alimentarius, Svjetske organizacije za zdravlje životinja („OIE”) te odgovarajućih međunarodnih i regionalnih organizacija koje djeluju u okviru Međunarodne konvencije o zaštiti bilja („IPPC”). Cilj je te suradnje jačanje međusobnog razumijevanja mjera SPS-a druge stranke te olakšavanje trgovine između stranaka, a ta suradnja može uključivati:
  - (a) dijeljenje informacija;

- (b) primjenu zahtjeva u pogledu uvoza na cjelokupno područje druge stranke;
- (c) provedbu provjere cjelokupnih sustava inspekcije i certifikacije tijela druge stranke ili dijela tih sustava u skladu s mjerodavnim međunarodnim normama Codexa Alimentarius, OIE-a i IPPC-a za ocjenu takvih sustava; i
- (d) priznavanje područja bez štetnika i bolesti te područja s niskom prisutnosti štetnika ili bolesti.

2. Stranke se u tu svrhu obvezuju u potpunosti iskoristiti postojeće instrumente kao što je Sporazum između Europske zajednice i Novog Zelanda o sanitarnim mjerama koje se primjenjuju u trgovini živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla, potpisan u Bruxellesu 17. prosinca 1996., te surađivati u okviru odgovarajućeg bilateralnog foruma o drugim pitanjima SPS-a koja nisu obuhvaćena tim Sporazumom.

Članak 16.

Dobrobit životinja

Stranke ponovno potvrđuju i važnost održavanja uzajamnog razumijevanja i suradnje u pitanjima dobrobiti životinja te će nastaviti dijeliti informacije i surađivati u okviru foruma Europske komisije i nadležnih tijela Novog Zelanda o suradnji u području dobrobiti životinja kao i blisko surađivati u okviru OIE-a u tim pitanjima.

Članak 17.

Tehničke prepreke u trgovini

1. Stranke dijele mišljenje da su veća kompatibilnost normi, tehničkih propisa i postupaka ocjene sukladnosti ključni element u olakšavanju trgovine robom.
2. Stranke prepoznaju svoj zajednički interes za smanjenje tehničkih prepreke u trgovini te su suglasne u tu svrhu surađivati u okviru Sporazuma WTO-a o tehničkim preprekama u trgovini i Sporazuma o uzajamnom priznavanju ocjena sukladnosti između Europske zajednice i Novog Zelanda potpisanog u Wellingtonu 25. lipnja 1998.

Članak 18.

Politika tržišnog natjecanja

Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost promicanju tržišnog natjecanja u gospodarskim aktivnostima putem svojih zakona i drugih propisa u području tržišnog natjecanja. Stranke su suglasne dijeliti informacije o politici tržišnog natjecanja i povezanim pitanjima te pojačati suradnju između svojih tijela nadležnih za tržišno natjecanje.

Članak 19.

Javna nabava

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost otvorenim i transparentnim okvirima javne nabave kojima se, u skladu s međunarodnim obvezama stranaka, promiču vrijednost za novac, konkurentna tržišta i nediskriminirajuće prakse nabave te se tako jača trgovina između stranaka.
2. Stranke su suglasne dodatno pojačati svoja savjetovanja, suradnju te razmjenu iskustava i najboljih praksi u području javne nabave kada je riječ o pitanjima od obostranog interesa, među ostalim o njihovim regulatornim okvirima.

3. Stranke su suglasne istraživati načine za dodatno promicanje međusobnog pristupa svojim tržištima javne nabave te razmjenjivati mišljenja o mjerama i praksama koje bi mogle negativno utjecati na njihovu trgovinu u okviru javne nabave.

Članak 20.

Sirovine

1. Stranke će unaprijediti suradnju u pitanjima koja se odnose na sirovine putem bilateralnog dijaloga ili u okviru odgovarajućih plurilateralnih foruma ili međunarodnih institucija na zahtjev bilo koje od stranaka. Ta je suradnja osobito usmjerena na uklanjanje prepreka u trgovini sirovinama, jačanje globalnog okvira za trgovinu sirovinama utemeljenog na pravilima te promicanje transparentnosti na globalnim tržištima sirovina.

2. Teme za suradnju mogu uključivati, među ostalim:

- (a) pitanja ponude i potražnje, pitanja bilateralne trgovine i ulaganja kao i pitanja od interesa koja proizlaze iz međunarodne trgovine;
- (b) carinske i necarinske prepreke za sirovinsku robu, povezane usluge i ulaganja;
- (c) odgovarajuće regulatorne okvire stranaka; i
- (d) najbolje prakse u odnosu na održivi razvoj rudarske industrije, uključujući politiku o mineralima, prostorno planiranje i postupke izdavanja dozvola.

Članak 21.

Intelektualno vlasništvo

1. Stranke ponovno potvrđuju važnost svojih prava i obveza u odnosu na prava intelektualnog vlasništva, uključujući autorsko pravo i srodna prava, žigove, oznake zemljopisnog podrijetla, dizajne i patente te njihovo izvršavanje u skladu s najvišim međunarodnim standardima kojih se stranke pridržavaju.

2. Stranke su suglasne razmjenjivati informacije i dijeliti iskustva o pitanjima intelektualnog vlasništva, uključujući:

- (a) ostvarivanje, promicanje, širenje, racionalizaciju, usklađivanje, zaštitu i djelotvornu provedbu prava intelektualnog vlasništva i upravljanje njima;
- (b) sprečavanje povreda prava intelektualnog vlasništva;
- (c) borbu protiv krivotvorenja i piratstva s pomoću odgovarajućih oblika suradnje; i
- (d) funkcioniranje tijela zaduženih za zaštitu i izvršavanje prava intelektualnog vlasništva.

3. Stranke su suglasne razmjenjivati informacije i promicati dijalog o zaštiti genetskih resursa, tradicionalnog znanja i folkloru.

Članak 22.

Carina

1. Stranke jačaju suradnju u carinskim pitanjima, uključujući olakšavanje trgovine, s ciljem daljnjeg pojednostavnjivanja i usklađivanja carinskih postupaka i promicanja zajedničkog djelovanja u kontekstu odgovarajućih međunarodnih inicijativa.

2. Ne dovodeći u pitanje druge oblike suradnje predviđene ovim Sporazumom, stranke razmatraju mogućnost sklapanja instrumenata o carinskoj suradnji i uzajamnoj administrativnoj pomoći u carinskim pitanjima.

Članak 23.**Suradnja u poreznim pitanjima**

1. S ciljem jačanja i razvoja gospodarskih aktivnosti, uzimajući pritom u obzir potrebu za razvojem odgovarajućega regulatornog okvira, stranke priznaju i obvezuju se provoditi načela dobrog upravljanja u području poreza, tj. transparentnost, razmjenu informacija i pošteno tržišno natjecanje u području poreza.
2. U tu svrhu stranke će u skladu sa svojim nadležnostima raditi na poboljšanju međunarodne suradnje u području poreza, olakšavanju naplate zakonitih poreznih prihoda i razvoju mjera za djelotvornu provedbu načela dobrog upravljanja iz stavka 1.

Članak 24.**Transparentnost**

Stranke prepoznaju važnost transparentnosti i pravičnog postupka u primjeni svojih zakona i drugih propisa povezanih s trgovinom te u tu svrhu ponovno potvrđuju svoje obveze kako su utvrđene u sporazumima WTO-a, uključujući članak X. Općeg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. i članak III. Općeg sporazuma o trgovini uslugama.

Članak 25.**Trgovina i održivi razvoj**

1. Stranke prepoznaju doprinos cilju održivog razvoja koji se može ostvariti promicanjem politika u području trgovine, okoliša i rada koje se uzajamno podupiru te ponovno potvrđuju svoju predanost promicanju globalne i bilateralne trgovine i ulaganja na način kojim se pridonosi ostvarivanju tog cilja.
2. Stranke priznaju pravo svake stranke na uspostavu vlastitih razina domaće zaštite okoliša i rada te na usvajanje ili izmjenu vlastitih odgovarajućih zakona i politika u skladu sa svojim obvezama koje su preuzele prema međunarodno priznatim standardima i sporazumima.
3. Stranke prepoznaju da je neprimjereno poticati trgovinu ili ulaganja snižavanjem ili nuđenjem snižavanja razina zaštite zajamčenih u domaćim zakonodavstvima o okolišu ili radu. Stranke prepoznaju da je također neprimjereno koristiti se zakonima, politikama i praksama iz područja okoliša ili rada u svrhu protekcionizma u trgovini.
4. Stranke razmjenjuju informacije i dijele iskustva o svojim djelovanjima radi promicanja usklađenosti i uzajamne potpore među trgovinskim, društvenim i ekološkim ciljevima, među ostalim u područjima kao što su društveno odgovorno poslovanje, dobra i usluge u području okoliša, klimatski prihvatljivi proizvodi i tehnologije te sustavi osiguranja održivosti, kao i o drugim aspektima navedenima u glavi VIII., te jačaju dijalog i suradnju u pitanjima održivog razvoja koja se mogu pojaviti u kontekstu trgovinskih odnosa.

Članak 26.**Dijalog s civilnim društvom**

Stranke potiču dijalog između vladinih i nevladinih organizacija kao što su sindikati, poslodavci, udruženja poduzeća te gospodarske i industrijske komore s ciljem promicanja trgovine i ulaganja u područjima od obostranog interesa.

*Članak 27.***Poslovna suradnja**

Stranke potiču snažnije veze među poduzećima te jačaju veze između vlada i poduzeća putem aktivnosti koje uključuju poduzeća, među ostalim u okviru Azijsko-europskog sastanka („ASEM“).

Ta je suradnja osobito usmjerena na poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća.

*Članak 28.***Turizam**

Prepoznavajući vrijednost turizma u produbljivanju međusobnog razumijevanja i uvažavanja između naroda Unije i Novog Zelanda te gospodarske koristi koje proizlaze iz rasta turizma, stranke su suglasne surađivati s ciljem porasta turizma u oba smjera između Unije i Novog Zelanda.

GLAVA V.

SURADNJA U PODRUČJU PRAVDE, SLOBODE I SIGURNOSTI

*Članak 29.***Pravna suradnja**

1. Stranke su suglasne razvijati suradnju u građanskim i trgovačkim stvarima, posebno u pogledu dogovaranja u pregovorima multilateralnih konvencija o pravosudnoj suradnji u građanskim stvarima kao i u pogledu ratifikacije i provedbe tih konvencija, a posebno konvencija Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu u području međunarodne pravne suradnje i parničnih sporova te zaštite djece.

2. U pogledu pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, stranke nastavljaju s pružanjem uzajamne pravne pomoći u skladu s odgovarajućim međunarodnim instrumentima.

To može uključivati, prema potrebi, pristup odgovarajućim instrumentima UN-a i njihovu provedbu. To također, prema potrebi može uključivati potporu odgovarajućim instrumentima Vijeća Europe i suradnju između odgovarajućih novoze-landskih tijela i Eurojusta.

*Članak 30.***Suradnja u području izvršavanja zakonodavstva**

Stranke su suglasne surađivati na razini tijela, agencija i službi za izvršavanje zakonodavstva te pridonositi zaustavljanju i otklanjanju transnacionalnih kriminalnih i terorističkih prijetnji koje su zajedničke strankama. Suradnja među tijelima, agencijama i službama za izvršavanje zakonodavstva može biti u obliku uzajamne pomoći u istragama, dijeljenja istražnih tehnika, zajedničkog obrazovanja i osposobljavanja osoblja tijela, agencija i službi za izvršavanje zakonodavstva te bilo koje druge vrste zajedničkih aktivnosti i pomoći koje zajednički odrede stranke.

*Članak 31.***Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije**

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost suradnji u području sprečavanja i borbe protiv transnacionalnog organiziranog, gospodarskog i financijskog kriminala, korupcije, krivotvorenja i nezakonitih transakcija time što u potpunosti poštuju svoje postojeće uzajamne međunarodne obveze u tom području, uključujući obveze u pogledu djelotvorne suradnje u oduzimanju imovine ili sredstava koji proizlaze iz koruptivnih djela.

2. Stranke promiču provedbu Konvencije UN-a protiv transnacionalnog organiziranog kriminala donesene 15. studenoga 2000.
3. Stranke također promiču provedbu Konvencije UN-a protiv korupcije donesene 31. listopada 2002., uzimajući u obzir načela transparentnosti i sudjelovanja civilnog društva.

Članak 32.

Borba protiv nedopuštenih droga

1. Stranke u okviru svojih ovlasti i nadležnosti surađuju kako bi osigurale uravnotežen i integriran pristup pitanjima u vezi s drogama.
2. Stranke surađuju s ciljem razbijanja transnacionalnih kriminalnih mreža uključenih u trgovinu drogama, među ostalim, razmjenom informacija, osposobljavanjem ili dijeljenjem najboljih praksi, uključujući posebne istražne tehnike. Poduzima se poseban napor kako bi se spriječilo prodiranje kriminalaca u zakonito gospodarstvo.

Članak 33.

Borba protiv kiberkriminaliteta

1. Stranke jačaju suradnju s ciljem sprečavanja i suzbijanja kriminaliteta u području visoke tehnologije, kiberkriminaliteta i elektroničkog kriminaliteta te širenja nezakonitih sadržaja internetom, uključujući terorističke sadržaje i materijale o spolnom zlostavljanju djece, razmjenom informacija i praktičnih iskustava u skladu sa svojim nacionalnom zakonodavstvom i međunarodnim obvezama u području ljudskih prava.
2. Stranke razmjenjuju informacije u područjima obrazovanja i osposobljavanja istražitelja kiberkriminaliteta, istraživanja kiberkriminaliteta i digitalne forenzične znanosti.

Članak 34.

Borba protiv pranja novca i financiranja terorizma

1. Stranke ponovno potvrđuju potrebu za suradnjom u sprečavanju uporabe njihovih financijskih sustava za pranje prihoda od svih kriminalnih aktivnosti, uključujući trgovinu drogama i korupciju, te u borbi protiv financiranja terorizma. Ta suradnja proteže se na oduzimanje imovine ili sredstava koji proizlaze iz kriminalnih aktivnosti.
2. Stranke razmjenjuju relevantne informacije u okviru svojih zakonodavstava i primjenjuju odgovarajuće mjere za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma u skladu sa standardima koje su donijela mjerodavna međunarodna tijela koja djeluju u tom području, kao što je FATF.

Članak 35.

Migracije i azil

1. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost suradnji i razmjeni mišljenja u područjima migracija, uključujući nezakonitu imigraciju, trgovanja ljudima, azila, integracije, mobilnosti i razvoja radne snage, viza, sigurnosti isprava, biometrijskih podataka i upravljanja granicama.
2. Stranke su suglasne surađivati kako bi spriječile i kontrolirale nezakonite imigracije. U tu svrhu:
  - (a) Novi Zeland ponovno prihvaća sve svoje državljane koji se nezakonito nalaze na državnom području neke države članice na njezin zahtjev i bez daljnjih formalnosti; i
  - (b) svaka država članica ponovno prihvaća sve svoje državljane koji se nezakonito nalaze na državnom području Novog Zelanda na njegov zahtjev i bez daljnjih formalnosti.

U skladu sa svojim međunarodnim obvezama, uključujući obveze u okviru Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu potpisane 7. prosinca 1944., države članice i Novi Zeland svojim će državljanima izdati odgovarajuće identifikacijske isprave za takve potrebe.

3. Stranke će, na zahtjev bilo koje od stranaka, ispitati mogućnost sklapanja sporazuma o ponovnom prihvatu između Novog Zelanda i Unije u skladu s člankom 52. stavkom 1. ovog Sporazuma. U tom će se sporazumu o ponovnom prihvatu razmotriti odgovarajući mehanizmi za državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva.

Članak 36.

Konzularna zaštita

1. Novi Zeland suglasan je da diplomatska i konzularna tijela svih država članica zastupljenih u Novom Zelandu mogu pružati konzularnu zaštitu u Novom Zelandu u ime drugih država članica koje nemaju dostupno stalno predstavništvo u Novom Zelandu.
2. Unija i države članice suglasne su da diplomatska i konzularna tijela Novog Zelanda mogu pružiti konzularnu zaštitu u ime treće zemlje i da te treće zemlje mogu pružiti konzularnu zaštitu u ime Novog Zelanda u Uniji u mjestima u kojima Novi Zeland ili dotična treća zemlja nema dostupno stalno predstavništvo.
3. Stavci 1. i 2. imaju za cilj ukinuti sve zahtjeve u vezi s obavješćivanjem ili pristankom koji bi se inače mogli primjenjivati.
4. Stranke su suglasne olakšati dijalog o konzularnim poslovima između svojih nadležnih tijela.

Članak 37.

Zaštita osobnih podataka

1. Stranke su suglasne surađivati s ciljem unapređivanja svojeg odnosa nakon odluke Europske komisije o odgovarajućoj zaštiti osobnih podataka od strane Novog Zelanda i osiguravanja visoke razine zaštite osobnih podataka u skladu s odgovarajućim međunarodnim instrumentima i standardima, uključujući Smjernice o zaštiti privatnosti i prekograničnim tokovima osobnih podataka Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj („OECD”).
2. Takva suradnja može, među ostalim, uključivati razmjenu informacija i stručnog znanja. Može uključivati i suradnju među regulatornim pandanima u tijelima kao što su Radna skupina OECD-a za sigurnost i privatnost u digitalnom gospodarstvu (*OECD's Working Party on Security and Privacy in the Digital Economy*) te Globalna mreža za uspostavu privatnosti (*Global Privacy Enforcement Network*).

GLAVA VI.

SURADNJA U PODRUČJIMA ISTRAŽIVANJA, INOVACIJA I INFORMACIJSKOG DRUŠTVA

Članak 38.

Istraživanje i inovacije

1. Stranke su suglasne jačati svoju suradnju u područjima istraživanja i inovacija.
2. Stranke potiču, razvijaju i olakšavaju aktivnosti suradnje u područjima istraživanja i inovacija u miroljubive svrhe u potporu Sporazumu o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Europske zajednice i vlade Novog Zelanda potpisanom u Bruxellesu 16. srpnja 2008. ili kao dopunu tom Sporazumu.

Članak 39.

Informacijsko društvo

1. Prepoznajući da su informacijske i komunikacijske tehnologije ključni elementi suvremenog života i od presudne važnosti za gospodarski i socijalni razvoj, stranke su suglasne razmjenjivati mišljenja o svojim politikama u tom području.
2. Suradnja u tom području može biti usmjerena, među ostalim, na:
  - (a) razmjenu mišljenja o različitim aspektima informacijskog društva, posebno o uvođenju brzih širokopojsnih mreža, politikama i propisima o elektroničkoj komunikaciji, uključujući univerzalne usluge, licenciranje i opća ovlaštenja, zaštitu privatnosti i osobnih podataka, e-upravu i otvorenu upravu, internetsku sigurnost te neovisnost i učinkovitost regulatornih tijela;
  - (b) međusobnu povezanost i međudjelovanje istraživačkih mreža te računalnu i znanstvenu podatkovnu infrastrukturu i usluge, među ostalim u regionalnom kontekstu;
  - (c) standardizaciju, certifikaciju i širenje novih informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
  - (d) aspekte sigurnosti, povjerenja i privatnosti informacijskih i komunikacijskih tehnologija i usluga, uključujući promicanje *online* sigurnosti, borbu protiv zlouporabe informacijske tehnologije i sve oblike elektroničkih medija te razmjenu informacija; i
  - (e) razmjenu mišljenja o mjerama za rješavanje pitanja troškova međunarodnog roaminga u mobilnim telefonskim mrežama.

GLAVA VII.

SURADNJA U PODRUČJU OBRAZOVANJA, KULTURE I NEPOSREDNIH MEĐULJUDSKIH KONTAKATA

Članak 40.

Obrazovanje i osposobljavanje

1. Stranke priznaju ključni doprinos obrazovanja i osposobljavanja stvaranju kvalitetnih radnih mjesta i održivom rastu gospodarstava utemeljenih na znanju, posebno odgojem i obrazovanjem građana koji su ne samo spremni informirano i djelotvorno sudjelovati u demokratskom životu, nego su također sposobni rješavati probleme i iskoristavati prilike koje im se nude u globalno povezanom svijetu 21. stoljeća. Stranke stoga prepoznaju da imaju zajednički interes za suradnju u području obrazovanja i osposobljavanja.
2. U skladu sa svojim zajedničkim interesima i ciljevima svojih politika o obrazovanju stranke se obvezuju zajednički podupirati odgovarajuće aktivnosti suradnje u području obrazovanja i osposobljavanja. Ta suradnja odnosit će se na sve sektore obrazovanja i može uključivati:
  - (a) suradnju u području mobilnosti pojedinaca u svrhu učenja promicanjem i olakšavanjem razmjene studenata, istraživača, akademskog i administrativnog osoblja u ustanovama tercijarnog obrazovanja te nastavnika;
  - (b) zajedničke projekte suradnje između ustanova za obrazovanje i osposobljavanje u Uniji i Novom Zelandu s ciljem promicanja razvoja kurikuluma, zajedničkih studijskih programa i diploma te mobilnosti osoblja i studenata;
  - (c) institucionalnu suradnju, poveznice i partnerstva s ciljem jačanja obrazovnog elementa trokuta znanja te promicanja razmjene iskustava i znanja; i
  - (d) podršku reformi politike u obliku studija, konferencija, seminara, radnih skupina, vježbi utvrđivanja mjerila te razmjene informacija i dobre prakse, posebno u pogledu bolonjskog i kopenhaskog procesa te postojećih alata i načela kojima se povećavaju transparentnost i inovacije u području obrazovanja.

*Članak 41.***Kulturna, audiovizualna i medijska suradnja**

1. Stranke su suglasne promicati bliskiju suradnju u kulturnom i kreativnom sektoru kako bi poboljšale, među ostalim, uzajamno razumijevanje i poznavanje svojih kultura.
2. Stranke nastoje poduzeti odgovarajuće mjere radi promicanja kulturne razmjene i provedbe zajedničkih inicijativa u različitim područjima kulture koristeći se dostupnim instrumentima i okvirima suradnje.
3. Stranke nastoje poticati mobilnost kulturnih djelatnika, umjetničkih djela i drugih kulturnih dobara između Novog Zelanda i Europske unije i njezinih država članica.
4. Stranke su suglasne putem političkog dijaloga ispitati niz načina na koji se kulturna dobra smještena izvan svojih zemalja podrijetla mogu učiniti dostupnima zajednicama iz kojih ta dobra potječu.
5. Stranke potiču međukulturni dijalog između organizacija civilnog društva kao i pojedinaca iz obiju stranaka.
6. Stranke su suglasne surađivati, osobito putem političkog dijaloga, u odgovarajućim međunarodnim forumima, a posebno u okviru Organizacije Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO), s ciljem ostvarivanja zajedničkih ciljeva i promicanja kulturne raznolikosti, među ostalim provedbom Konvencije UNESCO-a o zaštiti i promicanju raznolikosti kulturnih izričaja.
7. Stranke potiču, podupiru i olakšavaju razmjene, suradnju i dijalog između institucija i stručnjaka u područjima audiovizualnih djelatnosti i medija.

*Članak 42.***Neposredni međuljudski kontakti**

Prepoznajući vrijednost neposrednih međuljudskih kontakata i njihov doprinos boljem razumijevanju između Unije i Novog Zelanda stranke su suglasne prema potrebi poticati, jačati i produbljivati takve kontakte. Takvi kontakti mogu uključivati razmjenu službenika i kratkoročna pripravništva za studente poslijediplomskih studija.

GLAVA VIII.

SURADNJA U PODRUČJU ODRŽIVOG RAZVOJA, ENERGETIKE I PROMETA

*Članak 43.***Okoliš i prirodni resursi**

1. Stranke su suglasne surađivati u pitanjima okoliša, uključujući održivo upravljanje prirodnim resursima. Cilj je takve suradnje promicanje zaštite okoliša i uključivanje pitanja okoliša u odgovarajuće sektore suradnje, među ostalim u međunarodnom i regionalnom kontekstu.
2. Stranke su suglasne da se suradnja može odvijati u obliku dijaloga, radionica, seminara, konferencija, zajedničkih programa i projekata, dijeljenja informacija kao što su najbolje prakse te razmjene stručnjaka, među ostalim na bilateralnoj ili multilateralnoj razini. Teme i ciljevi suradnje utvrđuju se zajednički na zahtjev bilo koje od stranaka.

Članak 44.

Unapređenje i regulacija zdravstva te zaštita zdravlja

1. Stranke su suglasne pojačati suradnju u području zdravstva, među ostalim u kontekstu globalizacije i demografskih promjena. Poduzimaju se naponi radi promicanja suradnje i razmjene informacija i iskustava o:
  - (a) zaštiti zdravlja;
  - (b) nadzoru zaraznih bolesti (kao što su gripa i izbijanja akutnih bolesti) i drugim aktivnostima u području primjene Međunarodnih zdravstvenih propisa (2005.), uključujući mjere pripravnosti za ozbiljne prekogranične prijetnje, posebno planiranje pripravnosti i procjenu rizika;
  - (c) suradnji u pogledu standarda te ocjene sukladnosti radi upravljanja regulacijom i rizikom povezanim s proizvodima (uključujući farmaceutske proizvode i medicinske uređaje);
  - (d) pitanjima koja se odnose na provedbu Okvirne konvencije Svjetske zdravstvene organizacije („WHO”) o nadzoru nad duhanom; i
  - (e) pitanjima koja se odnose na provedbu Globalnog kodeksa prakse WHO-a o međunarodnom zapošljavanju zdravstvenog osoblja.
2. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost poštovanju, promicanju i djelotvornoj provedbi, prema potrebi, međunarodno priznatih zdravstvenih praksa i standarda.
3. Oblici suradnje mogu obuhvaćati, među ostalim, posebne programe i projekte, u skladu s uzajamnim dogovorom, kao i dijalog, suradnju i inicijative o temama od zajedničkog interesa na bilateralnoj ili multilateralnoj razini.

Članak 45.

Klimatske promjene

1. Stranke prepoznaju klimatske promjene kao globalno i goruće pitanje koje zahtijeva kolektivno djelovanje u skladu s općim ciljem ograničavanja porasta prosječne globalne temperature za manje od dva Celzijeva stupnja u odnosu na predindustrijsku razinu. U okviru svojih nadležnosti i ne dovodeći u pitanje rasprave u drugim forumima stranke su suglasne surađivati u područjima od zajedničkog interesa, uključujući sljedeća područja, ali ne ograničavajući se na njih:
  - (a) prijelaz na gospodarstva s niskim emisijama stakleničkih plinova nacionalno primjerenim strategijama i djelovanjima ublažavanja, uključujući strategije za zeleni rast;
  - (b) osmišljavanje, provedbu i funkcioniranje mehanizama koji se temelje na tržištu, a posebno sustava za trgovanje emisijama ugljika;
  - (c) instrumenti financiranja javnog i privatnog sektora za djelovanje u području klime;
  - (d) istraživanje, razvoj i uvođenje tehnologija s niskim emisijama stakleničkih plinova; i
  - (e) praćenje emisija stakleničkih plinova i analiza njihovih učinaka, uključujući razvoj i provedbu strategija prilagodbe prema potrebi.
2. Obje stranke suglasne su dalje surađivati na međunarodnom napretku u ovom području, a posebno na napretku u donošenju novog međunarodnog sporazuma za razdoblje nakon 2020. u skladu s Okvirnom konvencijom UN-a o klimatskim promjenama, kao i na dopunskim zajedničkim inicijativama koje bi pomogle premošćivanju jaza u ublažavanju klimatskih promjena prije 2020.

Članak 46.

Upravljanje rizicima od katastrofa i civilna zaštita

Stranke prepoznaju potrebu za upravljanjem domaćim i globalnim rizicima od prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem. Stranke potvrđuju svoju zajedničku predanost poboljšanju mjera sprečavanja, ublažavanja, pripravnosti, odgovora i oporavka kako bi povećale otpornost svojih društava i infrastrukture te prema potrebi surađivale, na bilateralnoj i multilateralnoj političkoj razini, radi poboljšanja ishoda globalnog upravljanja rizicima od katastrofa.

Članak 47.

Energetika

Stranke prepoznaju važnost energetskeg sektora i ulogu energetskeg tržišta koje dobro funkcionira. Stranke priznaju važnost energije za održiv razvoj i gospodarski rast te njezin doprinos postizanju međunarodno usuglašenih razvojnih ciljeva, kao i važnost suradnje radi suočavanja s globalnim ekološkim izazovima, a posebno klimatskim promjenama. Stranke nastoje, u okviru svojih nadležnosti, pojačati suradnju u ovom području s ciljem:

- (a) razvoja politika za povećanje energetske sigurnosti;
- (b) promicanja globalne trgovine energijom i ulaganja u području energetike;
- (c) poboljšanja konkurentnosti;
- (d) poboljšanja funkcioniranja globalnih energetskeg tržišta;
- (e) razmjene informacija i iskustava u politici u okviru postojećih multilateralnih energetskeg foruma;
- (f) promicanja uporabe obnovljivih izvora energije kao i razvoja i primjene čistih, raznovrsnih i održivih energetskeg tehnologija, uključujući energetske tehnologije povezane s obnovljivim izvorima energije i niskim emisijama;
- (g) postizanja racionalne uporabe energije uz doprinose i od dobavljača i od potrošača promicanjem energetske učinkovitosti u proizvodnji, prijevozu, distribuciji i krajnjoj uporabi energije;
- (h) provedbe svojih međunarodnih obveza u pogledu racionalizacije i postupnog ukidanja, u srednjem roku, neučinkovitih subvencija za fosilna goriva kojima se potiče rasipna potrošnja; i
- (i) razmjene najboljih praksi u istraživanju i proizvodnji energije.

Članak 48.

Promet

1. Stranke surađuju u svim odgovarajućim područjima prometne politike, uključujući integriranu prometnu politiku, s ciljem poboljšanja kretanja robe i putnika, promicanja sigurnosti i zaštite u pomorskom i zračnom prometu te zaštite okoliša i povećanja učinkovitosti svojih prometnih sustava.

2. Suradnja i dijalog između stranaka u ovom području trebali bi za cilj imati promicanje:

- (a) razmjene informacija o njihovim politikama i praksama;
- (b) jačanja odnosa između Unije i Novog Zelanda u području zračnog prometa s ciljem:
  - i. poboljšanja pristupa tržištu, mogućnosti ulaganja i liberalizacije klauzula o vlasništvu i nadzoru zrakoplovnih prijevoznika sadržanih u sporazumima o uslugama u zračnom prometu u skladu s domaćim politikama;

- ii. širenja i produbljanja regulatorne suradnje u području sigurnosti zračnog prometa te gospodarskih propisa o industriji zračnog prometa; i
  - iii. podupiranja regulatorne usklađenosti i uklanjanja prepreka za poslovanje kao i suradnje u upravljanju zračnim prometom;
- (c) ciljeva neograničenog pristupa međunarodnim tržištima pomorskog prometa i trgovini na temelju poštenog tržišnog natjecanja na komercijalnoj osnovi i
- (d) uzajamnog priznavanja vozačkih dozvola za kopnena motorna vozila.

Članak 49.

Poljoprivreda, ruralni razvoj i šumarstvo

1. Stranke su suglasne poticati suradnju i dijalog u poljoprivredi, ruralnom razvoju i šumarstvu.
2. Područja u kojima bi se mogle razmotriti aktivnosti uključuju, ali nisu ograničena na, poljoprivrednu politiku, politiku ruralnog razvoja, strukturu sektora povezanih sa zemljom i oznake zemljopisnog podrijetla.
3. Stranke su suglasne surađivati, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, na održivom upravljanju šumama i povezanim politikama i propisima, uključujući mjere za borbu protiv nezakonite sječe stabala i povezane trgovine, kao i promicanje dobrog upravljanja šumama.

Članak 50.

Ribarstvo i pitanja pomorstva

1. Stranke jačaju dijalog i suradnju u pitanjima od zajedničkog interesa u području ribarstva i u pitanjima pomorstva. Stranke nastoje promicati dugoročno očuvanje morskih živih resursa i održivo upravljanje njima, sprečavanje i borbu protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova („ribolov NNN”) te provedbu pristupa upravljanju koji se temelji na ekosustavu.
2. Stranke mogu surađivati i razmjenjivati informacije u pogledu očuvanja morskih živih resursa putem regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom („RFMO-i”) i multilateralnih foruma (UN, Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu). Posebno, stranke surađuju kako bi:
  - (a) osigurale, djelotvornim upravljanjem Komisije za ribarstvo zapadnog i središnjeg Tihog oceana i na temelju najboljih dostupnih znanstvenih spoznaja, dugoročno očuvanje i održivu uporabu vrlo migratornih ribljih stokova na cijelom području njihova rasprostranjenja u zapadnom i središnjem Tihom oceanu, među ostalim potpunim priznavanjem, u skladu s odgovarajućim konvencijama UN-a i drugim međunarodnim instrumentima, posebnih zahtjeva malih otočnih država i državnih područja u razvoju te osiguravanjem transparentnog postupka donošenja odluka;
  - (b) osigurale očuvanje i racionalnu uporabu morskih živih resursa u području nadležnosti Komisije za očuvanje antarktičkih morskih živih resursa, uključujući nastojanja da se suzbiju aktivnosti ribolova NNN na području na koje se primjenjuje Konvencija o očuvanju antarktičkih morskih živih resursa;
  - (c) osigurale donošenje i provedbu djelotvornih mjera očuvanja stokova i upravljanja njima u području nadležnosti RFMO-a za južni Tihom ocean; i
  - (d) olakšale pristupanje RFMO-ima u kojima je jedna stranka članica, a druga pristupnica.
3. Stranke surađuju radi promicanja integriranog pristupa pitanjima pomorstva na međunarodnoj razini.
4. Stranke održavaju redovne dvogodišnje dijaloge na razini viših službenika kako bi ojačale dijalog i suradnju te kako bi razmjenile informacije i iskustava o ribarstvenoj politici i pitanjima pomorstva.

*Članak 51.***Zapošljavanje i socijalna pitanja**

1. Stranke su suglasne pojačati suradnju u području zapošljavanja i socijalnih pitanja, među ostalim u kontekstu socijalne dimenzije globalizacije i demografskih promjena. Poduzimaju se naponi radi promicanja suradnje i razmjene informacija i iskustva u pogledu zapošljavanja i pitanja povezanih s radom. Područja suradnje mogu uključivati politike zapošljavanja, radno pravo, rodna pitanja, nediskriminaciju pri zapošljavanju, socijalnu uključenost, socijalnu sigurnost i politike socijalne zaštite, odnose između poslodavaca i radnika, socijalni dijalog, cjeloživotni razvoj vještina, zapošljavanje mladih, zdravlje i sigurnost na radnome mjestu, društveno odgovorno poslovanje i dostojanstven rad.
2. Stranke ponovno potvrđuju potrebu podržavanja procesa globalizacije koji je koristan za sve te promicanja potpunog i produktivnog zapošljavanja i dostojanstvenog rada kao ključnih elemenata održivog razvoja i smanjenja siromaštva. U tom kontekstu stranke podsjećaju na Deklaraciju Međunarodne organizacije rada („ILO“) o socijalnoj pravdi za pravednu globalizaciju.
3. Stranke ponovno potvrđuju svoju predanost poštovanju, promicanju i djelotvornoj provedbi međunarodno priznatih radnih načela i prava, kako su utvrđena posebice u Deklaraciji ILO-a o temeljnim načelima i pravima na radu.
4. Oblici suradnje mogu, među ostalim, obuhvaćati posebne programe i projekte, u skladu s uzajamnim dogovorom, kao i dijalog, suradnju i inicijative o temama od zajedničkog interesa na bilateralnoj ili multilateralnoj razini.

GLAVA IX.

INSTITUCIONALNI OKVIR

*Članak 52.***Drugi sporazumi ili dogovori**

1. Stranke mogu nadopuniti ovaj Sporazum sklapanjem posebnih sporazuma ili dogovora u bilo kojem području suradnje koje je u okviru njegova područja primjene. Takvi posebni sporazumi i dogovori sklopljeni nakon potpisivanja ovog Sporazuma sastavni su dio ukupnih bilateralnih odnosa kako su uređeni ovim Sporazumom i dio su zajedničkog institucionalnog okvira. Postojeći sporazumi i dogovori između stranaka ne čine dio zajedničkog institucionalnog okvira.
2. Nijedna odredba ovog Sporazuma ne utječe na tumačenje ili primjenu niti se njome ne dovodi u pitanje tumačenje ili primjena drugih sporazuma između stranaka, uključujući one iz stavka 1. Posebno, odredbe ovog Sporazuma ni na koji način ne zamjenjuju niti ne utječu na odredbe o rješavanju sporova ili odredbe o otkazivanju iz drugih sporazuma između stranaka.

*Članak 53.***Zajednički odbor**

1. Stranke osnivaju Zajednički odbor koji se sastoji od predstavnika stranaka.
2. U okviru Zajedničkog odbora održavaju se savjetovanja radi olakšavanja provedbe i unapređivanja općih ciljeva ovog Sporazuma kao i očuvanja sveukupne usklađenosti u odnosima između Unije i Novog Zelanda.
3. Funkcije su Zajedničkog odbora:
  - (a) promicanje djelotvorne provedbe ovog Sporazuma;
  - (b) praćenje razvoja sveobuhvatnog odnosa između stranaka;

- (c) traženje, prema potrebi, informacija od odbora ili drugih tijela osnovanih na temelju drugih posebnih sporazuma između stranaka koji čine zajednički institucionalni okvir u skladu s člankom 52. stavkom 1. te razmatranje svih izvješća koja oni podnesu;
  - (d) razmjena mišljenja i davanje prijedloga o svim pitanjima od zajedničkog interesa, među ostalim o budućim djelovanjima i dostupnim sredstvima za njihovu provedbu;
  - (e) utvrđivanje prioriteta povezanih s ciljevima ovog Sporazuma;
  - (f) traženje primjerenih metoda za sprečavanje problema koji mogu nastati u područjima obuhvaćenima ovim Sporazumom;
  - (g) nastojanje da se riješe svi sporovi nastali u primjeni ili tumačenju ovog Sporazuma;
  - (h) proučavanje informacija koje je stranka dostavila u skladu s člankom 54.; i
  - (i) davanje preporuka i donošenje odluka, prema potrebi, za provedbu posebnih aspekata ovog Sporazuma.
4. Zajednički odbor djeluje na temelju konsenzusa. Zajednički odbor donosi svoj poslovnik. Može osnivati pododbore i radne skupine koji se bave posebnim pitanjima.
5. Zajednički odbor obično se sastaje jednom godišnje, naizmjenično u Uniji i Novom Zelandu, osim ako obje stranke odluče drukčije. Posebni sastanci Zajedničkog odbora održavaju se na zahtjev bilo koje od stranaka. Zajedničkim odborom supredsjedaju obje stranke. Odbor se obično sastaje na razini viših službenika.

Članak 54.

Načini provedbe i rješavanje sporova

1. Stranke poduzimaju sve opće ili posebne mjere koje su potrebne za ispunjavanje njihovih obveza iz ovog Sporazuma.
2. Ne dovodeći u pitanje postupak opisan u stavcima od 3. do 8. ovog članka, svaki spor povezan s tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma rješava se isključivo savjetovanjem između stranaka u okviru Zajedničkog odbora. Stranke s ciljem rješavanja spora Zajedničkom odboru dostavljaju sve relevantne informacije potrebne za temeljito ispitivanje predmeta.
3. Ponovno potvrđujući svoju snažnu i zajedničku predanost ljudskim pravima i neširenju oružja, stranke su suglasne da ako bilo koja stranka smatra da je druga stranka počinila osobito tešku i znatnu povredu bilo koje od obveza koje su u članku 2. stavku 1. i članku 8. stavku 1. opisane kao ključni elementi, i koja predstavlja prijetnju međunarodnom miru i sigurnosti te stoga zahtijeva hitnu reakciju, ta stranka odmah obavješćuje drugu stranku o toj činjenici i odgovarajućoj(-im) mjeri(-ama) koju(-e) namjerava poduzeti u skladu s ovim Sporazumom. Stranka koja je dostavila obavijest obavješćuje Zajednički odbor o potrebi za održavanjem hitnog savjetovanja o tom predmetu.
4. Osim toga, osobito teška i znatna povreda ključnih elemenata mogla bi poslužiti kao osnova za odgovarajuće mjere na temelju zajedničkog institucionalnog okvira iz članka 52. stavka 1.
5. Zajednički odbor forum je za dijalog i stranke poduzimaju sve što je u njihovoj moći kako bi pronašle mirno rješenje u malo vjerojatnom slučaju nastanka situacije opisane u stavku 3. Ako Zajednički odbor ne može pronaći obostrano prihvatljivo rješenje u roku od 15 dana od početka savjetovanja te najkasnije 30 dana od datuma obavijesti iz stavka 3., predmet se upućuje na savjetovanje na ministarskoj razini, koje se održava u dodatnom razdoblju od najviše 15 dana.
6. Ako se obostrano prihvatljivo rješenje ne pronađe u roku od 15 dana od početka savjetovanja na ministarskoj razini te najkasnije 45 dana od datuma obavijesti, stranka koja je dostavila obavijest može odlučiti poduzeti odgovarajuće mjere o kojima je obavijestila u skladu sa stavkom 3. U Uniji bi za odluku o suspenziji bila potrebna jednoglasnost. U Novom Zelandu bi odluku o suspenziji trebala donijela vlada Novog Zelanda u skladu sa zakonima i drugim propisima Novog Zelanda.

7. Za potrebe ovog članka „odgovarajuće mjere” znači suspenzija, djelomična ili u cijelosti, ili otkaz ovog Sporazuma ili, ovisno o slučaju, drugog posebnog sporazuma koji je dio zajedničkog institucionalnog okvira iz članka 52. stavka 1., u skladu s odgovarajućim odredbama tog sporazuma. Odgovarajuće mjere koje je stranka poduzela radi djelomične suspenzije ovog Sporazuma primjenjuju se samo na odredbe iz glava od I. do VIII. Pri odabiru odgovarajućih mjera prednost se mora dati mjerama kojima se najmanje narušavaju odnosi između stranaka. Te mjere, koje podliježu članku 52. stavku 2., moraju biti razmjerne povredi obveza iz ovog Sporazuma i biti u skladu s međunarodnim pravom.

8. Stranke neprekidno preispituju razvoj situacije koja je dovela do mjera u skladu s ovim člankom. Stranka koja poduzima odgovarajuće mjere povlači ih čim je to opravdano te u svakom slučaju čim prestanu okolnosti koje su uzrokovale njihovu primjenu.

GLAVA X.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

Definicije

Za potrebe ovog Sporazuma pojam „stranke” znači Unija ili njezine države članice, ili Unija i njezine države članice, u skladu sa svojim nadležnostima, s jedne strane, i Novi Zeland, s druge strane.

Članak 56.

Otkrivanje informacija

1. Nijednom odredbom ovog Sporazuma ne dovode se u pitanje nacionalni zakoni i drugi propisi ili akti Unije o javnom pristupu službenim dokumentima.
2. Nijedna odredba ovog Sporazuma ne tumači se u smislu da se njome od bilo koje stranke zahtijeva dostavljanje informacija za čije otkrivanje smatra da je u suprotnosti s njezinim bitnim sigurnosnim interesima.

Članak 57.

Izmjena

Ovaj se Sporazum može izmijeniti pisanim sporazumom između stranaka. Takve izmjene stupaju na snagu na datum ili datume koje dogovore stranke.

Članak 58.

Stupanje na snagu, trajanje i obavješćivanje

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu tridesetog dana nakon datuma na koji su stranke jedna drugu obavijestile o završetku svojih pravnih postupaka potrebnih u tu svrhu.
2. Neovisno o stavku 1. Novi Zeland i Unija mogu privremeno primjenjivati odredbe ovog Sporazuma koje su zajednički odredili do njegova stupanja na snagu. Takva privremena primjena počinje tridesetog dana nakon datuma na koji su i Novi Zeland i Unija jedno drugo obavijestili o završetku svojih unutarnjih postupaka potrebnih za takvu privremenu primjenu.

3. Ovaj se Sporazum sklapa na neodređeno razdoblje. Svaka stranka može u pisanom obliku obavijestiti drugu stranku o svojoj namjeri otkazivanja ovog Sporazuma. Otkaz počinje proizvoditi učinke šest mjeseci nakon datuma obavijesti.

4. Obavijesti u skladu s ovim člankom šalju se Glavnom tajništvu Vijeća Europske unije i Ministarstvu vanjskih poslova i trgovine Novog Zelanda.

Članak 59.

Teritorijalna primjena

Ovaj se Sporazum primjenjuje, s jedne strane, na područja na kojima se primjenjuju Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije te pod uvjetima utvrđenima u tim Ugovorima i, s druge strane, na državno područje Novog Zelanda, uz iznimku Tokelaua.

Članak 60.

Vjerodostojni tekstovi

Ovaj je Sporazum sastavljen u po dva primjerka na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku, pri čemu je svaki tekst jednako vjerodostojan. U slučaju razlika između tekstova ovog Sporazuma stranke upućuju to pitanje Zajedničkom odboru.

Съставено в Брюксел на пети октомври през две хиляди и шестнадесета година.

Hecho en Bruselas, el cinco de octubre de dos mil dieciséis.

V Bruselu dne pátého října dva tisíce šestnáct.

Udfærdiget i Bruxelles den femte oktober to tusind og seksten.

Geschehen zu Brüssel am fünften Oktober zweitausendsechzehn.

Kahe tuhande kuueteistkümnenda aasta oktoobrikuu viiendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις πέντε Οκτωβρίου δύο χιλιάδες δεκαέξι.

Done at Brussels on the fifth day of October in the year two thousand and sixteen.

Fait à Bruxelles, le cinq octobre deux mille seize.

Sastavljeno u Bruxellesu petog listopada godine dvije tisuće šesnaeste.

Fatto a Bruxelles, addì cinque ottobre duemilasedici.

Briselē, divi tūkstoši sešpadsmitā gada piektajā oktobrī.

Priimta du tūkstančiai šešioliktų metų spalio penktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenhatodik év október havának ötödik napján.

Magħmul fi Brussell, fil-hames jum ta' Ottubru fis-sena elfejn u sittax.

Gedaan te Brussel, vijf oktober tweeduizend zestien.

Sporządzono w Brukseli dnia piątego października roku dwa tysiące szesnastego.

Feito em Bruxelas, em cinco de outubro de dois mil e dezasseis.

Întocmit la Bruxelles la cincii octombrie două mii șaisprezece.

V Bruseli piateho oktobra dvetisícšestnásť.

V Bruslju, dne petega oktobra leta dva tisoč šestnajst.

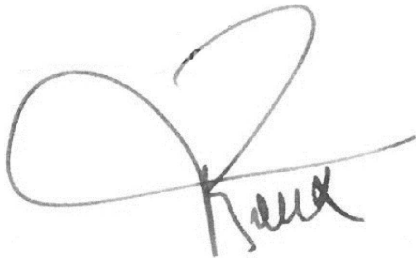
Tehty Brysselissä viidentenä päivänä lokakuuta vuonna kaksituhattakuusitoista.

Som skedde i Bryssel den femte oktober år tjugohundrasexton.

Voor het Koninkrijk België

Pour le Royaume de Belgique

Für das Königreich Belgien

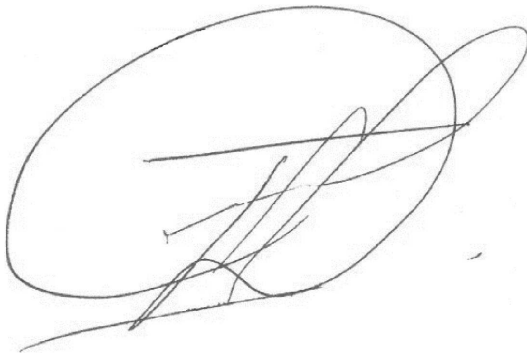

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

За Република България

Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

Für die Bundesrepublik Deutschland

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'D. Müller'.

Eesti Vabariigi nimel

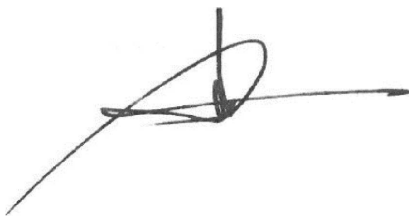
A handwritten signature in black ink, appearing to be 'K. Kallas'.

Thar cheann Na hÉireann

For Ireland

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'D. Spring'.

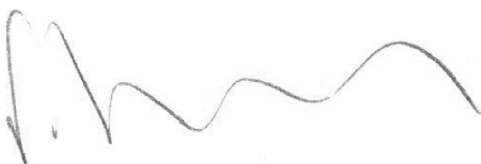
Για την Ελληνική Δημοκρατία

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'A. Tsipras'.

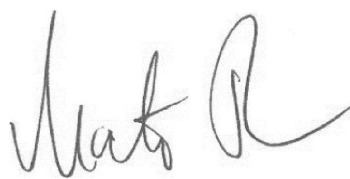
Por el Reino de España

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. Delgado'.

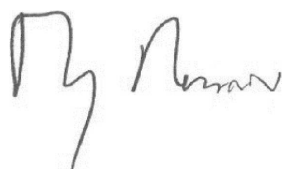
Pour la République française

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. Lamy'.

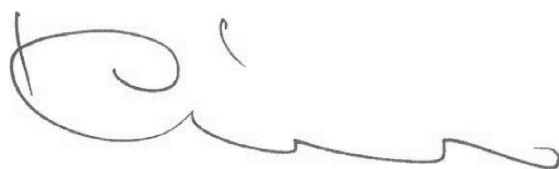
Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

Lietuvos Respublikos vardu

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

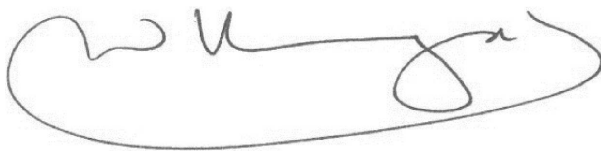
Magyarország részéről

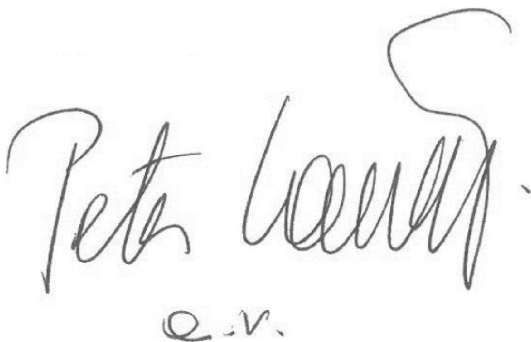
Għar-Repubblika ta' Malta

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

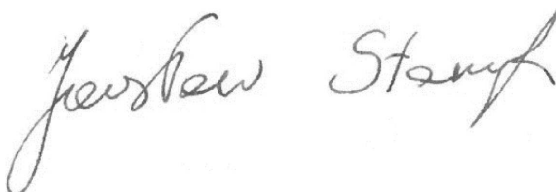

Für die Republik Österreich

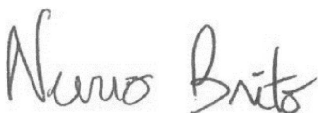

Peter Wanner
o.v.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

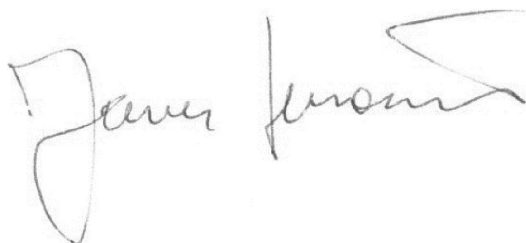
Pela República Portuguesa

Pentru România

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Suomen tasavallan puolesta

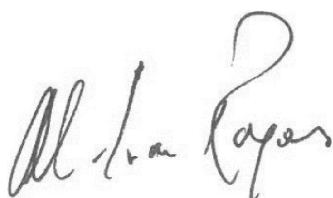
För Republiken Finland

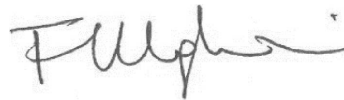
För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

For New Zealand

Izmjena Carinske konvencije o međunarodnom prijevozu robe uz primjenu karneta TIR (Konvencija TIR iz 1975.)

U skladu s obavijesti depozitara UN-a C.N.742.2016.TREATIES – XI.A.16 sljedeće izmjene Konvencije TIR stupaju na snagu 1. siječnja 2017. za sve ugovorne strane:

Prilog 6., nova napomena s objašnjenjem 0.42.a:

Dodaje se nova napomena s objašnjenjem uz članak 42.a koja glasi kako slijedi:

„0.42.a Pojam ‚odmah‘ u članku 42.a znači da je o nacionalnim mjerama koje mogu utjecati na primjenu Konvencije TIR i/ili funkcioniranje sustava TIR potrebno što je prije moguće u pisanom obliku obavijestiti Izvršni odbor TIR-a (TIRExB), a po mogućnosti i prije njihova stupanja na snagu, kako bi se TIRExB-u omogućilo učinkovito obavljanje njegovih nadzornih funkcija i ispunjavanje njegove odgovornosti pregledavanja sukladnosti tih mjera s Konvencijom TIR u skladu s člankom 42.a i njegovim nadležnostima i zadaćama kako su utvrđene u u Prilogu 8. Konvenciji TIR.”

Prilog 2., članak 4., stavak 2. podtočka i.:

U postojećem tekstu zamjenjuje se:

„i. Klizne cerade, pod, vrata, i svi ostali sastavni dijelovi prostora za teret sastavljaju se s pomoću naprava koje se ne mogu ukloniti i zamijeniti izvana bez ostavljanja vidljivih tragova ili tako da nastane struktura koja se ne može izmijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova.”

Prilog 2., članak 4., stavak 2. podtočka iii.:

Postojeći tekst zamjenjuje se sljedećim tekstom:

„iii. Vodilica za kliznu ceradu, naprave za zatezanje klizne cerade i drugi pomični dijelovi sastavljaju se tako da vrata i druge pomične dijelove, kada su zatvoreni i carinski plombirani, nije moguće otvoriti ili zatvoriti izvana bez ostavljanja vidljivih tragova. Vodilica za kliznu ceradu, naprave za zatezanje klizne cerade i drugi pomični dijelovi sastavljaju se tako da nakon stavljanja naprave za zatvaranje nije moguće pristupiti teretnom prostoru bez ostavljanja vidljivih tragova. Primjer takvog sustava konstrukcije prikazan je na skici br. 9. priloženoj ovim propisima.”

Prilog 2., novi članak 5.:

Iza izmijenjenog članka 4. umeće se:

„Članak 5.

Vozila s krovnim kliznim ceradama

1. Ako je to primjenjivo, odredbe članaka 1., 2., 3. i 4. ovih propisa primjenjuju se na vozila s krovnim kliznim ceradama. Osim toga, ta vozila moraju ispunjavati odredbe ovog članka.
2. Krovne klizne cerade moraju ispunjavati zahtjeve navedene u podtočkama od i. do iii. u nastavku.
  - i. Krovne klizne cerade sastavljaju se s pomoću naprava koje se ne mogu ukloniti i zamijeniti izvana bez ostavljanja vidljivih tragova ili tako da nastane struktura koja se ne može izmijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova.
  - ii. Krovne klizne cerade preklapaju se s čvrstim dijelom krova na prednjoj strani teretnog prostora tako da krovnu ceradu nije moguće povući preko ruba gornje vodilice. S obje strane teretnog prostora cijelom dužinom u obrub krovne cerade umeće se prednapregnuti čelični kabel tako da ga nije moguće ukloniti i ponovno umetnuti bez ostavljanja vidljivih tragova. Krovna cerada pričvršćuje se na kliznu konzolu tako da je nije moguće ukloniti i ponovno učvrstiti bez ostavljanja vidljivih tragova.

- iii. Vodilica za krovnu kliznu ceradu, naprave za zatezanje krovne klizne cerade i drugi pomični dijelovi sastavljaju se tako da vrata i druge pomične dijelove, kada su zatvoreni i carinski plombirani, nije moguće otvoriti ili zatvoriti izvana bez ostavljanja vidljivih tragova. Vodilica za krovnu kliznu ceradu, naprave za zatezanje krovne klizne cerade i drugi pomični dijelovi sastavljaju se tako da nakon stavljanja naprave za zatvaranje nije moguće pristupiti teretnom prostoru bez ostavljanja vidljivih tragova.

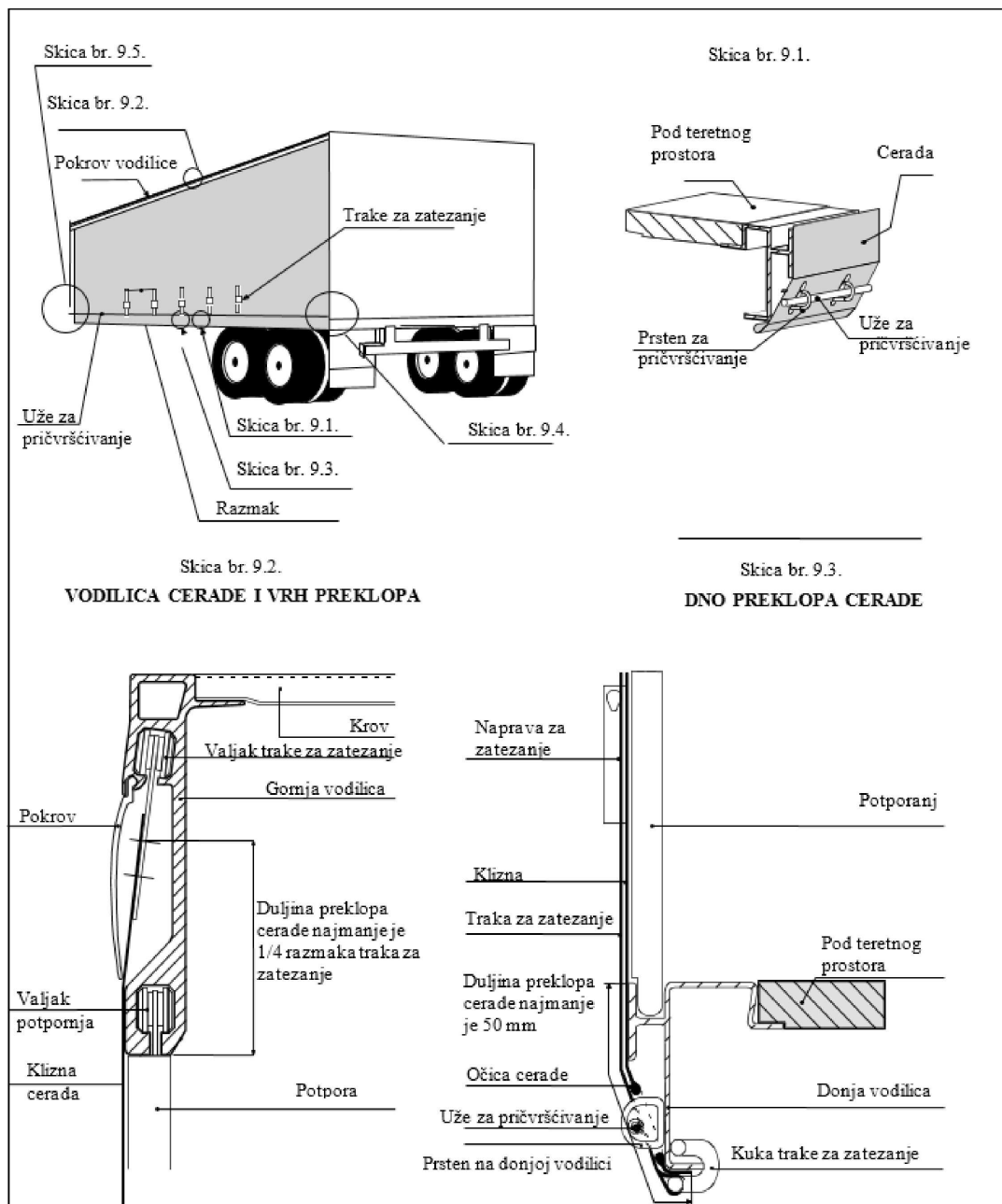
Primjer mogućeg sustava konstrukcije prikazan je na skici br. 10. priloženoj ovim propisima.”

Prilog 2., skica br. 9.:

Postojeća skica br. 9. zamjenjuje se:

„Skica br. 9.

PRIMJER KONSTRUKCIJE VOZILA S KLIZNIM CERADAMA

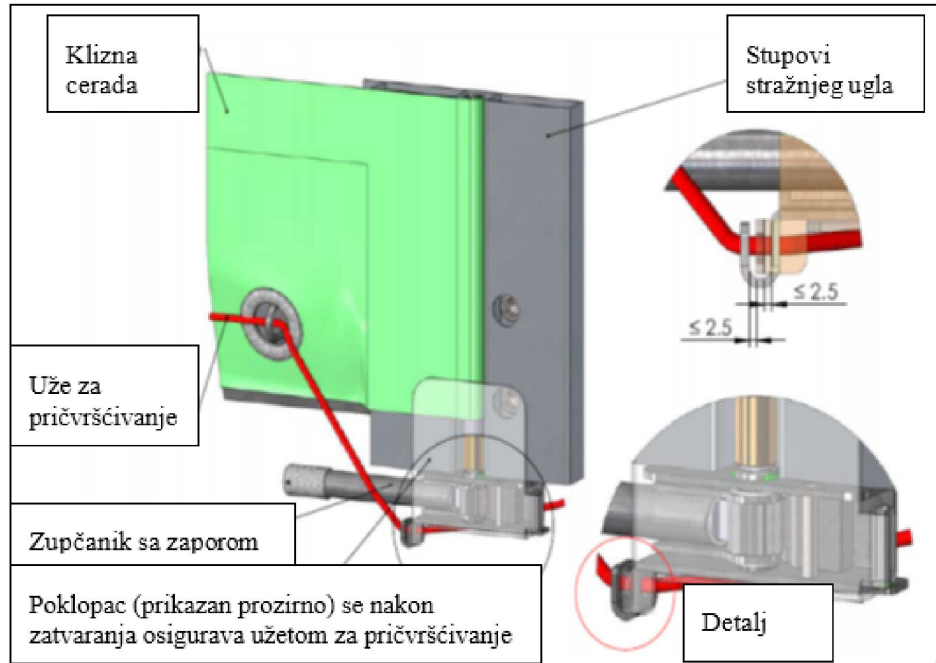

Skica br. 9. nastavak:

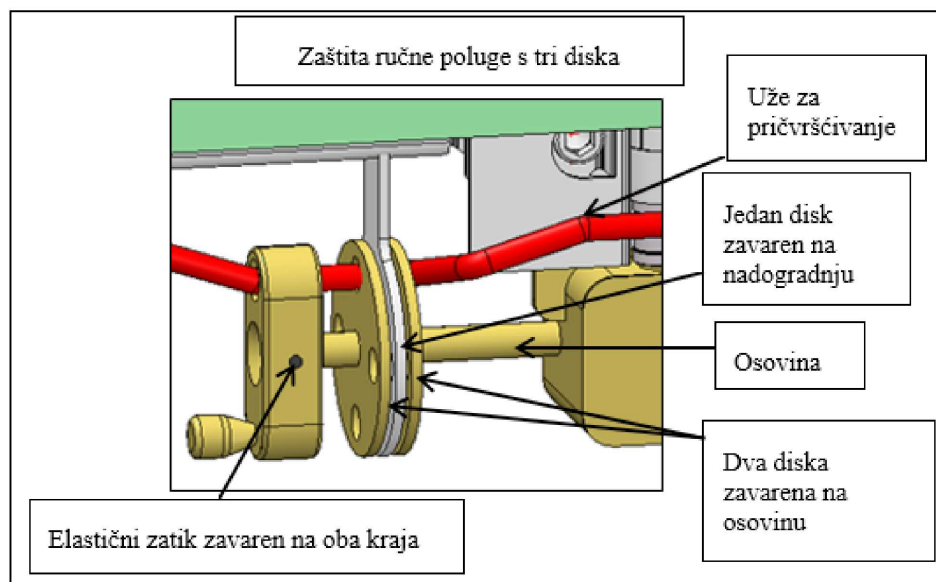
Skica br. 9.4.

U vodoravnom smjeru klizne cerade zatežu se zupčanicom sa zaporom (obično na stražnjem kraju vozila). Na skici su prikazana dva primjera, (a) i (b), kako je moguće osigurati zupčanic sa zaporom ili mehanizam zupčanika.

(a) Osiguravanje zupčanika sa zaporom

(b) Osiguravanje mehanizma zupčanika

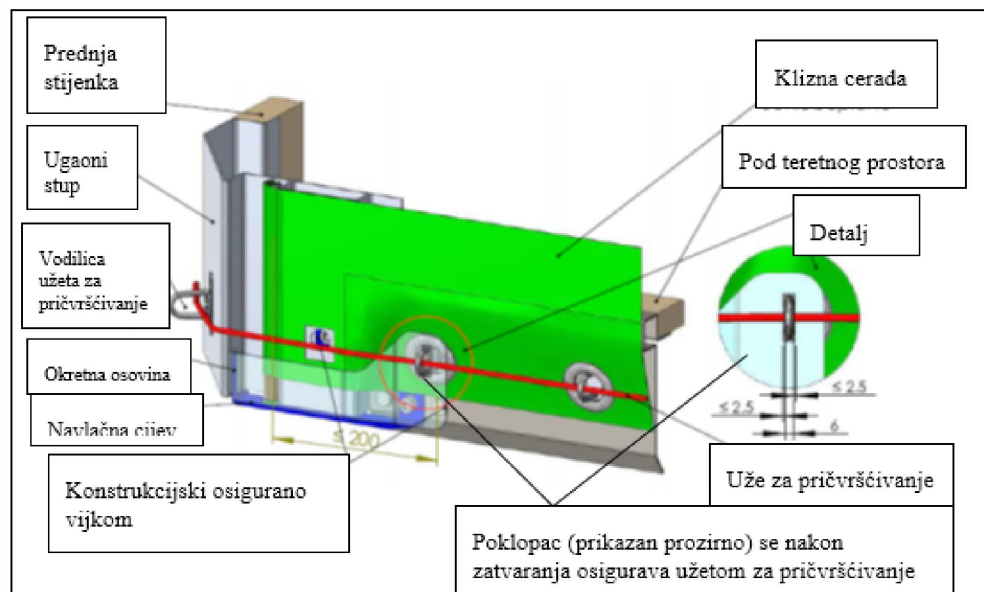

Skica br. 9. nastavak:

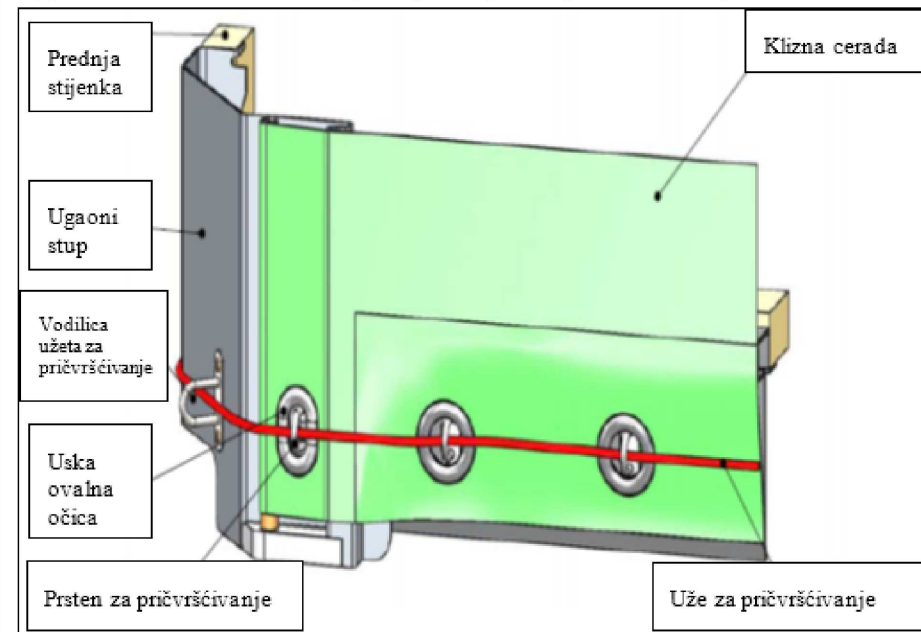
Skica br. 9.5.

Za učvršćivanje klizne cerade na drugu stranu (obično na prednjoj strani vozila) mogu se upotrijebiti sljedeća dva sustava, (a) ili (b).

(a) Poklopac

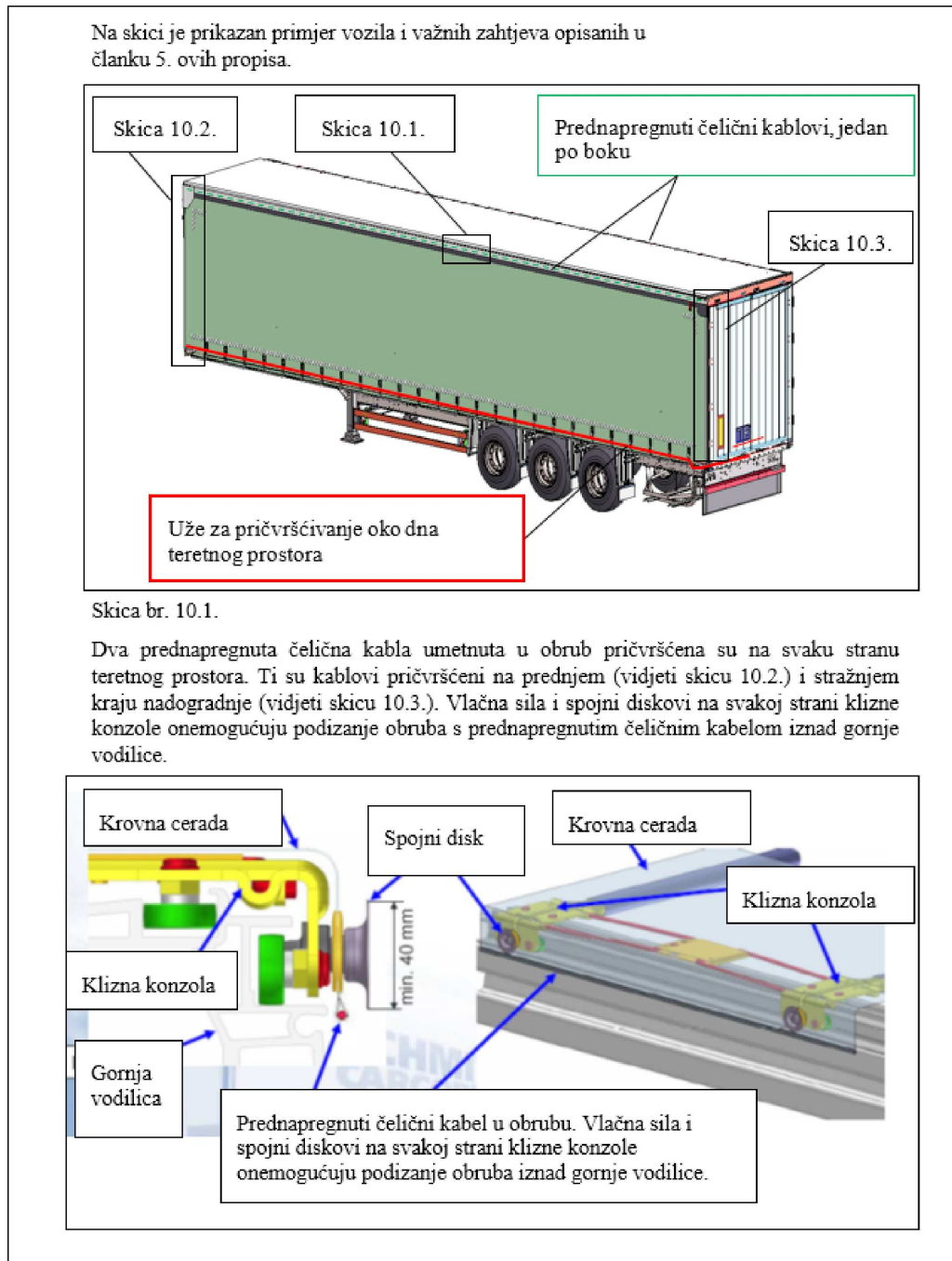
(b) Uska ovalna očica, sustav protiv podizanja za napravu za zatezanje

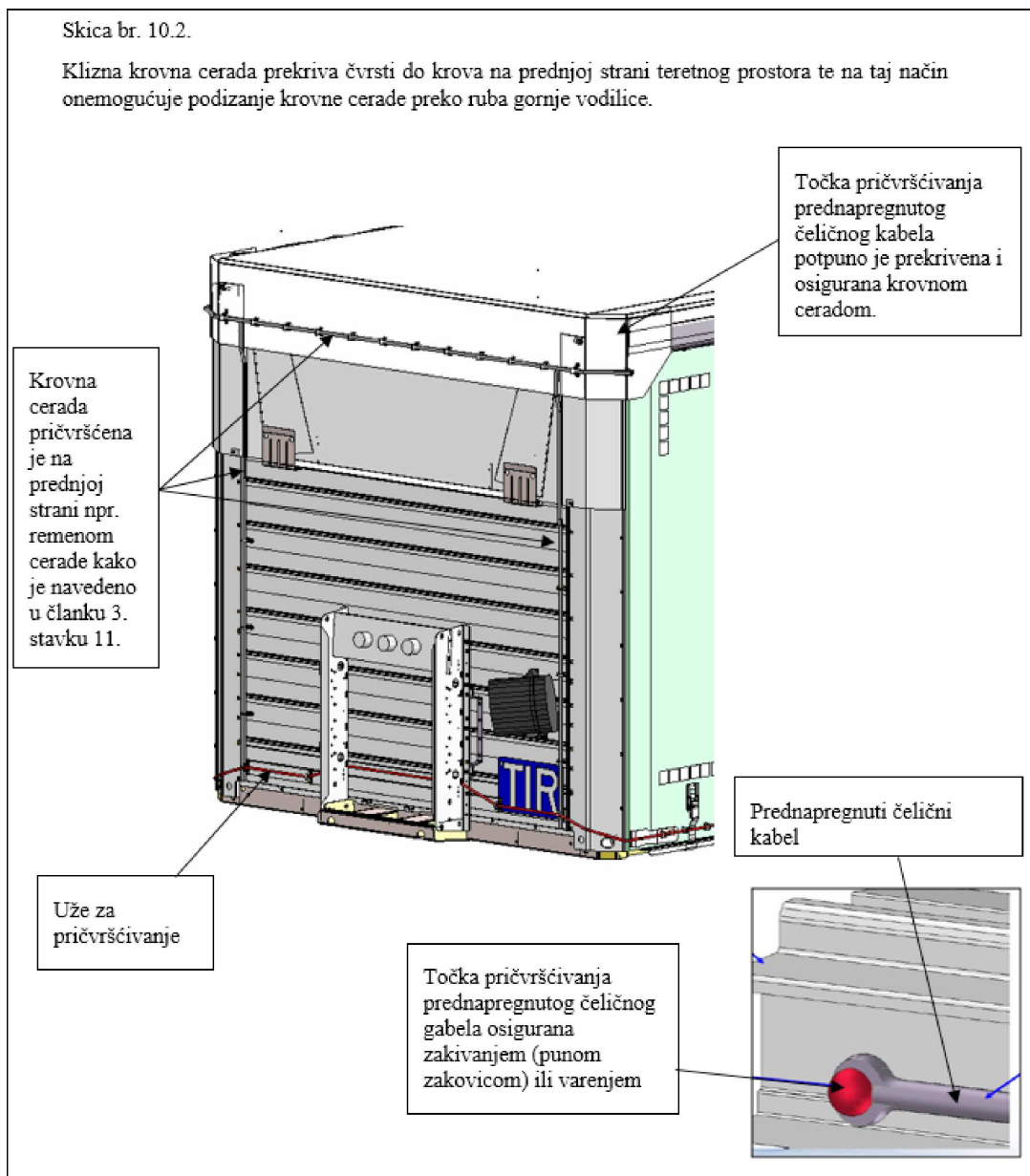
Prilog 2., nova skica br. 10.:

Iza nove skice br. 9 umeće se:

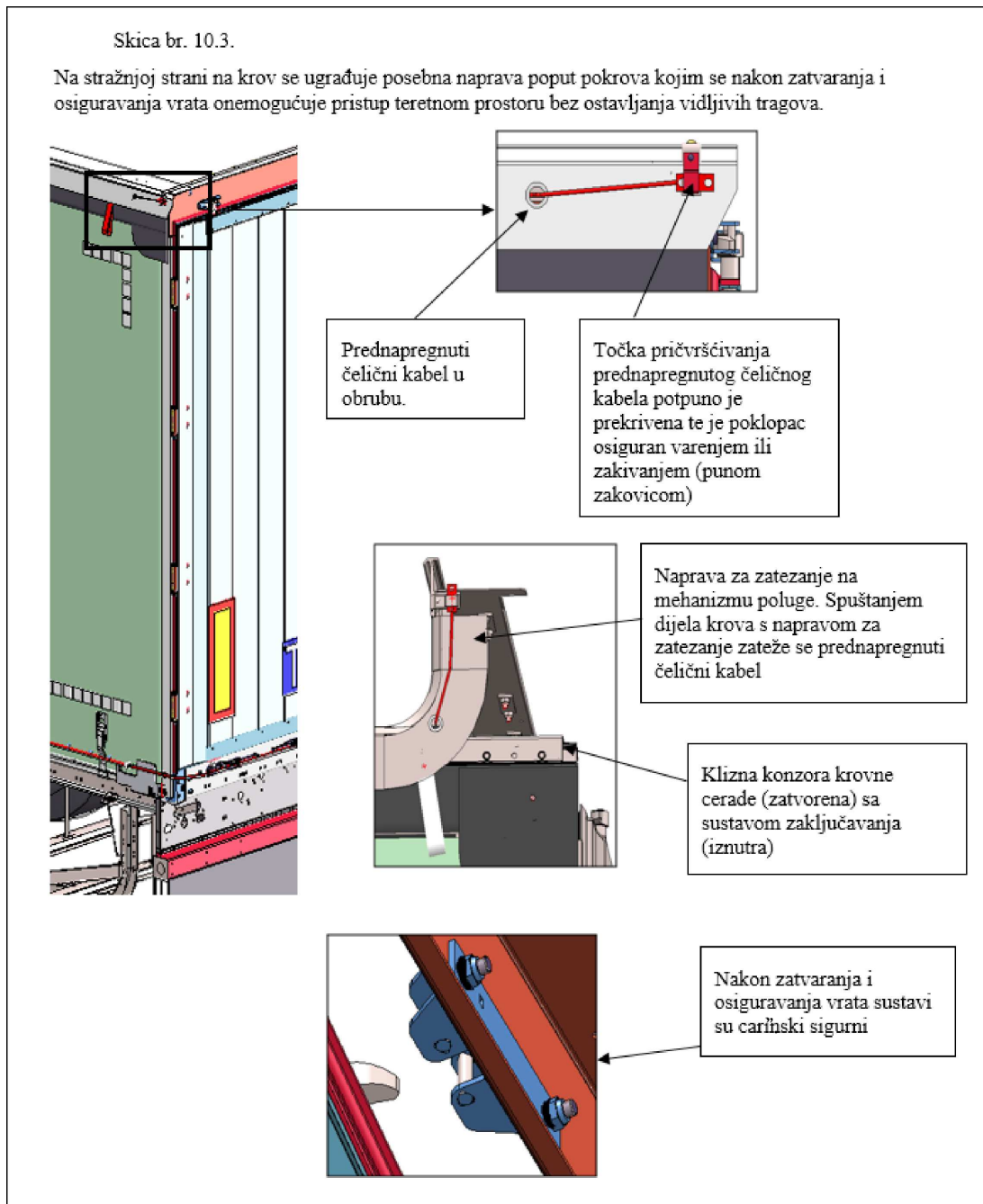
„Skica br. 10.

PRIMJER KONSTRUKCIJE VOZILA S KROVNIM KLIZNIM CERADAMA

Skica br. 10. nastavak:

Skica br. 10. nastavak:

Prilog 7., dio I., članak 5., stavak 2., podtočka i.:

U postojećem tekstu zamjenjuje se:

- „i. Klizne cerade, pod, vrata, i svi ostali sastavni dijelovi kontejnera sastavljaju se s pomoću naprava koje se ne mogu ukloniti i zamijeniti izvana bez ostavljanja vidljivih tragova ili tako da nastane struktura koja se ne može izmijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova.”

Prilog 7., dio I., članak 5., stavak 2., podtočka iii.:

Postojeći tekst zamjenjuje se sljedećim tekstom:

- „(iii) Vodilica za kliznu ceradu, naprave za zatezanje klizne cerade i drugi pomični dijelovi sastavljaju se tako da vrata i druge pomične dijelove, kada su zatvoreni i carinski plombirani, nije moguće otvoriti ili zatvoriti izvana bez ostavljanja vidljivih tragova. Vodilica za kliznu ceradu, naprave za zatezanje klizne cerade i drugi pomični dijelovi sastavljaju se tako da nakon stavljanja naprave za zatvaranje nije moguće pristupiti teretnom prostoru bez ostavljanja vidljivih tragova. Primjer takvog sustava konstrukcije prikazan je na skici br. 9. priloženoj ovim propisima.”

Prilog 7., dio I., novi članak 6:

Iza izmijenjenog članka 5. umeće se:

„Članak 6.

Kontejneri s krovnim kliznim ceradama

1. Ako je to primjenjivo, odredbe članka 1., 2. i 3. i 4. ovih propisa primjenjuju se na kontejnere s krovnim kliznim ceradama. Osim toga, ti kontejneri moraju ispunjavati odredbe ovog članka.
2. Krovne klizne cerade moraju ispunjavati zahtjeve navedene u podtočkama od i. do iii. u nastavku.
  - i. Krovne klizne cerade sastavljaju s pomoću naprava koje se ne mogu ukloniti i zamijeniti izvana bez ostavljanja vidljivih tragova ili tako da nastane struktura koja se ne može izmijeniti bez ostavljanja vidljivih tragova.
  - ii. Krovne klizne cerade preklapaju se s čvrstim dijelom krova na prednjoj strani kontejnera tako da krovnu ceradu nije moguće povući preko ruba gornje vodilice. S obje strane kontejnera cijelom dužinom u obrub krovne cerade umeće se prednapregnuti čelični kabel tako da ga nije moguće ukloniti i ponovno umetnuti bez ostavljanja vidljivih tragova. Krovna cerada pričvršćuje se na kliznu konzolu tako da je nije moguće ukloniti i ponovno učvrstiti bez ostavljanja vidljivih tragova.
  - iii. Vodilica za krovnu kliznu ceradu, naprave za zatezanje krovne klizne cerade i drugi pomični dijelovi sastavljaju se tako da plombirana vrata i druge pomične dijelove, kada su zatvoreni i carinski plombirani, nije moguće otvoriti ili zatvoriti izvana bez ostavljanja vidljivih tragova. Vodilica za krovnu kliznu ceradu, naprave za zatezanje krovne klizne cerade i drugi pomični dijelovi sastavljaju se tako da nakon stavljanja naprave za zatvaranje nije moguće pristupiti teretnom prostoru bez ostavljanja vidljivih tragova.

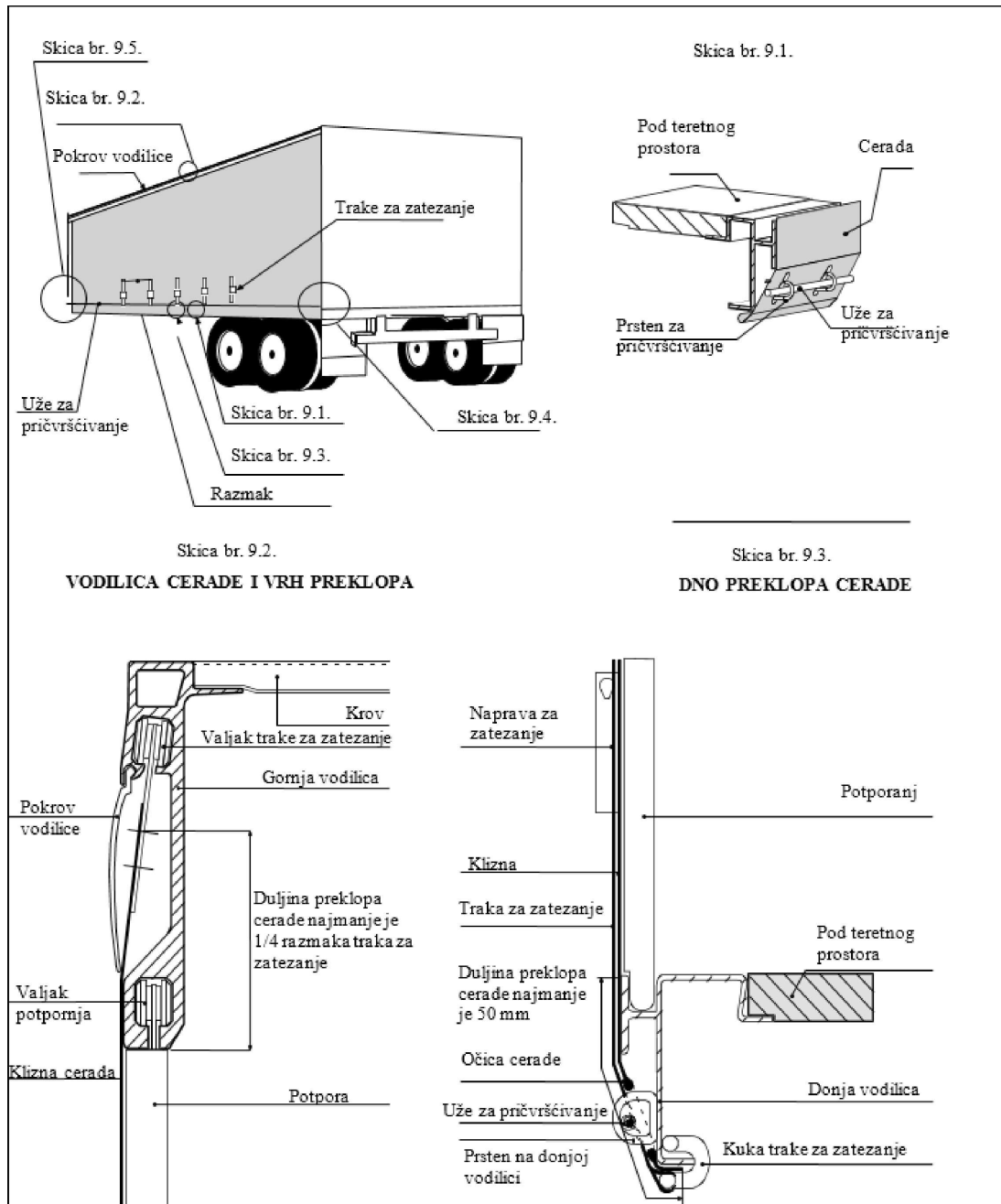
Primjer mogućeg sustava konstrukcije prikazan je na skici br. 10. priloženoj ovim propisima.”

Prilog 7., dio I., skica br. 9.:

Postojeća skica br. 9. zamjenjuje se s:

„Skica br. 9.

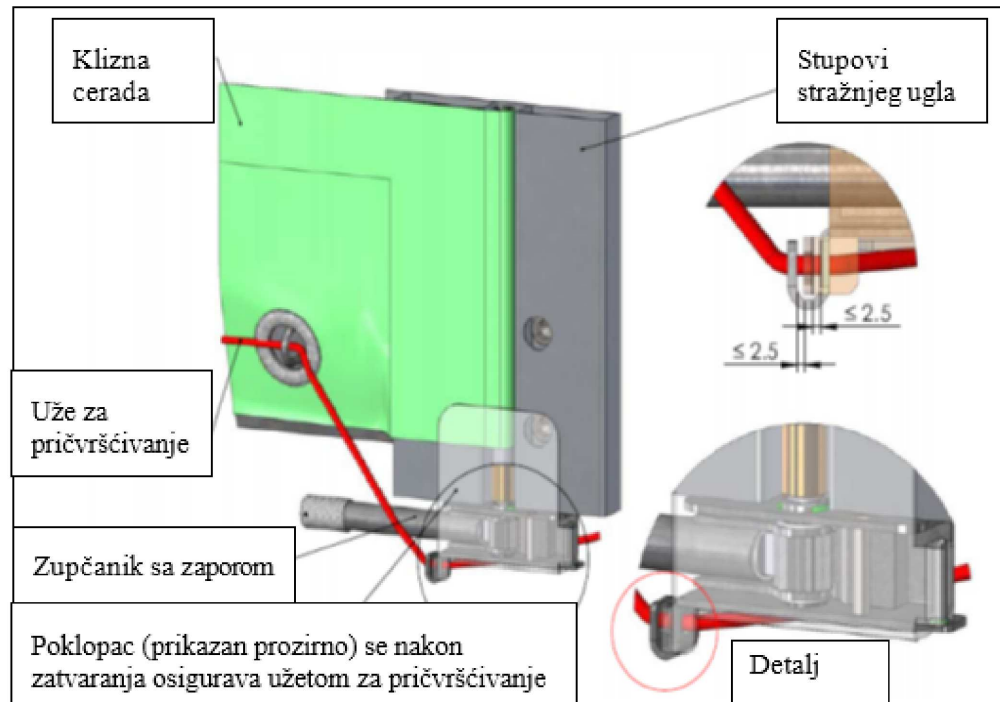
PRIMJER KONSTRUKCIJE KONTEJNERA S KLIZNIM CERADAMA

Skica br. 9. nastavak:

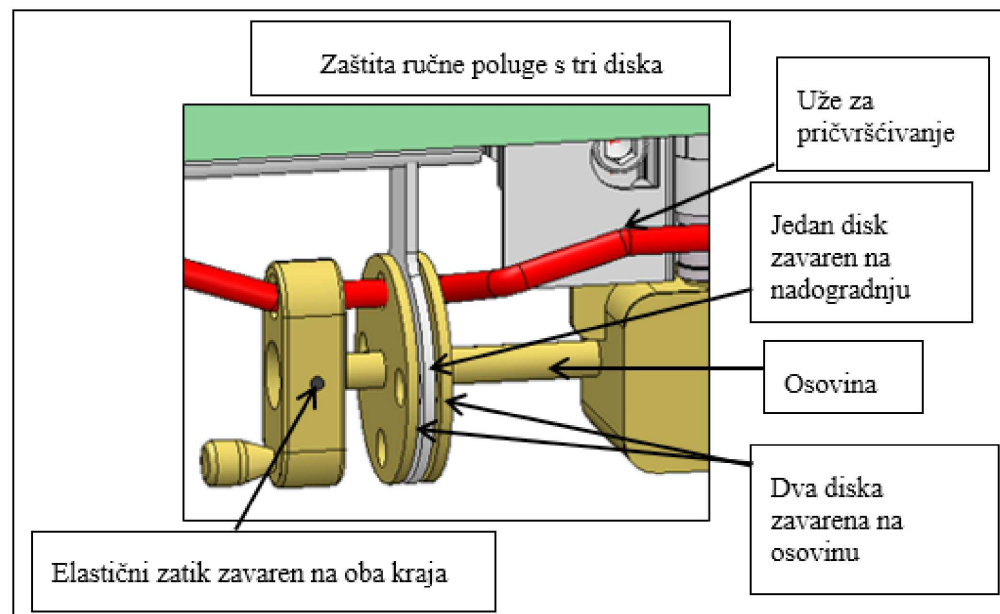
Skica br. 9.4.

U vodoravnom smjeru klizne cerade zatežu se zupčanicom sa zaporom (obično na stražnjem kraju kontejnera). Na skici su prikazana dva primjera, (a) i (b), kako je moguće osigurati zupčanic sa zaporom ili mehanizam zupčanika.

(a) Osiguravanje zupčanika sa zaporom

(b) Osiguravanje mehanizma zupčanika

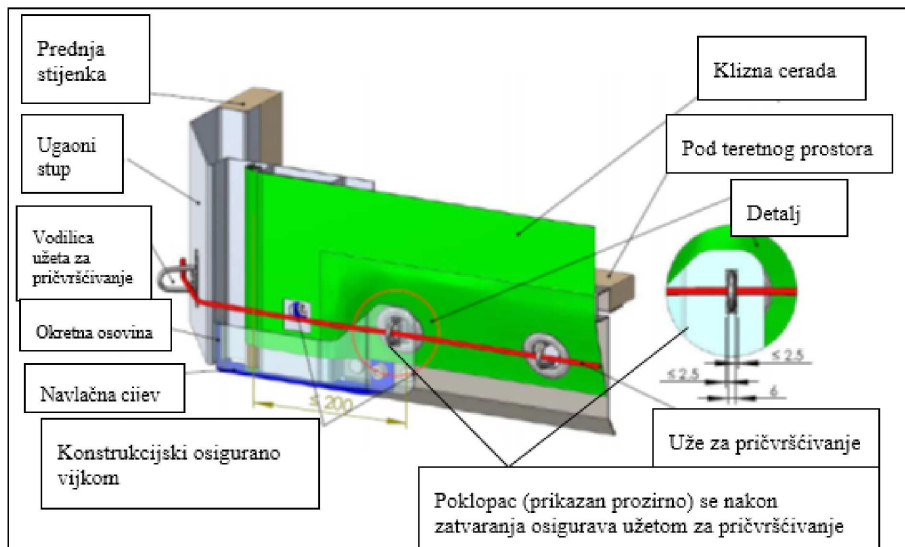

Skica br. 9. nastavak:

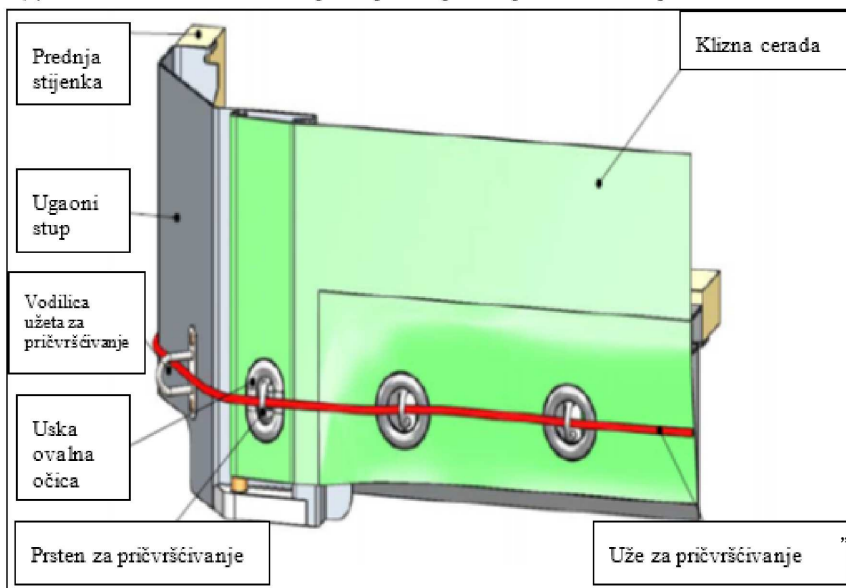
Skica br. 9.5.

Za učvršćivanje klizne cerade na drugu stranu (obično na prednjoj strani kontejnera) mogu se upotrijebiti sljedeća dva sustava, (a) ili (b).

(a) Poklopac

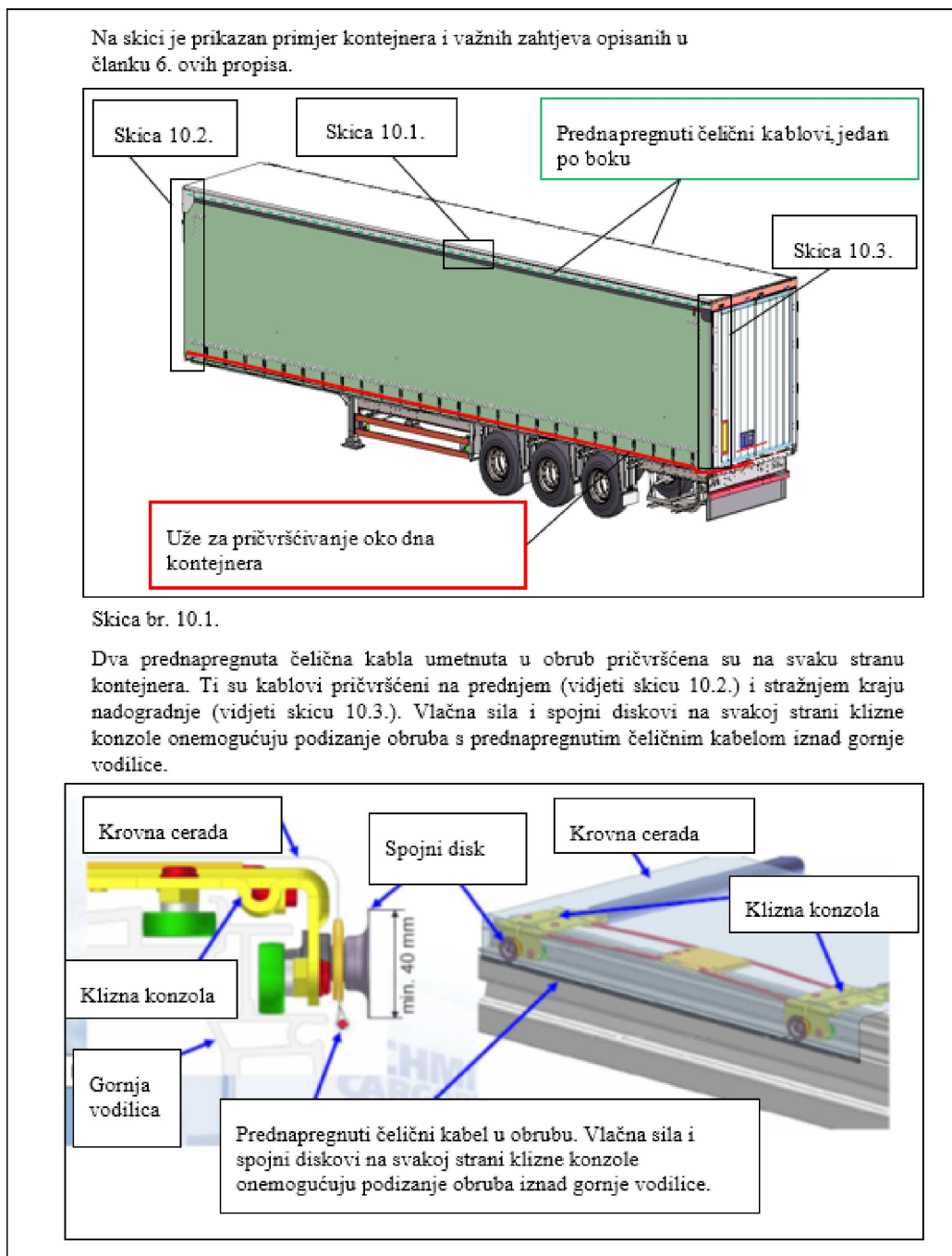
(b) Uska ovalna očica, sustav protiv podizanja za napravu za zatezanje

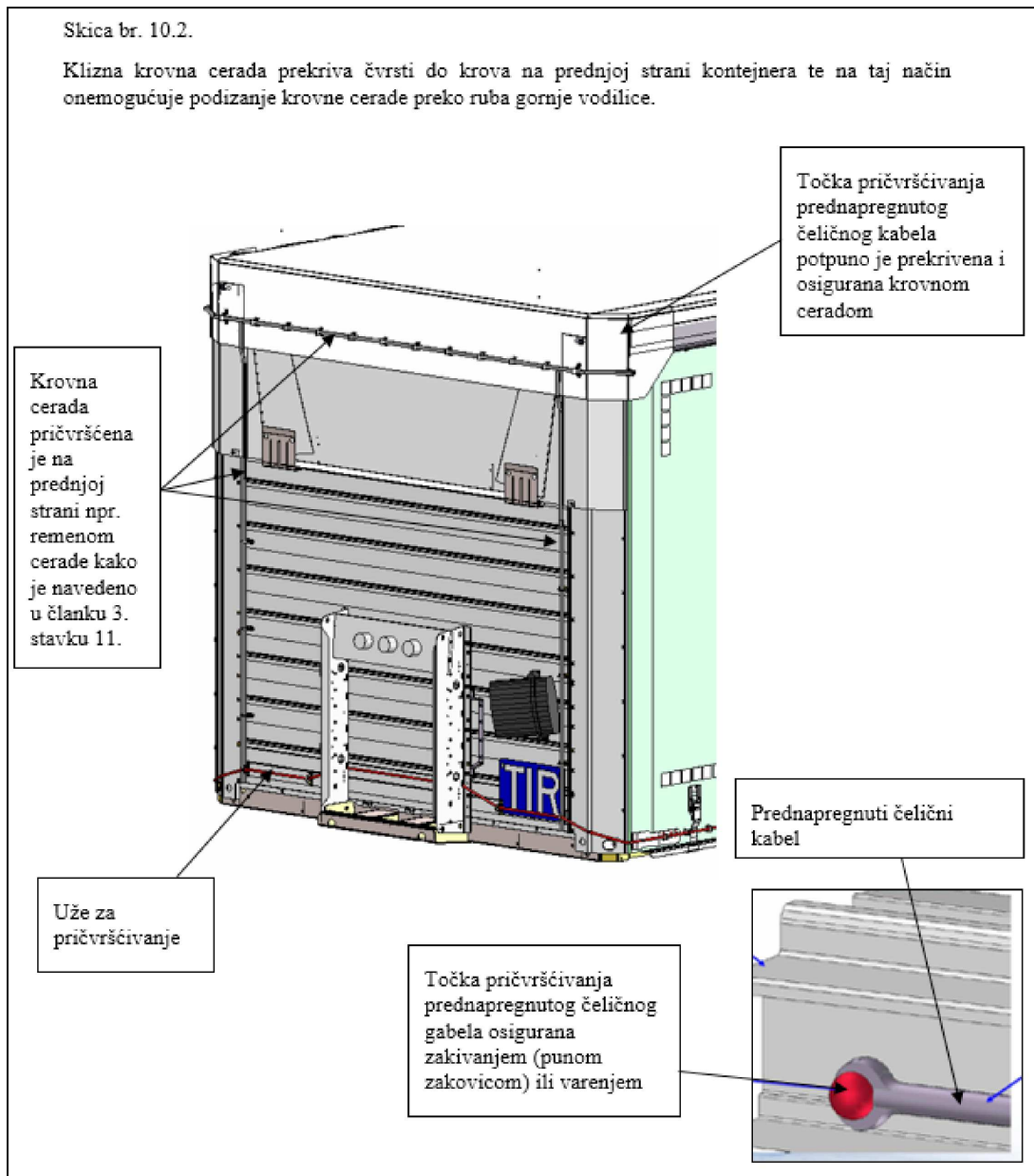
Prilog 7., dio I., nova skica br. 10.:

Iza nove skice br. 9 umeće se:

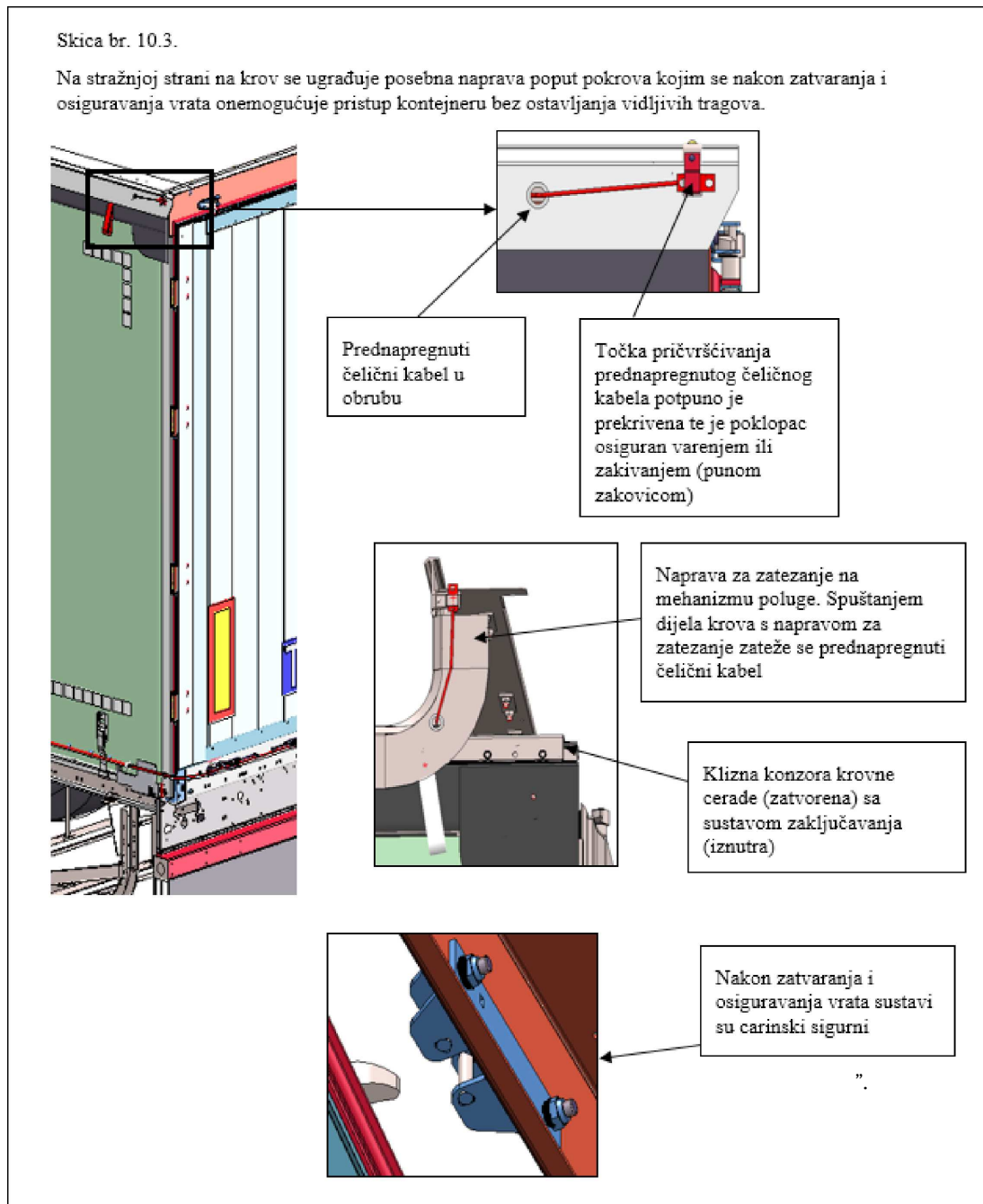
„Skica br. 10.

PRIMJER KONSTRUKCIJE KONTEJNERA S KROVNIM KLIZNIM CERADAMA

Skica br. 10. nastavak:

Skica br. 10. nastavak:

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/2080

od 25. studenoga 2016.

o otvaranju prodaje obranog mlijeka u prahu putem natječajnog postupka

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir Provedbenu uredbu Komisije (EU) 2016/1240 od 18. svibnja 2016. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na javnu intervenciju i potpore za privatno skladištenje ⁽²⁾, a posebno njezin članak 28. i članak 31. stavak 1.,

budući da:

- (1) S obzirom na trenutačno stanje na tržištu obranog mlijeka u prahu u pogledu oporavka cijena i visoke razine interventnih zaliha primjereno je otvoriti prodaju obranog mlijeka u prahu iz javne intervencije putem natječajnog postupka u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2016/1240.
- (2) Kako bi se na primjeren način upravljalo prodajom iz intervencije, potrebno je odrediti datum do kojeg je obrano mlijeko u prahu koje je raspoloživo za prodaju moralo ući u javnu intervenciju.
- (3) U skladu s člankom 28. stavkom 4. točkama (b), (c) i (d) Provedbene Uredbe (EU) 2016/1240 potrebno je odrediti rokove za podnošenje ponuda, najmanju količinu za koju se može podnijeti ponuda za nadmetanje te iznos jamstva koji se mora položiti prilikom podnošenja ponude.
- (4) Za potrebe članka 31. stavka 1. Provedbene uredbe (EU) 2016/1240 potrebno je utvrditi rokove u kojima države članice moraju obavijestiti Komisiju o svim prihvatljivim ponudama za nadmetanje.
- (5) Radi učinkovitog upravljanja, države članice trebale bi svoje obavijesti Komisiji upućivati u skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 792/2009 ⁽³⁾.
- (6) Odbor za zajedničku organizaciju poljoprivrednih tržišta nije dostavio mišljenje u roku koji je utvrdio njegov predsjednik,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Područje primjene

Prodaja putem natječajnog postupka obranog mlijeka u prahu uskladištenog prije 1. studenoga 2015. otvorena je uz uvjete iz glave II. poglavlja III. Provedbene uredbe (EU) 2016/1240.

⁽¹⁾ SL L 347, 20.12.2013., str. 671.

⁽²⁾ SL L 206, 30.7.2016., str. 71.

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 792/2009 od 31. kolovoza 2009. o detaljnim pravilima u skladu s kojima države članice moraju Komisiji dostavljati podatke i dokumente pri provedbi zajedničke organizacije tržišta, sustava izravnih plaćanja, promidžbe poljoprivrednih proizvoda i režima koji se primjenjuju na najudaljenije regije i manje otoke u Egejskom moru (SL L 228, 1.9.2009., str. 3.).

Članak 2.

Podnošenje ponuda za nadmetanje

1. Rok za podnošenje ponuda na prvi djelomični poziv na podnošenje ponuda završava 13. prosinca 2016. u 11.00 (po briselskom vremenu).
2. Rokovi za podnošenje ponuda na drugi i svaki sljedeći djelomični poziv počinju prvog radnog dana nakon završetka prethodnog roka. Oni završavaju u 11.00 (po briselskom vremenu) prvog i trećeg utorka u mjesecu. Međutim, u kolovozu je rok 11.00 (po briselskom vremenu) četvrtog utorka, a u prosincu je rok 11.00 (po briselskom vremenu) drugog utorka. Ako je utork državni praznik, rok je 11.00 (po briselskom vremenu) prethodnog radnog dana.
3. Ponude za nadmetanje dostavljaju se agencijama za plaćanja koje su odobrile države članice ⁽¹⁾.

Članak 3.

Količina po ponudi za nadmetanje i jedinica mjere

Najmanja količina obranog mlijeka u prahu za koju se može podnijeti ponuda za nadmetanje jest 20 tona.

Predložena cijena odnosi se na 100 kg proizvoda.

Članak 4.

Jamstvo

Pri podnošenju ponude za nadmetanje za prodaju obranog mlijeka u prahu u agenciji za plaćanje kojoj se podnosi ponuda polaže se jamstvo u iznosu od 50 EUR po toni.

Članak 5.

Obavješćivanje Komisije

Obavijest iz članka 31. stavka 1. Provedbene uredbe (EU) 2016/1240 dostavlja se u skladu s Uredbom (EZ) br. 792/2009 do 16.00 (po briselskom vremenu) na dane navedene u članku 2. ove Uredbe.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

⁽¹⁾ Adrese agencija za plaćanja dostupne su na internetskoj stranici Europske komisije http://ec.europa.eu/agriculture/milk/policy-instruments/index_en.htm.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. studenoga 2016.

*Za Komisiju,
u ime predsjednika,
Phil HOGAN
Član Komisije*

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2016/2081**od 28. studenoga 2016.****o ponovnom uvođenju konačne antidampinške pristojbe uvedene na uvoz oksalne kiseline koja je podrijetlom iz Narodne Republike Kine i koju proizvodi društvo Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1036 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije ⁽¹⁾, posebice članak 9. stavak 4. te Uredbe,

budući da:

A. POSTUPAK

- (1) Vijeće je, 18. travnja 2012., Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 325/2012 ⁽²⁾ („Sporna uredba”), uvelo konačnu antidampinšku pristojbu u rasponu od 14,6 % do 52,2 % na uvoz oksalne kiseline podrijetlom iz Indije i Narodne Republike Kine nakon antidampinške istrage prema članku 5. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1225/2009 ⁽³⁾.
- (2) Presudom Općeg suda od 20. svibnja 2015. ⁽⁴⁾, poništena je Sporna uredba što se tiče društva Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd., proizvođača izvoznika koji surađuje iz Kine. Opći je sud presudio da objašnjenje Vijeća u pogledu dvaju pitanja kojima se utvrđuje razina uklanjanja štete nije u skladu s člankom 296. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
- (3) Nakon odluke Općeg suda Komisija je izdala obavijest o ponovnom pokretanju antidampinške istrage u pogledu oksalne kiseline za svrhe provedbe odluke povezane s društvom Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd.

B. PROVEDBA**1. Carinska pristojba za izračun razine uklanjanja štete (marže štete)**

- (4) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 66. i 83. Sporne uredbe, društvo Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd tvrdilo je da Komisija nije u potpunosti uključila prilagodbu od 6,5 % koja odgovara uobičajenoj carinskoj pristojbi u izračunu marže štete.
- (5) Komisija je izvornom istragom utvrdila da je tvrdnja opravdana te je revidirala izračune u pogledu marže štete kako je navedeno u nastavku: konačni ponderirani prosjek cijene uvoza izračunan je dodavanjem za dvije vrste oksalne kiseline (refinirane i nerefirane) prvo 6,5 % za carinske pristojbe, a zatim fiksnog iznosa od 10 EUR po toni za troškove nakon uvoza, ponderiranom prosjeku izvozne cijene CIF na granici Unije društva Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd.

⁽¹⁾ SL L 176, 30.6.2016., str. 21.

⁽²⁾ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 325/2012 od 12. travnja 2012. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz oksalne kiseline podrijetlom iz Indije i Narodne Republike Kine (SL L 106, 18.4.2012., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1225/2009 od 30. studenoga 2009. o zaštiti od dampinškog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske zajednice (SL L 343, 22.12.2009., str. 51.). Od 20. srpnja 2016.: Uredba (EU) 2016/1036.

⁽⁴⁾ Slučaj T-310/12 *Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd protiv Vijeća Europske unije*.

- (6) To je rezultiralo smanjenjem marže štete društva Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd na 18,7 %. Međutim, kako je već navedeno u uvodnim izjavama 83. i 87. Sporne uredbe, smanjena marža štete ostala je viša od dampinške marže utvrđene za društvo Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd (14,6 %) što je osnova za uvođenje antidampinške pristojbe.

2. Marža dobiti za izračun razine uklanjanja štete (marže štete)

- (7) Kako je navedeno u uvodnim izjavama 142. i 143. Uredbe Komisije (EU) br. 1043/2011 ⁽⁵⁾ o uvođenju privremenih mjera u ovom slučaju te kako je potvrđeno Spornom uredbom, dobit koja se primijenila za izračun razine uklanjanja štete iznosila je 8 % prometa, za što se smatralo da predstavlja dobit koju je industrija u Uniji mogla realno očekivati da će dostići u normalnim uvjetima konkurencije u odsutnosti štetnog dampainga. Razmatranja o primjeni ove brojke navedena su u nastavku.
- (8) Tijekom istrage koja je dovela do osporavanja uredbe utvrđeno je da je tijekom razmatranog razdoblja industrija u Uniji stvarala gubitak ili je ostvarivala vrlo ograničenu dobit. Ta razina dobiti bila je nedovoljna za održavanje srednjoročne proizvodnje. Uz to je tijekom razmatranog razdoblja izvorne istrage došlo do znatnih količina uvoza pri cjenovnoj razini koja je prosječno bila niža od cijena za koje je utvrđeno da su bile dampinške tijekom razdoblja izvorne istrage. Ti uvozi po niskoj cijeni negativno su utjecali na gospodarske rezultate industrije u Uniji. Stoga se razine dobiti koje je industrija u Uniji zaista ostvarila tijekom razmatranog razdoblja ne mogu smatrati dobiti koju je industrija u Uniji realno mogla očekivati da će ostvariti u normalnim uvjetima konkurencije.
- (9) Nadalje, tijekom izvorne istrage Komisija nije prikupila nikakve podatke o dobiti industrije u Uniji za razdoblje prije razmatranog razdoblja. Posljedično, nisu bili dostupni podaci u pogledu industrije u Uniji za razdoblje neposredno prije razmatranog razdoblja koji su se mogli primijeniti kao realna marža dobiti za izračun marže štete. Društvo Yuanping je nakon objave tvrdilo da su službe Komisije trebale primijeniti informacije izvan razmatranog razdoblja kako bi prikladno izradile procjenu za utvrđivanje ciljane dobiti.
- (10) Ta tvrdnja nije prihvaćena. Sudovi EU-a priznali su široku diskrecijsku ovlast Komisije u pogledu razdoblja koje treba uzeti u obzir u svrhu utvrđivanja štete ⁽⁶⁾. Komisija je na početku izvorne istrage utvrdila razdoblje za prikupljanje podataka prije procjene štete, tj. razdoblje razmatranja (od 1. siječnja 2007. do 31. prosinca 2010.) te nije prikupljala podatke izvan tog razdoblja. Nadalje, kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 23. u nastavku, unutar područja primjene ovog ponovnog pokretanja istrage Komisija se mora osloniti na informacije koje su bile dostupne tijekom izvorne istrage.
- (11) Komisija je stoga analizirala ciljanu dobit koju je predložio podnositelj prigovora u istrazi koja je dovela do osporavanja Uredbe. U prigovoru je predložena ciljana marža dobiti od 10 % za izračun marže štete. U tom je pogledu Komisija napomenula da je marža dobiti koju je Vijeće primijenilo u prethodnoj istrazi u pogledu uvoza oksalne kiseline iz Indije i Narodne Republike Kine 1991. iznosila 10 % ⁽⁷⁾. Podnositelj prigovora pravdao je brojkom tvrdeći da bi takva razina profitabilnosti mogla biti ostvarena da proizvodi iskorištavanjem punog kapaciteta. Međutim, marža dobiti koju je predložio podnositelj prigovora nije povezana sa stvarnim podacima o ostvarenoj dobiti u odsutnosti dampinških uvoza u normalnim uvjetima konkurencije, nego s teoretskom situacijom iskorištavanja punog kapaciteta. Budući da podnositelj prigovora nije dokazao da je iskorištavanje punog kapaciteta, na kojem je temeljio ciljanu dobit, bilo ostvareno ili da bi moglo biti ostvareno u normalnim tržišnim uvjetima u odsutnosti dampinških uvoza, navedena ciljana dobit nije se zbog toga mogla primijeniti.
- (12) U ovim je okolnostima Komisija istražila maržu dobiti utvrđenu u drugim istragama u pogledu kemijskog sektora, koje su također povezane s kapitalno intenzivnim industrijama kao što je industrija oksalne kiseline te imaju slične proizvodne procese.

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EU) br. 1043/2011 od 19. listopada 2011. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz oksalne kiseline podrijetlom iz Indije i Narodne Republike Kine (SL L 275, 20.10.2011., str. 1.).

⁽⁶⁾ *Epicheiriseon Metalleftikon Viomichanikon kai Naftiliaekon AE i drugi protiv Vijeća* (slučaj C-121/86, [1989.] ECR 3919.

⁽⁷⁾ Uredba Komisije (EEZ) br. 1472/91 od 29. svibnja 1991. o uvođenju privremene antidampinške pristojbe na uvoz oksalne kiseline podrijetlom iz Indije ili Kine te o prekidu antidampinškog postupanja u pogledu uvoza oksalne kiseline podrijetlom iz Čehoslovačke (SL L 138, 1.6.1991., str. 62.) (uvodna izjava 45.), potvrđeno konačnom Uredbom: Uredba Vijeća (EEZ) br. 3434/91 od 25. studenoga 1991. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe na uvoz oksalne kiseline podrijetlom iz Indije i Narodne Republike Kine (SL L 326, 28.11.1991., str. 6.) (uvodna izjava 26.).

- (13) U pogledu marža dobiti koje su primijenjene u prethodnim istragama u kemijskom sektoru ⁽⁸⁾ (uključujući maržu dobiti primijenjenu u prethodnoj istrazi o oksalnoj kiselini) utvrđeno je da se smatralo kako je prosječna marža dobiti od približno 8 % realna dobit koju je industrija u Uniji mogla dosegnuti u normalnim tržišnim uvjetima u odsutnosti štetnog dampainga.
- (14) Uz to je Komisija ispitala maržu dobiti koja je primijenjena u istragama provedenima u drugim sektorima koji su, kao i kemijski sektor, kapitalno intenzivni. U tom je smislu Komisija utvrdila da je marža dobiti primijenjena u tim istragama ⁽⁹⁾ bila u skladu s prosječnom maržom dobiti koja je utvrđena za kemijski sektor, uključujući oksalnu kiselinu.
- (15) Na temelju prethodno navedenih razmatranja i nedostatka stvarnih podataka o razinama profitabilnosti koje bi industrija u Uniji mogla ostvariti tijekom razdoblja istrage u normalnim uvjetima te u odsutnosti štetnog dampainga, Komisija smatra da je prikladno utvrditi takvu realnu maržu dobiti na temelju prosječne marže dobiti utvrđene antidampinškim istragama za druge kemijske industrije te druge industrije sličnih svojstava kao što je kapitalna intenzivnost. Na temelju toga Komisija je zaključila da je marža dobiti od 8 % marža koju je industrija u Uniji realno mogla očekivati da će ostvariti u normalnim uvjetima konkurencije, to jest u odsutnosti dampinškog uvoza, te se stoga ova marža dobiti treba primjenjivati za izračun razine uklanjanja štete.

C. OBJAVA

- (16) Komisija je prethodno navedene činjenice i razmatranja objavila 29. lipnja 2016. Društvo Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd i industrija u Uniji imali su priliku komentirati te činjenice i ta razmatranja.
- (17) Komentari su zaprimljeni u predviđenom roku te su uzeti u razmatranje. Uz to je 11. kolovoza 2016. održano saslušanje između službi Komisije i društva Yuanping.
- (18) Kao rezultat komentara zaprimljenih od zainteresiranih strana, uvedene su neke promjene u pogledu izvornog dokumenta objavljanja od 29. lipnja 2016. Stoga je Komisija 24. kolovoza 2016. zainteresiranim stranama ponovno objavila prethodno navedene činjenice i razmatranja.
- (19) Nakon objavljanja društvo Oxaquim tvrdilo je da nije jasno je li tvrdnja društva Yuanping, navedena u prethodnoj uvodnoj izjavi 4., u potpunosti ili samo djelomično opravdana. U tom je pogledu Komisija potvrdila da je tvrdnja u potpunosti opravdana. Ustvari, kako je detaljno objašnjeno u prethodno navedenim uvodnim izjavama 5. i 6., revidirani izračuni koje je provela Komisija u izvornoj istrazi u potpunosti su odražavali komentare društva Yuanping u vrijeme izvorne istrage.
- (20) Što se tiče društva Yuanping, ono je tvrdilo da je u provedbi sudske odluke Komisija provela *post hoc* analizu kako bi opravdala nalaze izvorne istrage. Prema tvrdnji Yuanping, to je moguće dokazati činjenicom da se Komisija oslonila na Provedbenu uredbu Vijeća (EU) br. 1138/2011 ⁽¹⁰⁾, koja je objavljena nakon procjene ciljane dobiti u trenutačnom postupku. Društvo Yuanping tvrdilo je da se takva *post hoc* analiza ne može upotrijebiti za opravdanje izvornih nalaza. Ta tvrdnja nije bila točna te je odbijena zbog razloga navedenih u nastavku.

⁽⁸⁾ Vidjeti, između ostalog, Uredbu Vijeća (EZ) br. 130/2006 od 23. siječnja 2006. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz vinske kiseline podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 23, 27.1.2006., str. 1.), Uredbu Vijeća (EZ) br. 1193/2008 od 1. prosinca 2008. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremenih pristojba uvedenih na uvoz limunske kiseline podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 323, 3.12.2008., str. 1.), Provedbenu uredbu Vijeća (EU) br. 1138/2011 od 8. studenoga 2011. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz određenih masnih alkohola i njihovih mješavina podrijetlom iz Indije, Indonezije i Malezije (SL L 293, 11.11.2011., str. 1.).

⁽⁹⁾ Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 451/2011 od 6. svibnja 2011. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz premazanog finog papira podrijetlom iz Narodne Republike Kine (SL L 128, 14.5.2011., str. 1.), Uredba Vijeća (EZ) br. 2093/2002 od 26. studenoga 2002. o uvođenju konačne antidampinške pristojbe i konačnoj naplati privremene pristojbe uvedene na uvoz filamentnih prediva poliesterske teksture (PTY) podrijetlom iz Indije (SL L 323, 28.11.2002., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Vidjeti bilješku 8.

- (21) Prvo, u pogledu slučajeva razmotrenih tijekom procjene ciljane dobiti (od kojih je tek nekoliko navedeno u toj uredbi), tvrdnja društva Yuanping činjenično je netočna. Ciljana dobit u svim tim slučajevima, uključujući uredbu koju je prethodno navelo društvo Yuanping, bila je ili privremeno ili konačno utvrđena prije utvrđivanja ciljane dobiti u izvornoj istrazi.
- (22) Drugo, kako bi provela odluku suda u skladu s člankom 266. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Komisija mora navesti obrazloženja, u skladu s člankom 296. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, za one nalaze navedene u izvornoj istrazi za koje je sud utvrdio da obrazloženje nije dovoljno. Time se Komisija mora osloniti na informacije koje su bile dostupne u vrijeme izvorne istrage.
- (23) U skladu s time, Komisija je temeljila te nalaze, npr. primjenu 8 % kao ciljane dobiti, samo na informacijama na koje se prije oslonila tijekom izvorne istrage.
- (24) Usto, sve informacije koje je Komisija predstavila u ovoj Uredbi već su bile dio slučaja izvorne istrage i/ili javno dostupne u to vrijeme. Takve su informacije ponovno omogućene društvu Yuanping u kontekstu ove istrage, što pokazuje da Komisija nije upotrijebila nikakve nove dokaze u svojem poboljšanom obrazloženju.
- (25) Društvo Yuanping, nadalje, tvrdilo je da administrativni postupak nije dovoljan za ispravku pogrešaka koje je utvrdio sud.
- (26) Taj je argument odbačen. Sud nije utvrdio da su nalazi Komisije činjenično ili sadržajno pogrešni. Umjesto toga, sud je utvrdio da u nekim slučajevima osporenoj Uredbi nedostaju dovoljna obrazloženja. Navođenje poboljšanog obrazloženja u ovoj Uredbi, u skladu s člankom 296. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, prikladan je način usklađivanja s odlukom suda.
- (27) Konačno, društvo Yuanping tvrdilo je da je brojka koju je Komisija upotrijebila za troškove nakon uvoza, tj. 10 EUR po toni, preniska. Kako bi potkrijepilo ove tvrdnje, društvo Yuanping Komisiji je dostavilo kao dokaz nekoliko računa iz 2016. godine na kojima su troškovi nakon uvoza navodno bili viši.
- (28) Ta je tvrdnja odbačena. Brojke za izračun troškova nakon uvoza koje je Komisija primijenila u izvornoj istrazi bile su rezultat provjerenih informacija od nepovezanih suradnika uvoznika. U pogledu toga, društvo Yuanping nije opravdalo razlog zbog kojeg bi Komisija trebala ponovno izračunati tu brojku primjenom neprovjerenih podataka iz razdoblja izvan razdoblja izvorne istrage.
- (29) Ova je Uredba u skladu s mišljenjem Odbora uspostavljenog člankom 15. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1225/2009,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uvodi se konačna antidampinška pristojba od 14,6 % na uvoz oksalne kiseline, bilo u dihidratnom (CUS broj 0028635-1 i CAS broj 6153-56-6) ili bezvodnom obliku (CUS broj 0021238-4 i CAS broj 144-62-7) te bilo u vodenoj otopini ili ne, podrijetlom iz Narodne Republike Kine, trenutačno obuhvaćene oznakom KN ex 2917 11 00 (oznaku TARIC 2917 11 00 91), koju proizvodi društvo Yuanping Changyuan Chemicals Co. Ltd (dodatna oznaka TARIC B232)

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2016.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2016/2082

od 28. studenoga 2016.

o izmjeni Zajedničke akcije 2008/851/ZVSP o vojnoj operaciji Europske unije za doprinos odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz somalsku obalu

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 42. stavak 4. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 10. studenoga 2008. donijelo Zajedničku akciju 2008/851/ZVSP ⁽¹⁾ kojom je uspostavljena vojna operacija EU-a Atalanta („Atalanta”).
- (2) Odlukom Vijeća 2014/827/ZVSP ⁽²⁾ od 21. studenoga 2014. izmijenjena je Zajednička akcija 2008/851/ZVSP te je operacija Atalanta produljena do 12. prosinca 2016.
- (3) Strateškim preispitivanjem operacije Atalanta u 2016. došlo se do zaključka da bi mandat operacije Atalanta trebalo produljiti do prosinca 2018.
- (4) Zajedničku akciju 2008/851/ZVSP trebalo bi na odgovarajući način izmijeniti.
- (5) U skladu s člankom 5. Protokola o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u pripremi i provedbi odluka i djelovanja Unije koji imaju implikacije u području obrane. Danska ne sudjeluje u provedbi ove Odluke te stoga ne sudjeluje u financiranju ove operacije,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Zajednička akcija 2008/851/ZVSP mijenja se kako slijedi:

1. U članku 14. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Financijski referentni iznos za zajedničke troškove vojne operacije EU-a za razdoblje od 13. prosinca 2016. do 31. prosinca 2018. iznosi 11 064 000 EUR. Postotak referentnog iznosa iz članka 25. stavka 1. Odluke Vijeća (ZVSP) 2015/528 ^(*) iznosi 0 %.

^(*) Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/528 od 27. ožujka 2015. o uspostavi mehanizma za upravljanje financiranjem zajedničkih troškova operacija Europske unije koje imaju vojne ili obrambene implikacije (Athena) i o stavljanju izvan snage Odluke 2011/871/ZVSP (SL L 84, 28.3.2015., str. 39.).”

⁽¹⁾ Zajednička akcija Vijeća 2008/851/ZVSP od 10. studenoga 2008. o vojnoj operaciji Europske unije za doprinos odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz somalsku obalu (SL L 301, 12.11.2008., str. 33.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2014/827/ZVSP od 21. studenoga 2014. o izmjeni Zajedničke akcije 2008/851/ZVSP o vojnoj operaciji Europske unije za doprinos odvratanju, sprečavanju i suzbijanju djela piratstva i oružane pljačke uz somalsku obalu (SL L 335, 22.11.2014., str. 19.).

2. U članku 16. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Vojna operacija EU-a završava 31. prosinca 2018.”.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2016.

Za Vijeće
Predsjednica
F. MOGHERINI

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2016/2083**od 28. studenoga 2016.****o izmjeni Odluke 2014/486/ZVSP o savjetodavnoj misiji Europske unije za reformu sektora civilne sigurnosti u Ukrajini (EUAM Ukraine)**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28., članak 42. stavak 4. i članak 43. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Vijeće je 22. srpnja 2014. donijelo Odluku 2014/486/ZVSP ⁽¹⁾ o savjetodavnoj misiji Europske unije za reformu sektora civilne sigurnosti u Ukrajini (EUAM Ukraine).
- (2) Odlukom 2014/486/ZVSP, kako je izmijenjena Odlukom (ZVSP) 2015/2249 ⁽²⁾, za misiju EUAM Ukraine osiguran je financijski referentni iznos do 30. studenoga 2016. i određen mandat do 30. studenoga 2017.
- (3) Vijeće je 12. svibnja 2016. donijelo Odluku (ZVSP) 2016/712 ⁽³⁾ o prilagođavanju financijskog referentnog iznosa za razdoblje do 30. studenoga 2016.
- (4) Trebalo bi predvidjeti financijski referentni iznos za razdoblje od 1. prosinca 2016. do 30. studenoga 2017., a Odluku 2014/486/ZVSP stoga bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Odluka 2014/486/ZVSP zamjenjuje se kako slijedi:

1. članak 14. stavak 1. zamjenjuje se kako slijedi:

„1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda u vezi s misijom EUAM Ukraine do 30. studenoga 2014. iznosi 2 680 000 EUR. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s misijom EUAM Ukraine za razdoblje od 1. prosinca 2014. do 30. studenoga 2015. iznosi 13 100 000 EUR. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s misijom EUAM Ukraine za razdoblje od 1. prosinca 2015. do 30. studenoga 2016. iznosi 17 670 000 EUR. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda u vezi s misijom EUAM Ukraine za razdoblje od 1. prosinca 2016. do 30. studenoga 2017. iznosi **20 800 000** EUR. Vijeće odlučuje o financijskom referentnom iznosu za sljedeća razdoblja.”;

2. U članak 17. umeće se sljedeći stavak:

„1.a VP je Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) ovlašten dostaviti klasificirane podatke i dokumente EU-a nastale za potrebe misije EUAM Ukraine do stupnja tajnosti kojeg odredi Vijeće u skladu s Odlukom 2013/488/EU. U tu se svrhu sklapaju aranžmani između VP-a i Frontexa.”

⁽¹⁾ Odluka Vijeća 2014/486/ZVSP od 22. srpnja 2014. o savjetodavnoj misiji Europske unije za reformu sektora civilne sigurnosti u Ukrajini (EUAM Ukraine) (SL L 217, 23.7.2014., str. 42.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2015/2249 od 3. prosinca 2015. o izmjeni Odluke 2014/486/ZVSP o savjetodavnoj misiji Europske unije za reformu sektora civilne sigurnosti u Ukrajini (EUAM Ukraine) (SL L 318, 4.12.2015., str. 38.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2016/712 od 12. svibnja 2016. o izmjeni Odluke 2014/486/ZVSP o savjetodavnoj misiji Europske unije za reformu sektora civilne sigurnosti u Ukrajini (EUAM Ukraine) (SL L 125, 13.5.2016., str. 11.).

*Članak 2.***Stupanje na snagu**

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2016.

Za Vijeće

Predsjednik

P. ŽIGA

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/2084**od 10. lipnja 2016.****o državnoj potpori SA.38132 (2015/C) (ex 2014/NN) – dodatna naknada trgovačkom društvu Arfea u okviru obveze obavljanja javnih usluga***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 3472)***(Vjerodostojan je samo tekst na talijanskom jeziku)****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon što je pozvala zainteresirane stranke da dostave svoje primjedbe u skladu s prethodno navedenim odredbama ⁽¹⁾ i uzimajući u obzir njihove primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

- (1) Talijanska nadležna tijela prijavila su 9. siječnja 2014. elektroničkim putem, u skladu s člankom 108. stavkom 3. UFEU-a, dodatnu naknadu koju je Regionalni upravni sud regije Pijemont dodijelio trgovačkom društvu Arfea - Aziende Riunite Filovie ed Autolinee („Arfea”) za pružanje usluga prijevoza putnika autobusima na temelju koncesija koje mu je dodijelila talijanska regija Pijemot („Regija”) u razdoblju 1997. – 1998. („predmetno razdoblje”).
- (2) Prijava je evidentirana pod brojem predmeta SA.38132. Na temelju zahtjeva za informacije koji je Komisija poslala 7. veljače 2014. kako bi dobila pojašnjenje je li plaćena dodatna naknada, Regija je 11. ožujka 2014. potvrdila da je 7. veljače 2014. platila dodatnu naknadu trgovačkom društvu Arfea, odnosno nakon što je talijanska vlada Komisiji prijavila mjeru. Mjera se stoga smatra neprijavljenom mjerom.
- (3) Talijanska nadležna tijela dostavila su dodatne informacije 7. travnja 2014. i 21. svibnja 2014. te su, nakon zahtjeva za informacije koji je Komisija poslala 24. srpnja 2014., dostavila još informacija 20. kolovoza 2014.
- (4) Dopisom od 23. veljače 2015. Komisija je obavijestila Italiju da je odlučila pokrenuti postupak iz članka 108. stavka 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje u tekstu: „UFEU”) u vezi s potporom. Talijanska nadležna tijela dostavila su svoje primjedbe na odluku o pokretanju postupka dopisom od 16. travnja 2015.
- (5) U svojoj odluci o pokretanju postupka, koja je objavljena je u *Službenom listu Europske unije* ⁽²⁾, Komisija je pozvala zainteresirane strane da dostave svoje primjedbe o mjeri.
- (6) Društvo Arfea, koje je korisnik mjere, bilo je jedina treća strana koja je dostavila primjedbe kao odgovor na odluku o pokretanju postupka. Njegov je podnesak zaprimljen 30. srpnja 2015. i prosljeđen Italiji 18. kolovoza 2015., koja je imala priliku odgovoriti. Primjedbe Italije zaprimljene su u dopisu od 24. rujna 2015.

⁽¹⁾ SL C 219, 3.7.2015., str. 12.

⁽²⁾ Vidjeti bilješku 1.

2. DETALJAN OPIS POTPORE

2.1. Trgovačko društvo i pružane usluge

- (7) Trgovačko društvo Arfea privatno je trgovačko društvo koje pruža usluge lokalnog javnog prijevoza na temelju koncesija te usluge privatnog komercijalnog prijevoza. Točnije, talijanska nadležna tijela tvrde da je društvo Arfea tijekom predmetnog razdoblja (1997. i 1998.) upravljalo mrežom autobusnih linija kao koncesionar pokrajina Alessandria i Asti („pokrajine”). Trgovačko društvo pružalo je i druge privatne usluge, kao što su turističke usluge i usluge iznajmljivanja autobusa.
- (8) Prema informacijama koje su dostavila talijanska nadležna tijela, Regija je društvu Arfea već platila javne doprinose za prethodno navedene usluge u razdoblju od 1997. do 1998. u skladu s okvirnom odlukom regionalne vlade (Delibera della Giunta Regionale ili D.G.R.) br. 658-2041 od 16. veljače 1984. („Okvirna odluka iz 1984.”) kojom se provodi Zakon br. 151/1981 ⁽³⁾ i Regionalni zakon br. 16/1982 ⁽⁴⁾. Tim zakonima utvrđena su pravila za odobravanje javnih doprinosa za ulaganja i operativne troškove subjektima ili poduzetnicima koji pružaju usluge putničkog prijevoza. U skladu s člankom 1. Regionalnog zakona br. 16/82 to su usluge „koje su obično namijenjene za trajni ili povremeni kolektivni prijevoz ljudi ili robe s cijenama, vremenima, učestalošću i unaprijed definiranim redovima vožnje te nediferenciranom ponudom”. Društvo Arfea zatražilo je 1997. dodatne javne doprinose od Regije za 1997. u skladu s člankom 12. zakona br. 472/1999 i oni su mu odobreni. Budući da se čini da su ti javni doprinosi dodijeljeni društvu Arfea više od deset godina prije nego što je Komisija poslala svoj prvi zahtjev za informacije talijanskoj državi, ti se doprinosi neće ocjenjivati u skladu s ovom odlukom.
- (9) Nakon presude suda Consiglio di Stato (talijanski vrhovni upravni sud) iz 2007. kojom je pružatelju usluga prijevoza retroaktivno dodijeljena naknada za obavljanje javnih usluga izravno u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 1191/69 ⁽⁵⁾ povrh naknade koju je već primao u skladu s nacionalnim zakonom ⁽⁶⁾, društvo Arfea zatražilo je dodatnu naknadu za pružanje javne usluge od Regije na temelju te uredbe zbog nepovoljnog gospodarskog položaja u kojem se nalazilo zbog obveze pružanja javne usluge („PSO”) koja mu je navodno određena 1997. i 1998. Društvo Arfea tvrdi da dobiveni iznos naknade koji je izračunan u skladu s nacionalnim zakonodavstvom nije bilo dovoljan za pokrivanje gubitaka koji su mu nastajali zbog obveze obavljanja javnih usluga. Regija je odbila taj zahtjev obavijestima od 14. svibnja 2007. i 25. siječnja 2008. Žalbama br. 913/2007 i 438/2008 društvo Arfea i ostali pružatelji usluga osporili su te obavijesti kojima su odbijeni njihovi zahtjevi za dodatnu naknadu.

2.2. Presude Regionalnog upravnog suda u regiji Pijemont (Tribunale Amministrativo Regionale del Piemonte – TAR Piemonte)

- (10) Presudama od 18. veljače 2010. (presude br. 976 i 977/2010) Regionalni upravni sud u Pijemontu („Regionalni upravni sud”) prihvatio je žalbe društva Arfea i zaključio da ono ima pravo na dodatnu naknadu za obavljanje javnih usluga u skladu s Uredbom (EEZ) br. 1191/69.
- (11) U tim presudama Regionalni upravni sud smatrao je da se poduzetniku koji pruža javnu uslugu ne može odbiti zahtjev za pokrivanje troškova koji su stvarno nastali obavljanjem te usluge. Zbog neodgovarajuće razine doprinosa koji je primijenila Italija koncesionar bi se neopravdano našao u nepovoljnom položaju. Regionalni upravni sud smatrao je i da trgovačko društvo Arfea ima pravo dobiti naknadu za obavljanje javne usluge čak i ako nije prethodno zatražilo ukidanje obveze obavljanja javnih usluga. Regionalni upravni sud tvrdio je da Regija mora utvrditi točan iznos dodatne naknade koji duguje trgovačkom društvu Arfea na temelju pouzdanih podataka iz financijskih izvještaja trgovačkog društva iz kojih je razvidna razlika između troškova koji se mogu

⁽³⁾ Legge 10 aprile 1981, n. 151 Legge quadro per l'ordinamento, la ristrutturazione ed il potenziamento dei trasporti pubblici locali. Istituzione del Fondo nazionale per il ripiano dei disavanzi di esercizio e per gli investimenti nel settore (GU n. 113 del 24.4.1981), dostupno na: <http://www.normattiva.it/uri/es/N2Ls?urn:nir:stato:legge:1981-04-10:151>.

⁽⁴⁾ Legge regionale 23 luglio 1982, n. 16. Interventi finanziari della Regione nel settore del trasporto pubblico di persone (B.U. 28 luglio 1982, n. 30), available at: <http://arianna.consiglioregionale.piemonte.it/base/leggi/11982016.html>.

⁽⁵⁾ Uredba (EEZ) br. 1191/69 Vijeća od 26. lipnja 1969. o aktivnostima država članica koje se odnose na obveze svojstvene konceptu javnih usluga u željezničkom, cestovnom i prijevozu unutarnjim plovnim putovima (SL L 156, 28.6.1969., str.1.).

⁽⁶⁾ Sentenza n. 5043 od 28. kolovoza 2006.

pripisati dijelu djelatnosti trgovačkog društva Arfea koji je povezan s obvezom obavljanja javne usluge i odgovarajućih prihoda. Međutim, Regija nije izračunala iznos naknade koju treba platiti društvu Arfea kako je odredio Regionalni upravni sud.

- (12) Nalozima (ordinanze istruttorie) br. 198 i 199 od 14. veljače 2013. Regionalni upravni sud imenovao je stručnjaka („stručnjak”) da provjeri jesu li iznosi koje je potraživalo društvo Arfea (1 446 526 EUR za 1997. i 421 884 EUR za 1998.) izračunani u skladu s Uredbom (EEZ) br. 1191/1969 i točkama 87. do 95. presude u predmetu Altmark ⁽⁷⁾. Na temelju presuda Regionalnog upravnog suda (giudizio per l’ottemperanza) br. 1070 i 1071/2013 od 10. listopada 2013. može se zaključiti da je stručnjak potvrdio da je društvo Arfea bilo u gospodarski nepovoljnom položaju zbog nedovoljnog iznosa naknade koji je iznosio 1 196 780 EUR za 1997. i 102 814 EUR za 1998. Regionalni upravni sud izračunao je u skladu s time iznose dodatne naknade koju je Regija morala platiti društvu Arfea i naložio je plaćanje tih iznosa do 7. veljače 2014. Talijanska nadležna tijela potvrdila su da je Regija platila te iznose društvu Arfea 7. veljače 2014.
- (13) Plaćanje tih dodatnih naknada Regije trgovačkom društvu Arfea na temelju presuda br. 1070 i 1071/2013 čini neprijavljene mjere koje su predmet ove Odluke.

2.3. Iznos dodatne naknade

- (14) Kako je objašnjeno u prethodnom odjeljku, Regionalni upravni sud imenovao je stručnjaka da utvrdi iznos dodatne naknade koji Regija duguje društvu Arfea. Stručnjak je 17. lipnja 2013. izdao dva izvješća, jedno za 1997. i jedno za 1998. Stručnjak je u knjigovodstvenoj evidenciji ispravio izračun iznosa naknade koji su napravili konzultanti društva Arfea, ali je potvrdio da je metodologija koja se upotrebljavala za izračun dodatne naknade bila u skladu s člancima 10. i dalje Uredbe (EEZ) br. 1191/69 i točkama 87. do 95. presude u predmetu Altmark. Stručnjak je primijenio sljedeću metodologiju:
- (a) izračunati razliku između neto troškova i prihoda ostvarenih izvršavanjem obveze obavljanja javnih usluga;
- (b) od iznosa dobivenog pod (a) odbiti javni doprinos koji je već odobren društvu Arfea („provjereni deficit”)
- (c) provjereni deficit potom se usporedio s neto financijskim učinkom „jednakom zbroju učinaka, pozitivnih ili negativnih, poštovanja obveza obavljanja javnih usluga na troškove i prihode operatera javnih usluga” ⁽⁸⁾. U tu svrhu, stručnjak je izračunao neto financijski učinak primjenom metodologije iz Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾.
- (15) Stručnjak objašnjava u svojim izvješćima da je Regija ovjerila podatke koji su se upotrebljavali u provjeri. Za razliku od tvrdnje talijanskih nadležnih tijela, stručnjak smatra da se na temelju financijskih izvještaja društva Arfea može utvrditi koje je troškove snosilo zbog izvršavanja obveze obavljanja javnih usluga koju je navodno odredila regija Pijemont. Stručnjak tvrdi da se neki troškovi mogu izravno raspodijeliti dok se neki zajednički troškovi mogu raspodijeliti samo neizravnim pripisivanjem tih troškova javnim i privatnim djelatnostima društva Arfea. Izravna raspodjela zajedničkih troškova obavljena je na temelju parametara navedenih u takozvanom „osnovnom modelu” (modelli base) koji je izradilo društvo Arfea navodno na temelju uputa koje je dala Regija (takozvane „Upute 97”). Ti su parametri pokazivali postotak djelatnosti za uslugu gradskog i međugradskog

⁽⁷⁾ Predmet C-280/00 Altmark Trans protiv Regierungspräsidium Magdeburg EU:C:2003:415.

⁽⁸⁾ Vidjeti Prilog I. Uredbi (EZ) br. 1370/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uslugama javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika i stavljanju izvan snage Uredaba Vijeća (EEZ) br. 1191/69 i (EEZ) br. 1107/70 (SL L 315, 3.12.2007., str. 1.).

⁽⁹⁾ U skladu s točkom 2. Priloga „učinci se ocjenjuju uspoređivanjem situacije u kojoj se poštuje obveza obavljanja javne usluge sa situacijom koja bi postojala kad se obveza ne bi poštovala. Da bi se izračunao neto financijski učinak, nadležno tijelo treba se voditi sljedećom shemom:

- troškovi nastali u vezi s obvezom obavljanja javne usluge ili skupom obveza obavljanja javnih usluga koje je nametnulo nadležno tijelo ili tijela, a sadržane su u ugovoru o javnim uslugama i/ili u općem pravilu,
  - minus svi pozitivni financijski učinci ostvareni u mreži kojom se upravlja u okviru predmetne obveze (obveza) obavljanja javnih usluga,
  - minus primici od tarifa odnosno svi ostali prihodi ostvareni prilikom ispunjavanja predmetne obveze (obveza) obavljanja javnih usluga,
  - plus razumna dobit,
- jednako je neto financijski učinak.”

javnog prijevoza u Regiji i postotak ostalih privatnih djelatnosti (npr. iznajmljivanje autobusa). Stručnjak je primijenio te postotke na zajedničke troškove za koje navodno nije bilo moguće voditi odvojeno računovodstvo.

- (16) Kada je riječ o usklađenosti s presudom u predmetu Altmark, stručnjak nije iznio mišljenje o tome je li društvu Arfea zaista povjerena jasno definirana obveza obavljanja javnih usluga jer to nije bilo u okviru njegova mandata. On potvrđuje da su parametri za izračun javnih doprinosa utvrđeni Okvirnom odlukom iz 1984. i da dodatna naknada provjerena u njegovim izvješćima ne premašuje ono što je nužno za pokrivanje svih troškova nastalih zbog obveze obavljanja javnih usluga ili samo njihova dijela, uzimajući u obzir relevantne primitke i razumnu dobit stečenu izvršavanjem tih obveza.
- (17) Stručnjak se slaže s izračunima konzultanata društva Arfea o razumnoj dobiti koja se definira kao prosječna nadoknada kapitala na temelju sljedećih pretpostavki:
- (a) Uloženi kapital izračunan je kao neto imovina društva Arfea na temelju godišnjih izvještaja (1997.: 7,98 milijardi ITL) umanjena za regionalne doprinose za ulaganja. Iznos je potom umanjen kako bi se uzeo u obzir udio imovine koji se upotrebljavao samo za pružanje javnih usluga na temelju relevantnog postotka djelatnosti društva Arfea. Konačni iznos za 1997. bio je 1,6 milijardi ITL.
- (b) Na temelju formule koju je konzultant odabrao za izračun potrebnog povrata na uloženi kapital utvrđena je relevantna stopa povrata od 12,39 % za 1997. i 10,81 % za 1998.
- (18) Naposljetku, stručnjak smatra da su jedinični troškovi društva Arfea 1997. i 1998. u skladu s troškovima tipičnog poduzetnika kojim se dobro upravlja i koji na tržištu pruža slične usluge.
- (19) Zbog toga bi dodatne naknade za 1997. i 1998. (1 196 780 EUR za 1997. i 102 814 EUR za 1998.) odgovarale razlici između provjerenog deficita i neto financijskog učinka umanjenoj za javne doprinose koje je Regija već platila.

2.4. Ugovori o koncesiji

- (20) Talijanska nadležna tijela predvidjela su 28 koncesija (disciplinari di concessione) koje je pokrajina Arfei dodijelila za pružanje usluga na 27 regionalnih linija i na jednoj međuregionalnoj liniji, s različitim datumima valjanosti. Neke od tih koncesija nedvojbeno su bile na snazi tijekom predmetnog razdoblja dok za druge nema dokaza o obnovi već samo o naknadnim izmjenama:

Koncesije	Valjanost
1. Alessandria - Voghera (međuregionalna usluga)	1996.
2. Acqui – Mombaruzzo	15.9.1993. – 31.12.93. – dokaz o izmjenama, posljednja u rujnu 1996.
3. Acqui – Spinetta – tvornice (<i>linea operaia</i>)	1996. – dokaz o izmjenama, posljednja u listopadu 1998.
4. Oviglio – Asti fs	18.10.93. – 31.12.93. – dokaz o izmjenama, posljednja u rujnu 1996.
5. Alessandria – Mirabello – Casale	1986. – dokaz o izmjenama, posljednja 1994.
6. Alessandria – Ovada	1.6.97. – 31.12.97. (potpisana 1999. – u koncesiji se spominju plaćanja društva Arfea za 1997. i 1998.)
7. Altavilla – Casale	1983. – dokaz o izmjenama, posljednja 1994.

Koncesije	Valjanost
8. Arquata – Spinetta – Alessandria – tvornice Michelin i Montedison (<i>linea operaia</i>)	1997. (potpisana 1998.)
9. Cassano Spinola - Novi - tvornica (ILVA)	15.9.1993. – 31.12.93. – dokaz o izmjenama, posljednja u rujnu 1997.
10. Avolasca – Tortona	1.3.1983. – 31.12.1983. – dokaz o izmjenama, posljednja 1995.
11. Moretti – Acqui Terme	15.9.1993. – 31.12.1993. – dokaz o izmjenama, posljednja 1996.
12. Novi Ligure – Tortona	1998. (spominje se prethodna koncesija od 1994.)
13. Sarizzola – Tortona	15.9.1993. – 31.12.1993. – dokaz o izmjenama, posljednja 1995.
14. Fontanile – Alessandria	15.9.93. – 31.12.93. – potpisana 1996.
15. Isola s. Antonio – Tortona	8.11.1993. – 31.12.1993. – dokaz o izmjenama, posljednja 1996.
16. Mombaruzzo – Quattordio	1993. – dokaz o izmjenama, posljednja u studenome 1996.
17. Altavilla – Alessandria	18.10. 1993. – dokaz o izmjenama, posljednja u lipnju 1996.
18. Arquata – Tortona	29.9.1997. – 31.12.1998. – potpisana 1999.
19. Garbagna – Tortona	1997. – potpisana u listopadu 1998.
20. Bassignana – Alessandria	18.10.1993. – 31.12.1993. – dokaz o izmjenama, posljednja 1997.
21. Caldirola – Alessandria	1.4.1996. – 31.12.1996. – potpisana u studenome 1996.
22. Masio – Alessandria	18.10.93. – 31.12.93. – posljednje izmjene dogovorene u listopadu 1997. od travnja 1997.
23. Quattordio – Alessandria	Zahtjev 1993. – dokaz o obnovi 1994., 1995., 1996. i 1997.
24. S.Agata Fossili – Tortona	1.4.1992. – 31.12.1992. – dokaz o izmjenama, posljednja 1995.
25. Torre Garofoli – Tortona	1973. – dokaz o izmjenama, posljednja 1993.
26. Castelnuovo S. – Spinetta M.	1981. – dokaz o izmjenama, posljednja 1997.
27. Acqui – Alessandria	1994. – dokaz o izmjenama, posljednja 1999.
28. Alessandria – Acqui Terme	1994. – dokaz o izmjenama, posljednja 1996.

- (21) Sve su koncesije godišnje koncesije čija obnova podliježe podnošenju zahtjeva za obnovu najmanje mjesec dana prije isteka koncesije i plaćanju naknade za koncesiju. U svima je propisano da rizik za obavljanje usluga u cijelosti snosi poduzetnik. U nekoliko koncesija upućuje se na regionalne tablice kojima se utvrđuju tarife. U pet koncesija navedeno je da pružanje usluge ne čini pravo na subvenciju ili bilo kakvu vrstu naknade. U preostale 23 koncesije navedeno je da pristup javnim doprinosima ovisi o poštovanju odredaba iz koncesija te da se relevantni izračuni obavljaju na temelju Okvirne odluke iz 1984. ⁽¹⁰⁾.

2.5. Osnove za pokretanje postupka

- (22) Kako je objašnjeno u odluci o pokretanju postupka, Komisija je izrazila sumnje u spojivost mjere s unutarnjim tržištem.
- (23) Komisija je prvo dovela u pitanje jesu li ispunjena četiri uvjeta koja je Sud Europske unije („SEU“) utvrdio u svojoj sudskoj praksi u predmetu *Altmark*.
- (24) Drugo, Komisija je dvojila je li predmetna mjera izuzeta od obveze prijave u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69. Komisija je posebno izrazila sumnju prvo u to je li Regija jednostrano odredila obvezu obavljanja javne usluge društvu Arfea i drugo, je li predmetna naknada u skladu sa svim zahtjevima iz Uredbe (EEZ) br. 1191/69. Ako je utvrđeno da nije zadovoljen nijedan od tih uvjeta, spojivost mjere morala bi se procijeniti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007.
- (25) Treće, Komisija je sumnjala u spojivost predmetne mjere u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007. Komisija je dovela u pitanje je li društvu Arfea povjerena obveza obavljanja javne usluge (PSO) u smislu Uredbe (EZ) br. 1370/2007 na temelju ugovora o javnoj usluzi ili na temelju općih pravila. Čak i kad bi se ugovori o koncesiji mogli smatrati ugovorima o javnoj usluzi, Komisija je sumnjala da ti ugovori zadovoljavaju zahtjeve iz članka 4. Uredbe (EZ) br. 1370/2007 kojim se utvrđuje obvezni sadržaj ugovora o javnim uslugama. Komisija je također dvojila zadovoljava li izračun naknade dodijeljene društvu Arfea zahtjeve propisane u Uredbi (EZ) br. 1370/2007 kako bi se izbjegla prekomjerna naknada.
- (26) Četvrto, Komisija je izrazila sumnje u pogledu točne prirode predmetne mjere. Komisija je posebno dovela u pitanje činjenicu može li se predmetna mjera, umjesto dodjelom naknade za obavljanje javne usluge, smatrati dosuđivanjem odštete za štetno djelovanje, što ne čini povoljniji položaj u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a.

3. PRIMJEDBE ITALIJE

- (27) Talijanska nadležna tijela smatrala su u svojim podnescima da prijavljena mjera čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, posebno zato što ne zadovoljava sve uvjete propisane u presudi Suda Europske unije u predmetu *Altmark*. Talijanska nadležna tijela smatrala su da naknada koju je dodijelila Regija nije u skladu ni s Uredbom (EEZ) br. 1191/69 ni s Uredbom (EZ) br. 1370/2007. Italija je u tom pogledu iznijela sljedeće argumente.
- (28) Talijanska nadležna tijela istaknula su da za usluge autobusnog prijevoza tijekom predmetnog razdoblja nije postojala ni jednostrano određena obveza obavljanja javne usluge ni ugovorom propisana obveza. Prvo, Italija tvrdi da je društvo Arfea radilo na temelju koncesija koje su se morale svake godine obnavljati na zahtjev trgovačkog društva. Te koncesije (ukupno njih 28, koje su navedene u prethodnoj uvodnoj izjavi 19.), uključivale su obvezu uporabe tarifnog sustava koji je odobrila Regija za unaprijed utvrđeni vozni red u zamjenu za isključivo pravo pružanja relevantnih usluga, ali u njima nije utvrđena posebna obveza obavljanja javne usluge

⁽¹⁰⁾ Okvirnom odlukom iz 1984. uspostavljene su razine „standardnih troškova“ za usluge prijevoza autobusom i tramvajem za grad Torino i za ostale općine u regiji Pijemont te se dalje razlikovalo između nizinskih linija i planinskih linija. U članku 1. navedeno je da su standardni troškovi utvrđeni na temelju razboritih i strogih kriterija za upravljanje uzimajući u obzir i kvalitetu pružene usluge i zemljopisne uvjete. U skladu s člankom 4. iznos dobiven primjenom standardnih troškova na kilometre koje je ostvario pružatelj usluga činio je najnižu prihvatljivu razinu javnih doprinosa godišnje, osim ako su stvarni troškovi koje je snosio pružatelj usluga bili niži od uobičajenih troškova. U tom slučaju javni doprinosi odobravali su se na temelju stvarnih troškova pružatelja usluge.

u smislu članka 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69. Slično tomu, prema mišljenju talijanskih nadležnih tijela, u koncesijama nisu bili navedeni parametri za naknade koji su unaprijed utvrđeni za pojedine obveze obavljanja javnih usluga. Dodjela *ex-post* naknade na temelju presude nacionalnog suda bila bi nespojiva s tim zahtjevom.

- (29) Drugo, u svim dokumentima o koncesijama navedeno je da će trgovačko društvo u cijelosti snositi rizik za pružanje usluge te da će trošak u cijelosti snositi pružatelj usluge. Unatoč tome što je u koncesijama koje su odobrila talijanska nadležna tijela propisano da trgovačko društvo snosi isključivu odgovornost za pružanje usluge, društvo Arfea u više je navrata zatražilo produljenje tih koncesija.
- (30) Treće, iz dokumenata o koncesijama razvidno je i da su se linije na kojima su vozili autobusi trgovačkog društva nekoliko puta promijenile na njegov zahtjev i stoga se ne može prihvatiti tvrdnja da je regionalno ili pokrajinsko tijelo odredilo obvezu obavljanja javnih usluga, čak ni implicitno.
- (31) Nadalje, talijanska nadležna tijela objasnila su da je trgovačko društvo zauzvrat za isključivo pravo pružanja usluga prijevoza, pod uvjetima koji su izmijenjeni na njegov zahtjev, primilo operativne doprinose predviđene u talijanskom zakonodavstvu kao naknadu za pružene usluge, na temelju standardnog troška izračunanog na temelju Okvirne odluke iz 1984. Standardni trošak usluge izračunan je u skladu s tada važećim zakonodavstvom (Zakon br. 151/81 i Regionalni zakon br. 16/82) kojim je predviđen doprinos za troškove pružanja usluga lokalnog javnog prijevoza na temelju standardnih prihvatljivih rashoda. Time se nastojao u cijelosti pokriti operativni deficit trgovačkog društva. U skladu s talijanskim zakonodavstvom takvim operativnim doprinosima nastojalo se omogućiti pružatelju usluga da ostvari gospodarsku ravnotežu, dok su se budući deficiti trebali pripisati neučinkovitom upravljanju pružatelja usluga. U skladu s time izričito je predviđeno da je takve deficite trebalo snositi trgovačko društvo jer nije donijelo potrebne mjere za smanjenje troškova i povećanje prihoda.
- (32) Talijanska nadležna tijela tvrde i da je izračun dodatne naknade koju je *ex post* odredio stručnjak kojeg je imenovao Sud očito u suprotnosti sa zahtjevima zajedničkog postupka isplate naknade iz članka 10. i dalje Uredbe (EEZ) br. 1191/69. Talijanska nadležna tijela tvrde da je stručnjak s kojim se Sud savjetovao jednostavno analizirao troškove i prihode koje je prikazao konzultant trgovačkog društva, koji su utvrđeni *ex post* i bez odgovarajućeg odvajanja računa. Potom su zaključila da je ostvareni rezultat u osnovi bio točan, osim u pogledu nekoliko stavki za koje su utvrđena nepodudaranja.
- (33) Talijanska nadležna tijela smatraju i da naknada nije u skladu ni sa zahtjevima iz Uredbe (EZ) br. 1370/2007. Izračunom iznosa naknade posebno se ne bi poštovala metoda iz Priloga 1. Uredbi (EZ) br. 1370/2007 za izračun neto financijskog učinka usklađenosti s obvezom obavljanja javne usluge.
- (34) Naposljetku, talijanska nadležna tijela tvrde da je Regionalni upravni sud u svojim presudama naložio da se društvu Arfea plati financijska naknada za izvršavanje obveze obavljanja usluga tijekom 1997. i 1998., ali nije dosudio odštetu zbog toga što ti doprinosi nisu isplaćeni. Talijanska nadležna tijela objasnila su da je društvo Arfea 6. lipnja 2014. podnijelo i zahtjev za naknadu štete, uz naknadu koju mu je već dodijelio Regionalni upravni sud. Talijanska nadležna tijela tvrde da to pokazuje da naknada koju je društvu Arfea odobrio Regionalni upravni sud i koja je predmet ove odluke ne čini odštetu.

4. PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA

- (35) Trgovačko društvo Arfea, koje je korisnik mjere, bilo je jedina zainteresirana strana koja je dostavila primjedbe kao odgovor na odluku o pokretanju postupka. Trgovačko društvo Arfea u svojim se podnescima nije složilo s preliminarnim stajalištima koje je Komisija zauzela u svojoj odluci o pokretanju postupka.
- (36) Društvo Arfea tvrdi prvo da bi Komisija trebala ocijeniti spojivost i zakonitost predmetne mjere samo u skladu s Uredbom (EEZ) br. 1191/69, a ne u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007. Društvo Arfea tvrdi da se Uredba (EZ) br. 1370/2007 ne može primjenjivati na slučajeve nastale prije njezina stupanja na snagu, odnosno prije 3. prosinca 2009., što je potvrdio Opći sud u svojoj presudi od 20. ožujka 2013. u predmetu *Andersen T-92/11*. Međutim, društvo Arfea tvrdi da su naknade koje su mu odobrene, u svakom slučaju, u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EZ) br. 1370/2007.

- (37) Drugo, društvo Arfea tvrdi da mu je povjerena obveza obavljanja javne usluge u smislu članka 2. stavaka 1. i 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69. Društvo Arfea tvrdi da su usluge lokalnog javnog prijevoza javne usluge. U Italiji bi se te usluge dodjeljivale na temelju administrativnih koncesija i obveze obavljanja javnih usluga povezane s pružanjem tih usluga bile bi propisane u ugovorima o koncesiji te u sporazumima i propisima priloženima tim ugovorima o koncesiji. U slučaju društva Arfea te bi se obveze obavljanja javnih usluga odnosile na vozne redove, autobusne linije, postaje i tarife. U pogledu činjenice da je u koncesijama navedeno da trgovačka društva pružaju usluge na vlastiti rizik, društvo Arfea tvrdi da se to odnosi na sigurnosne rizike za putnike i treće strane, a ne na opći poslovni rizik.
- (38) Treće, društvo Arfea tvrdi da zbog toga što nije zatražilo prestanak obveze obavljanja javnih usluga, kako je propisano člankom 4. Uredbe (EEZ) br. 1191/69, ne može biti lišeno svojeg prava na naknadu u skladu s Uredbom (EEZ) br. 1191/69. Društvo Arfea tvrdi da se postupak propisan člankom 4. Uredbe (EEZ) br. 1191/69 ne bi primjenjivao na obveze obavljanja javnih usluga koje su određene poduzetniku nakon stupanja na snagu Uredbe (EEZ) br. 1191/69. To bi se tumačenje članka 4. Uredbe (EEZ) br. 1191/69 moglo, kako tvrdi društvo Arfea, potkrijepiti presudom Suda EU-a od 3. ožujka 2014. u predmetu CTP C-518/12.
- (39) Četvrto, kada je riječ o izračunu iznosa naknade koju je društvu Arfea dodijelio Regionalni upravni sud regije Pijemont, ono tvrdi da Komisija ne može dovoditi u pitanje izvješće stručnjaka koje je naručio Sud jer je riječ o preliminarnoj tehničkoj radnji koja je u isključivoj nadležnosti nacionalnih sudova. U svakom slučaju, društvo Arfea tvrdi su parametri za izračun naknade bili unaprijed utvrđeni u odluci Regionalnog vijeća od 16. veljače 1984. i da iznos naknade nije bio prekomjeran. Predmetne naknade stoga bi bile u skladu sa zahtjevima koji su u tom pogledu utvrđeni Uredbom (EEZ) br. 1191/69.
- (40) Peto, društvo Arfea tvrdi da bi se argumenti sažeti u prethodnim uvodnim izjavama 37. do 39. primjenjivali i na procjenu spojivosti predmetne naknade sa zahtjevima iz Uredbe (EZ) br. 1370/2007. Međutim, u pogledu spojivosti tih naknada s formalnim zahtjevima uvedenima tom Uredbom koju je Komisija citirala u uvodnim izjavama 64. i dalje svoje odluke o pokretanju postupka, društvo Arfea tvrdi da se oni u predmetnom slučaju ne bi trebali primjenjivati. Društvo Arfea tvrdi da bi bilo pravno i logički nemoguće dokazati spojivost s tim zahtjevima jer se predmetna situacija dogodila mnogo godina prije stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1370/2007.
- (41) Naposljetku, društvo Arfea tvrdi da naknade koje mu je odobrio Regionalni upravni sud regije Pijemont zadovoljavaju četiri uvjeta iz presude u predmetu Altmark. Prvo, društvu Arfea povjerila bi se jasno definirana obveza obavljanja javnih usluga, u skladu s prvim uvjetom iz presude Altmark. Drugo, parametri za naknadu utvrdili bi se unaprijed na transparentan i objektivna način u odluci Regionalnog vijeća od 16. veljače 1984., u skladu s drugim uvjetom iz presude Altmark. Treće, u izvješću stručnjaka bilo bi utvrđeno da naknada ne premašuje trošak izvršavanja obveze obavljanja javnih usluga, uključujući razumnu dobit, u skladu s trećim uvjetom iz presude Altmark. Naposljetku, društvo Arfea tipični je poduzetnik kojim se dobro upravlja u smislu četvrtog kriterija iz predmeta Altmark, što je dokazano činjenicom da je njegov prosječni trošak po kilometru bio ispod standardnih regionalnih troškova.

5. PRIMJEDBE NA PRIMJEDBE TREĆE STRANE

- (42) U svojim primjedbama na primjedbe društva Arfea talijanska nadležna tijela bez dodatnih primjedbi potvrđuju svoje stajalište koje su izrazila u svojim primjedbama na odluku o pokretanju postupka.

6. PROCJENA POTPORE

6.1. Postojanje potpore

- (43) U skladu s člankom 107. stavkom 1. Ugovora, „svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku kojim se narušava ili prijeti da će se narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama”.

- (44) U skladu s time, da bi se mogla smatrati državnom potporom u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, potpora mora kumulativno zadovoljavati sve sljedeće uvjete:
- mora je dodjeljivati država ili se dodjeljuje putem državnih sredstava,
  - njome se mora davati selektivna prednost stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj,
  - njome se narušava tržišno natjecanje ili postoji opasnost da će biti narušeno i
  - mora utjecati na trgovinu među državama članicama.

6.1.1. *Odgovornost i državna sredstva*

- (45) Komisija napominje da se presudama Regionalnog upravnog suda traži od Regije da plati dodatnu naknadu trgovačkom društvu Arfea za obavljanje usluga linijskog autobusnog prijevoza 1997. i 1998. na regionalnim linijama. Stručnjak je potvrdio da se društvo Arfea nalazilo u gospodarski nepovoljnom položaju zbog manje isplaćenog iznosa naknade za 1 196 780 EUR za 1997. i 102 814 EUR za 1998. zbog obveze obavljanja javnih usluga koja mu je navodno određena. Regija je taj iznos platila trgovačkom društvu Arfea 7. veljače 2014. kako bi postupila u skladu s presudama.
- (46) Činjenica da je nacionalni sud odredio Regiji da plati naknadu trgovačkom društvu ne znači da Regija koja je postupila u skladu s tom presudom ne snosi odgovornost jer se nacionalni sudovi te države moraju smatrati državnim tijelima i stoga ih obvezuje njihova dužnost iskrene suradnje ⁽¹⁾.
- (47) Mjera se stoga može pripisati državi i ta je naknada isplaćena iz državnih sredstava.

6.1.2. *Selektivna gospodarska prednost*

- (48) Komisija napominje na početku da trgovačko društvo Arfea obavlja gospodarsku djelatnost, odnosno usluge putničkog prijevoza uz nadoknadu. Stoga bi se trgovačko društvo Arfea trebalo smatrati „poduzetnikom” u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.
- (49) I odobravanje mjere bi se trebalo smatrati selektivnim jer pogoduje samo društvu Arfea.
- (50) U pogledu povoljnijeg gospodarskog položaja, iz presude u predmetu Altmark može se zaključiti da se naknadom koju je država odobrila ili je isplaćena poduzetnicima iz državnih sredstava zbog obveze obavljanja javnih usluga ti poduzetnici ne stavljaju u povoljniji položaj i ona stoga ne čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora, ako je su kumulativno ispunjena četiri uvjeta:
- prvo, trgovačko društvo primatelj mora izvršavati obvezu obavljanja javne usluge i te su obveze jasno definirane,
  - drugo, parametri na temelju kojih se izračunava naknada utvrđeni su unaprijed na objektivan i transparentan način,
  - treće, naknada ne premašuje iznos nužan za pokrivanje svih troškova nastalih za vrijeme izvršavanja obveze obavljanja javne usluge, ili njihova dijela, uzimajući u obzir odgovarajuće primitke i razumnu dobit ostvarenu ispunjavanjem tih obveza,
  - četvrto, ako trgovačko društvo koje će izvršavati obvezu obavljanja javne usluge nije odabrano u postupku javne nabave, iznos potrebne naknade utvrđen je na temelju analize troškova koje bi tipično trgovačko društvo, kojim se dobro upravlja i koje ima odgovarajuća prijevozna sredstva kako bi moglo ispuniti nužne zahtjeve za obavljanje javne usluge, snosilo tijekom izvršavanja tih obveza, uzimajući u obzir odgovarajuće primitke i razumnu dobit za izvršavanje obveza.

⁽¹⁾ Predmet C-527/12 Komisija protiv Njemačke, EU:C:2014/2193, točka 56. i navedena sudska praksa. Vidjeti i predmet C-119/05 Lucchini, EU:C:2007:434, točka 59.

(51) U skladu s presudom u predmetu Altmark moraju biti istovremeno ispunjena sva četiri uvjeta da bi se moglo isključiti postojanje gospodarske prednosti kada se naknada trgovačkim društvima dodjeljuje zbog obveze javne usluge koja im je određena.

(a) Prvi uvjet iz presude u predmetu Altmark

(52) Kada je riječ o prvom uvjetu iz presude Altmark, Komisija prvo napominje da države članice moraju pokazati da je određenom poduzetniku povjerena obveza obavljanja javnih usluga te da je određivanje takve obveze obavljanja javnih usluga opravdano općim interesom⁽¹²⁾. Međutim, talijanska nadležna tijela nisu objasnili koje su obveze obavljanja javnih usluga opravdane javnim interesom određene društvu Arfea. S druge strane, tvrdila su da društvu Arfea nije povjerena nikakva obveza obavljanja javnih usluga.

(53) Drugo, Komisija napominje da se pojam obveze obavljanja javnih usluga odnosi na uvjete određene tom operatoru koje taj operator, kada bi uzeo u obzir svoj vlastiti tržišni interes, ne bi preuzeo ili ne bi preuzeo u istoj mjeri bez nagrade. Dalje, nadležno tijelo mora jasno definirati te uvjete u aktu o ovlaštenju. U tom smislu društvo Arfea nije moglo točno objasniti koje su mu obveze obavljanja javne usluge određene ni pokazati da su te obveze obavljanja javnih usluga jasno definirane u aktu o ovlaštenju. Nadalje, zbog razloga koji su objašnjeni u uvodnim izjavama 77. i 82. u nastavku, Komisija smatra da postoje ozbiljne naznake da društvu Arfea nije određena takva jasno definirana obveza obavljanja javnih usluga.

(b) Drugi uvjet iz presude u predmetu Altmark

(54) U pogledu drugog uvjeta iz presude u predmetu Altmark, Komisija primjećuje da parametri za izračun naknade dodijeljene društvu Arfea u presudama Regionalnog upravnog suda nisu bili utvrđeni unaprijed. Oni su utvrđeni isključivo na temelju *ex post* izračuna stručnjaka na temelju različitih pretpostavki koje nisu objašnjene na odgovarajući način te bez odvajanja računa.

(55) Protivno onome što tvrdi društvo Arfea, ne može se smatrati da su parametri za izračun tih naknada utvrđeni u odluci Regionalnog vijeća od 16. veljače 1984. Naknade koje je društvu Arfea dodijelio Regionalni upravni sud dodatne su naknade dodijeljene isključivo radi pokrivanja financijskog opterećenja nametnutog društvu Arfea obvezom obavljanja javnih usluga, a koje se ne bi moglo u cijelosti pokriti naknadama koje su mu dodijeljene primjenom odluke Regionalnog vijeća od 16. veljače 1984.

(56) Takav pristup u suprotnosti je s drugim uvjetom iz presude u predmetu Altmark i svaka naknada dodijeljena na toj osnovi čini državnu potporu. Sud je u svojoj presudi u predmetu Altmark jasno utvrdio da „ako država članica poduzetniku plati naknadu za gubitak a da nije unaprijed utvrdila parametre za takvu naknadu i ako se nakon toga pokaže da obavljanje određenih usluga povezanih s izvršavanjem obveze obavljanja javnih usluga nije bilo gospodarski održivo, to plaćanje čini financijsku mjeru koja je obuhvaćena pojmom državnih potpora u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a”⁽¹³⁾.

(57) Komisija stoga zaključuje da prijavljena mjera ne ispunjava drugi uvjet iz presude u predmetu Altmark.

(c) Treći uvjet iz presude u predmetu Altmark

(58) Kada je riječ o trećem uvjetu iz presude u predmetu Altmark, Komisija smatra da kada poduzetnik obavlja djelatnosti koje podliježu obvezi obavljanja javnih usluga i djelatnosti koje ne podliježu toj obvezi nije moguće precizno utvrditi koji su troškovi nastali izvršavanjem obveze obavljanja javnih usluga ako pružatelj usluga ne vodi odvojeno računovodstvo za različite djelatnosti.

⁽¹²⁾ Predmet T-17/02 Fred Olsen [2005] ECR II-2031, točka 216.; Predmet T-289/03 BUPA i ostali protiv Komisije [2008] ECR II-81, točke 166. – 169. i 172.

⁽¹³⁾ Predmet C-280/00 Altmark Trans protiv Regierungspräsidium Magdeburg EU:C:2003:415, točka 91.

- (59) U ovom su slučaju talijanska nadležna tijela tvrdila da društvo Arfea nije na odgovarajući način primijenilo odvajanje računa djelatnosti koje navodno podliježu obvezi obavljanja javnih usluga koju je odredila regija Pijemont i svojih ostalih djelatnosti. Komisija je također izrazila sumnju u to je li društvo Arfea primijenilo takvo odvajanje računa i društvo Arfea nije iznijelo primjedbe o tome pitanju. Nadalje, na temelju izvadaka iz izvještaja društva Arfea koje je stručnjak kojeg je imenovao Sud upotrijebio za izračun iznosa naknada nije razvidno razdvajanje računa između različitih djelatnosti društva Arfea. Stručnjak kojeg je imenovao Sud *ex post* je primijenio razdvajanje troškova na temelju osnovnog modela koji su pripremili konzultanti društva Arfea, kojim su utvrđeni postoci troškova koji se raspodjeljuju na različite djelatnosti društva Arfea.
- (60) Drugo, Komisija smatra da su iznosi dobiti koje je stručnjak uzeo u obzir za izračun iznosa naknade viši od iznosa koji se mogu smatrati razumnom dobiti u smislu trećeg uvjeta iz presude u predmetu Altmark.
- (61) Stručnjak je smatrao da je stopa povrata na uloženi kapital u iznosu 12,89 % tijekom 1997. i 10,81 % tijekom 1998. razumna stopa dobiti. Te su stope utemeljene na prinosu talijanske desetogodišnje državne obveznice (6,8 % za 1997.) uvećanom za prosječnu premiju rizika (4,8 % za 1997.) ispravljenu na više kako bi se uzelo u obzir financijsko stanje društva Arfea (za 1,28 % za 1997.).
- (62) U tom pogledu Komisija primjećuje da je premija rizika koju je utvrdio stručnjak posebno visoka s obzirom na činjenicu da je društvo Arfea bilo izloženo prilično ograničenom riziku. Društvo Arfea upravljalo je koncesijama na temelju isključivog prava, zbog čega je bilo zaštićeno od tržišnog natjecanja ostalih operatora i naknadom koju je utvrdio stručnjak nadoknađen je navodni ukupni trošak nastao zbog obveze obavljanja javnih usluga.
- (63) Nadalje, Komisija napominje da je stručnjak, iako je uočio da je u prometnom sektoru prosječni rizik ispod tržišne vrijednosti, ispravio premiju rizika na više kako bi uzeo u obzir financijsku izloženost društva Arfea koja je bila viša od prosjeka sektora. Stručnjak pritom nije uzeo u obzir rizik tipičnog prijevoznika već vlastiti rizik društva Arfea, koji je bio viši od prosjeka u sektoru.
- (64) S obzirom na navedeno, Komisija smatra da nije zadovoljen treći uvjet iz presude u predmetu Altmark.

(d) Zaključak

- (65) S obzirom na kumulativnu prirodu uvjeta iz presude Altmark i činjenicu da predmetna mjera ne zadovoljava prva tri uvjeta iz presude Altmark, Komisija ne mora ispitivati je li zadovoljen četvrti uvjet iz presude u predmetu Altmark.
- (66) Na temelju navedenog, Komisija smatra da dodatna naknada plaćena društvu Arfea za usluge pružene u predmetnom razdoblju ne ispunjava četiri kumulativna uvjeta iz presude Altmark i da se stoga to trgovačko društvo selektivno stavlja u gospodarski povoljniji položaj za potrebe članka 107. stavka 1. Ugovora.

6.1.3. *Narušavanje tržišnog natjecanja i utjecaj na trgovinu između država članica*

- (67) Komisija napominje da su predmetne naknade poglavito dodijeljene društvu Arfea dvjema presudama Regionalnog upravnog suda regije Pijemont od 10. listopada 2013. te da ih je regija Pijemont isplatila 7. veljače 2014., odnosno dugo vremena nakon što je tržište putničkog prijevoza autobusom otvoreno tržišnom natjecanju u EU-u.
- (68) U tom pogledu Sud EU-a naveo je u svojoj presudi u predmetu Altmark da je od 1995. nekoliko država članica počelo otvarati određena tržišta prijevoza tržišnom natjecanju trgovačkih društava s poslovnim nastanom u drugim državama članicama, pa je stoga u tom trenutku nekoliko trgovačkih društava već nudilo svoje usluge gradskog, prigradskog i regionalnog prijevoza u državama članicama koje nisu njihove države članice podrijetla.

- (69) Stoga bi trebalo smatrati da bi se dodjeljivanjem naknade trgovačkom društvu Arfea moglo narušiti tržišno natjecanje na tržištu obavljanja usluga prijevoza putnika autobusima i utjecati na trgovinu među državama članicama u tolikoj mjeri da bi to negativno utjecalo na mogućnost prijevoznika s poslovnim nastanom u drugim državama članicama da pružaju usluge u Italiji te bi se osnažio položaj trgovačkog društva Arfea na tržištu jer bi se ono oslobodilo troškova koje bi obično moralo snositi u svakodnevnom poslovanju.
- (70) Komisija dalje napominje da je trgovačko društvo Arfea aktivno na drugim tržištima, kao što je tržište pružanja privatnih usluga prijevoza, i stoga se na tome tržištu natječe s drugim trgovačkim društvima u Uniji. Naknadom dodijeljenom trgovačkom društvu Arfea moglo bi se također ugroziti tržišno natjecanje i ona bi mogla utjecati i na trgovinu među državama članicama na tim tržištima.
- (71) Stoga Komisija zaključuje da se mjerom narušava tržišno natjecanje i da ona utječe na trgovinu među državama članicama.

6.1.4. Zaključak

- (72) S obzirom na navedeno, Komisija zaključuje da mjera čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora.

6.2. Izuzeće od obveze prijave u skladu s Urebom (EEZ) br. 1191/69

- (73) Da bi se moglo prihvatiti obrazloženje Regionalnog upravnog suda da je društvo Arfea imalo pravo na dodatnu naknadu za obvezu obavljanja javnih usluga u skladu s Uredbom (EEZ) br. 1191/69, društvo Arfea moralo je steći pravo na dodatnu naknadu u trenutku kad je pružilo te usluge i ta su plaćanja naknade morala biti izuzeta od obveznog postupka prijavljivanja u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69. U protivnom, ako naknada čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. UFEU-a, ona bi neprijavlivanjem postala nezakonita u skladu s člankom 108. UFEU-a. To je zato što je, u skladu s člankom 17. stavkom 2. te Uredbe, naknada plaćena u skladu s tom Uredbom izuzeta od postupka prethodnog obavješćivanja iz članka 108. stavka 3. UFEU-a pa stoga i od obveze prijavljivanja.
- (74) U tom pogledu, može se zaključiti iz presude u predmetu *Combust* da se pojam „naknade za javnu uslugu” u smislu te odredbe mora tumačiti vrlo usko⁽¹⁴⁾. Izuzećem od obveze prijave predviđene u članku 17. stavku 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69 obuhvaćena je samo naknada za obveze obavljanja javne usluge koje su trgovačkom društvu određene jednostrano u skladu s člankom 2. te Uredbe i izračunane primjenom metode opisane u člancima 10. do 13. te Uredbe (zajednički postupak isplate naknade). Ono se, međutim, ne primjenjuje na ugovore o javnim uslugama iz članka 14. Naknada plaćena na temelju ugovora o javnoj usluzi definiranog u članku 14. Uredbe (EEZ) br. 1191/69 koja čini državnu potporu mora se prijaviti Komisiji prije stupanja na snagu. Neprijavljena naknada smatrat će se nezakonito provedenom potporom u skladu s člankom 108. Ugovora.
- (75) Pitanje jesu li člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69 talijanska nadležna tijela zaista oslobođena obveze prethodne prijave u ovom slučaju stoga poglavito ovisi o tome je li Regija zaista trgovačkom društvu Arfea jednostrano odredila obvezu obavljanja javnih usluga i, drugo, o tome je li naknada plaćena na temelju te obveze u skladu s Uredbom (EEZ) br. 1191/69. Komisija će naizmjenice razmotriti oba pitanja.

i. Jednostrano određena obveza obavljanja javnih usluga

- (76) Društvo Arfea tvrdi da joj je regija Pijemont odredila obveze obavljanja javnih usluga koje su utvrđene u ugovorima o koncesiji za pružanje usluga prijevoza autobusom te u sporazumima i pravilima priloženima tim ugovorima o koncesiji. Te obveze obavljanja javnih usluga odnosile bi se na vozne redove, autobusne linije, postaje i tarife.

⁽¹⁴⁾ Predmet T1 57/01 *Danske Busvognmænd*, [2004] EU:T:2004:76, točke 77., 78. i 79.

- (77) Komisija prvo napominje da je u tim ugovorima o koncesiji jasno predviđeno da su važeći samo jednu godinu i da se mogu obnoviti na zahtjev pružatelja usluga prijevoza podložno plaćanju naknade za koncesiju. Može se zaključiti da su te koncesije činile osnovu ugovora između društva Arfea i regije Pijemont koji je društvo Arfea dobrovoljno sklopilo.
- (78) Stoga se ne može smatrati da su obveze obavljanja javnih usluga u smislu Uredbe (EEZ) br. 1191/69 jednostrano određene na temelju tih ugovora. Kako je Opći sud podsjetio u svojoj presudi od 3. ožujka 2016. u predmetu *Simet T-15/14*, dobrovoljno pridržavanje ugovornog odnosa nije isto što i jednostrano određivanje obveze obavljanja javnih usluga i ne uzrokuje obvezu plaćanja naknade u skladu s Uredbom (EEZ) br. 1191/69 ⁽¹⁵⁾.
- (79) Drugo, Komisija napominje da društvo Arfea nije jasno navelo sporazume i pravila priložene ugovorima o koncesiji kojima joj je navodno određena obveza obavljanja javnih usluga. Međutim, Komisija to tumači kao da društvo Arfea upućuje na sporazume o autobusnim linijama i voznim redovima koji su priloženi ugovorima o koncesiji i na cjenike za regionalne usluge, na koje se upućuje u nekim ugovorima o koncesiji.
- (80) Kada je riječ o tim sporazumima o autobusnim linijama i voznim redovima, Komisija napominje da se ne može smatrati da se njima društvu Arfea jednostrano određuje obveza obavljanja javnih usluga. Štoviše, društvo Arfea dobrovoljno je sklopilo same ugovore o koncesijama. Nadalje, sadržaj tih ugovora izmijenjen je u pogledu, na primjer, autobusnih linija na zahtjev društva Arfea za nekoliko koncesija. Stoga se ne može smatrati da je njima jednostrano određena obveza obavljanja javnih usluga u smislu članka 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69.
- (81) Kada je riječ o cjenicima za regionalne usluge kojima se utvrđuju maksimalne tarife za sve putnike, Komisija napominje da je Opći sud jasno objasnio u svojoj presudi od 3. ožujka 2016. u predmetu *Simet T-15/14* da se takvim općim pravilima o tarifama ne određuje obveza obavljanja javnih usluga u smislu članka 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69. Sud tvrdi da je pojam tarifne obveze u smislu te odredbe ograničen na maksimalne tarife određene za određenu kategoriju putnika ili proizvoda i da njima nisu obuhvaćene opće mjere cjenovne politike ⁽¹⁶⁾.
- (82) Naposljetku, Komisija napominje da se, u svakom slučaju, činjenica da je društvo Arfea zatražilo obnovu koncesija i čak platilo naknadu za koncesiju ne može izjednačiti s određivanjem obveze obavljanja javnih usluga u smislu članka 2. stavka 1. Uredbe (EEZ) br. 1191/69. U skladu s tom odredbom, obveza javne usluge znači „obveze koje prijevoznik ne bi preuzeo ili ih ne bi preuzeo u jednakoj mjeri ili pod jednakim uvjetima da u obzir uzima samo svoj poslovni interes”. Kako je Opći sud primijetio u svojoj presudi od 3. ožujka 2016. u predmetu *Simet T-15/14*, teško je prihvatiti da bi poduzetnik tražio obnovu koncesije s obzirom na obveze koje proizlaze iz te koncesije ako provedba te koncesije nije u njegovom tržišnom interesu.

ii. Sukladnost naknade sa zajedničkim postupkom isplate naknade

- (83) Čak i da je dokazano da su u ovom slučaju trgovačkom društvu Arfea jednostrano određene obveze obavljanja javnih usluga, što nije slučaj, da bi mogla biti izuzeta od obveze prethodne prijave iz članka 17. stavka 2. te Uredbe, naknada za te usluge svejedno bi trebala biti u skladu sa zajedničkim postupkom isplate naknade (Odjeljak IV.) iz Uredbe (EEZ) br. 1191/69. Komisija smatra da to nije slučaj.
- (84) U tom pogledu Komisija prvo podsjeća da se na temelju članaka 10. i 11. Uredbe (EEZ) br. 1191/69 može zaključiti da naknada ne može biti veća od financijskog opterećenja koje poduzetnik snosi zbog određivanja obveza obavljanja javnih usluga. Nadalje, u članku 1. stavku 5. verzije Uredbe (EEZ) br. 1191/69 koja

⁽¹⁵⁾ Predmet T-15/14, *Simet SpA protiv Komisije*, točka 163.

⁽¹⁶⁾ Predmet T-15/14, *Simet SpA protiv Komisije*, točka 159.

se primjenjivala od 1. srpnja 1992. propisano je da: „Ako prijevoznik, osim pružanja javnih usluga, obavlja i druge poslove, tada on mora pružati javne usluge kao odvojene djelatnosti koje ispunjavaju najmanje sljedeće uvjete:

- (a) poslovni računi za svaku od djelatnosti moraju biti odvojeni, a dio imovine za svaku od tih djelatnosti mora se koristiti u skladu s važećim računovodstvenim pravilima;

[...]”

- (85) Drugo, Komisija podsjeća da je člankom 13. Uredbe (EEZ) br. 1191/69 propisano da uprava unaprijed utvrđuje iznos naknade.
- (86) U ovom slučaju Komisija smatra da naknade dodijeljene trgovačkom društvu Arfea nisu u skladu s tim zahtjevima.
- (87) Komisija prvo napominje, kako je navedeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 59., da nije dokazano da je društvo Arfea pravilno provelo odvajanje računa između svojih djelatnosti koje navodno podliježu obvezi obavljanja javnih usluga i svojih ostalih djelatnosti, kako je propisano člankom 1. stavkom 5. točkom (a) Uredbe (EEZ) br. 1191/69. S druge strane, na temelju izvadaka iz financijskih izvještaja društva Arfea za 1997. i 1998. koje je stručnjak kojeg je odredio sud upotrijebio za utvrđivanje iznosa naknada nije razvidno da su troškovi odvojeni prema djelatnostima.
- (88) Nadalje, Komisija napominje da, protivno članku 13. Uredbe (EEZ) br. 1191/69, naknada dodijeljena društvu Arfea nije utvrđena unaprijed već na temelju *ex post* procjene, kako je propisao Regionalni upravni sud.
- (89) U svjetlu tih opažanja, Komisija zaključuje da dodatne naknade koje je Regionalni upravni sud regije Pijemont dodijelio društvu Arfea nisu bile izuzete od obveze prethodne prijave u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69.

6.3. Spojivost državne potpore

- (90) Budući da nije dokazano da je predmetna mjera izuzeta od obveze prethodne prijave u skladu s člankom 17. stavkom 2. Uredbe (EEZ) br. 1191/69, trebat će ispitati sukladnost plaćanja s unutarnjim tržištem jer se smatra da ona čine državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora, kako je objašnjeno u odjeljku 6.1.
- (91) U tom pogledu u članku 93. Ugovora propisana su pravila za spojivost državne potpore u području koordinacije prometa i obveze obavljanja javnih usluga u području prometa i on je *lex specialis* u odnosu na članak 107. stavak 3. i članak 106. stavak 2. jer sadržava posebna pravila o spojivosti državne potpore. Sud EU-a presudio je da se tom odredbom „potvrđuje da je potpora u području prometa spojiva s unutarnjim tržištem samo u strogo definiranim slučajevima kojima se ne ugrožavaju opći interesi [Unije]” ⁽¹⁷⁾.
- (92) Uredba (EZ) br. 1370/2007 stupila je na snagu 3. prosinca 2009. i njome su stavljene izvan snage Uredba (EEZ) br. 1191/69 i Uredba Vijeća (EEZ) br. 1107/70 ⁽¹⁸⁾. Uredba (EZ) br. 1370/2007 primjenjuje se na naknadu za obveze obavljanja javnih usluga u području javnog željezničkog i cestovnog prijevoza putnika.
- (93) Komisija smatra da ispitivanje spojivosti neprijavljene mjere treba provoditi u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007, jer je ona bila na snazi u trenutku donošenja ove Odluke. Komisija napominje i da je dodatna naknada koju je društvu Arfea dodijelio Regionalni upravni sud plaćena 7. veljače 2014. ⁽¹⁹⁾.
- (94) U članku 9. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1370/2007 propisano je da „naknada za javnu uslugu obavljanja javnog prijevoza putnika ili za poštovanje tarifnih obveza ustanovljenih općim pravilima, koja je plaćena u skladu s ovom Uredbom, sukladna je sa [zajedničkim] tržištem. Takva je naknada izuzeta od obveze prethodne prijave utvrđene u članku [108. stavku 3.] Ugovora.”

⁽¹⁷⁾ Predmet 156/77 Komisija protiv Belgije, [1978] EU:C:1978:180, točka 10.

⁽¹⁸⁾ SL L 130, 15.6.1970., str.1.

⁽¹⁹⁾ C 303/13 P Commission v. Andersen, točka 55.

- (95) Zbog razloga navedenih u nastavku Komisija smatra da neprijavljena naknada nije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007 pa se stoga ne može proglasiti spojivom sa zajedničkim tržištem u skladu s člankom 9. stavkom 1. te Uredbe.
- (96) Prvo, Komisija napominje da ugovori o koncesijama ne zadovoljavaju zahtjeve iz članka 4. te Uredbe kojom je propisan obvezni sadržaj općih pravila i ugovora o javnim uslugama kojima se utvrđuju obveze obavljanja javnih usluga:
- Člankom 4. stavkom 1. točkom (b) propisano je da se parametri na temelju kojih se izračunava naknada utvrđuju unaprijed na objektivan i transparentan način na način kojim se onemogućuje naplaćivanje prekomjerne naknade. Međutim, kako je objašnjeno u prethodnim uvodnim izjavama 54. do 57. o ispunjavanju drugog uvjeta iz presude Altmark, dodatne naknade odobrene društvu Arfea nisu izračunane na temelju parametara koji su utvrđeni unaprijed na objektivan i transparentan način.
  - Člankom 4. stavkom 1. točkom (c) i člankom 4. stavkom 2. propisano je da u ugovoru o obavljanju javnih usluga moraju biti predviđeni mehanizmi za raspodjelu troškova i prihoda povezanih s pružanjem usluga. Međutim, ugovori o koncesijama nisu sadržavali mehanizme o raspodjeli troškova i prihoda i, kako je objašnjeno u prethodnoj uvodnoj izjavi 59., društvo Arfea nije primijenilo pravilno odvajanje računa između svojih različitih djelatnosti.
- (97) Drugo, Komisija napominje da predmetna mjera ne ispunjava relevantne zahtjeve iz Uredbe (EZ) br. 1370/2007 o izračunu iznosa naknade.
- (98) U članku 6. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1370/2007 propisano je da u slučaju izravno dodijeljenih ugovora o javnim uslugama naknada mora biti u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1370/2007 i s odredbama utvrđenima u Prilogu kako bi se osiguralo da naknada ne premašuje iznos nužan za izvršavanje obveze obavljanja javnih usluga.
- (99) U točki 2. Priloga Uredbi (EZ) br. 1370/2007 predviđeno je da naknada ne smije premašivati iznos koji odgovara financijskom iznosu sastavljenom od sljedećih čimbenika: troškova povezanih s obvezom obavljanja javnih usluga umanjениh za pozitivne financijske učinke nastale u mreži kojom se upravlja u okviru obveze obavljanja javne usluge plus razumna dobit. U točki 4. tog Priloga propisano da se troškovi i prihodi izračunavaju u skladu s važećim računovodstvenim i poreznim pravilima. U točki 5. priloga propisano je sljedeće: „ako operater javne usluge ne obavlja samo usluge za koje prima naknadu i koje su dio obveze obavljanja javnih usluga, nego se bavi i drugim djelatnostima, računi tih javnih usluga moraju biti odvojeni tako da barem sljedeći uvjeti budu zadovoljeni:
- operativni računi svake od ovih djelatnosti moraju biti odvojeni i raspodjela odgovarajuće imovine i fiksnih troškova mora biti utvrđena u skladu s važećim računovodstvenim i poreznim pravilima,
  - predmetna javna usluga ne smije se ni u kakvim okolnostima teretiti za ikakve varijabilne troškove, odgovarajući dio fiksnih troškova i razumnu dobit vezanu uz ostale djelatnosti operatera javne usluge,
  - troškovi javne usluge moraju biti u ravnoteži s приходima od poslovanja i plaćanjima od strane tijela javne vlasti, bez mogućnosti prijenosa prihoda drugom sektoru djelatnosti operatera javne usluge.”
- (100) Međutim, kako je već navedeno u uvodnoj izjavi 59., društvo Arfea nije primijenilo pravilno odvajanje računa svojih djelatnosti koje navodno podliježu obvezi obavljanja javnih usluga i svojih ostalih djelatnosti, kako je propisano točkom 5. Priloga Uredbi (EZ) br. 1370/2007. Zato nije moguće pokazati da iznos naknade, bez obzira na to koliki je iznos u konačnici dodijeljen, ne premašuje iznos koji odgovara neto financijskom učinku jednakom ukupnom zbroju pozitivnih ili negativnih učinaka poštovanja obveza obavljanja javnih usluga na troškove i prihode operatera javnih usluga (točka 2. Priloga Uredbi (EZ) br. 1370/2007). Nadalje, ako parametri za naknade nisu utvrđeni unaprijed, izračun naknade mora se nužno izvršavati *ex post* na temelju arbitrarnih pretpostavki, kako su učinili konzultanti društva Arfea i stručnjak kojeg je imenovao Regionalni upravni sud regije Pijemont. Naposljetku, kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 60. do 63., iznosi dobiti koje je stručnjak uzeo u obzir za izračun iznosa naknade viši su od iznosa koji se mogu smatrati razumnom dobiti.

- (101) Treće, Komisija napominje da je samo društvo Arfea potvrdilo da u ovom slučaju nisu ispunjeni zahtjevi iz Uredbe (EZ) br. 1370/2007 tvrdeći da bi takva usklađenost bila zakonski i logično nemoguća, jer se predmetna situacija dogodila mnogo godina prije stupanja na snagu predmetne Uredbe.
- (102) U skladu s time, Komisija smatra da dodatna naknada koju je odredio Regionalni upravni sud nije isplaćena u skladu s Uredbom (EZ) br. 1370/2007 i da stoga dodatna naknada nije spojiva s unutarnjim tržištem.

6.4. Naknada koju je dodijelio Regionalni upravni sud nije odšteta

- (103) Komisija je u odluci o pokretanju postupka pozvala sve zainteresirane strane da dostave primjedbe na pitanje odnose li se presude Regionalnog upravnog suda na dodjelu odštete za navodnu povredu zakona, a ne na određivanje obveze obavljanja javne usluge na temelju primjenjivih uredbi Vijeća. Primjedbe o tome dostavila su samo talijanska nadležna tijela tvrdeći da predmetna mjera čini dodjelu naknade za obvezu obavljanja javnih usluga, a ne odštetu.
- (104) Komisija napominje u tom pogledu da se, u određenim okolnostima, odštetom zbog štetnog postupanja ili drugih postupaka nacionalnih nadležnih tijela ⁽²⁰⁾ ne osigurava prednost i stoga se ona ne može smatrati državnom potporom u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora ⁽²¹⁾. Svrha naknade za pretrpljenu štetu drugačija je od svrhe državne potpore jer joj je cilj vratiti oštećenu stranku u situaciju u kojoj se nalazila prije štetnog čina, kao da se taj čin nije dogodio (*restitutio in integrum*).
- (105) Međutim, da se na odštetu ne bi primjenjivala pravila o državnim potporama, ona se mora temeljiti na općem pravilu o naknadi. ⁽²²⁾ Nadalje, u svojoj presudi u predmetu *Lucchini*, Sud EU-a smatrao je da nacionalni sud nije mogao primijeniti nacionalno pravo ako bi se primjenom tog prava „ugrozila primjena prava Zajednice jer bi se onemogućio povrat državne potpore dodijeljene protivno pravu Zajednice” ⁽²³⁾. Ta se izjava temelji na načelu da se pravilo iz nacionalnog prava ne može primijeniti ako bi se njegovom primjenom ugrozila ispravna primjena prava Unije ⁽²⁴⁾. U tom pogledu Opći sud smatrao je u svojoj presudi od 3. ožujka 2016. u predmetu *Simet T-15/14* da se odšteta koja bi se sastojala od naknade za stavljanje u nepovoljni položaj uvođenjem obveze obavljanja javnih usluga ne može ne smatrati državnom potporom samo zato što se sastojala od dodjele odštete jer bi se time omogućilo zaobilazanje članaka 107. i 108. Ugovora ⁽²⁵⁾.
- (106) U odnosu na dodatnu potporu koju je trgovačkom društvu Arfea dodijelio Regionalni upravni sud, Komisija prvo napominje da se u svim presudama Regionalnog upravnog suda upućuje na pravo društva Arfea da zaprimi iznose naknade u skladu s člancima 6., 10. i 11. Uredbe (EEZ) br. 1191/69, koju treba utvrditi uprava na temelju pouzdanih podataka. To pokazuje da pravo trgovačkog društva Arfea na dodatnu naknadu ne proizlazi, prema mišljenju Regionalnog upravnog suda, iz općeg pravila o naknadi štete zbog štetnog postupanja ili nekog drugog postupka nacionalnih nadležnih tijela, već iz prava koja navodno proizlaze iz Uredbe (EEZ) br. 1191/69.
- (107) Drugo, Komisija napominje da je društvo Arfea 6. lipnja 2014. podnijelo zahtjev talijanskim sudovima u kojem traži da mu regija Pijemont, povrh naknada koje mu je Regionalni upravni sud već dodijelio, plati i odštetu. Društvo Arfea tvrdilo je u svojem zahtjevu da je pretrpjelo štetu zbog kasnog priznavanja i plaćanja naknada koje mu je Regija dugovala za 1997. i 1998. To pokazuje da samo društvo Arfea smatra da naknade koje mu je Regionalni upravni sud prethodno dodijelio ne čine odštetu.

⁽²⁰⁾ Primjerice, šteta ili neopravdano bogaćenje.

⁽²¹⁾ Spojeni predmeti 106 do 120/87, Asteris i ostali protiv Grčke i EEZ-a, EU:C:1988:457.

⁽²²⁾ Vidjeti Odluku Komisije od 16. lipnja 2004. o nizozemskoj potpori Akzo Nobelu u cilju smanjenja prijevoza klora (predmet N 304/2003), sažetak obavijesti u SL C 81, 2.4.2005., str. 4.; vidjeti i Odluku Komisije od 20. prosinca 2006. o nizozemskoj potpori za preseljenje trgovačkog društva za rastavljanje automobila Steenbergen (predmet N 575/2005), sažetak obavijesti u SL C 80, 13.4.2007., str. 1.

⁽²³⁾ Predmet C-119/05 *Lucchini*, EU:C:2007:434, točka 59.

⁽²⁴⁾ Vidjeti prethodni predmet, točku 61.

⁽²⁵⁾ Predmet T-15/14, *Simet SpA* protiv Komisije, točke 102.–103.

- (108) Treće, Komisija smatra bi, u svakom slučaju, odšteta u korist društva Arfea zbog financijskog opterećenja koje je nastalo zato što su mu talijanska nadležna tijela navodno nezakonito jednostrano odredila obvezu obavljanja javnih usluga činila povredu članka 107. i 108. Ugovora.
- (109) To je zato što bi se takvom dodjelom ostvario isti rezultat za trgovačko društvo Arfea kao i dodjelom naknade za javnu uslugu za predmetno razdoblje, unatoč tome što ugovori o koncesijama koji se primjenjuju na predmetne usluge nisu izuzeti od obveze prethodne prijave niti su u skladu s materijalnim zahtjevima Uredbe (EEZ) br. 1191/69 ili Uredbe (EZ) br. 1370/2007, kako je prethodno prikazano.
- (110) Dostupnošću takve dodjele stoga bi se učinkovito omogućilo zaobilaženje pravila o državnim potporama i uvjeta koje je propisao zakonodavac Unije i u skladu s kojima nadležna tijela, kada određuju obvezu obavljanja javnih usluga ili sklapaju ugovor o toj obvezi, nadoknađuju pružateljima javnih usluga troškove nastale zbog izvršavanja obveze obavljanja javne usluge. Doista, isplata odštete jednake zbroju iznosa potpore čija se dodjela planirala činila bi neizravnu dodjelu državne potpore koja je nezakonita i nespojiva s unutarnjim tržištem⁽²⁶⁾. Kako je prethodno navedeno, Opći sud objasnio je da se u takvim okolnostima ne mogu zaobići pravila o državnim potporama samo zato što bi se predmetna mjera sastojala od dosuđivanja odštete⁽²⁷⁾.
- (111) U skladu s time, Komisija ne smatra da je presudom Regionalnog upravnog suda dosuđena naknada za štetu koju je društvo Arfea pretrpjelo zbog štetnog postupanja ili drugog postupka nacionalnih tijela već da je njome dodijeljena nezakonita i nespojiva državna potpora koja je zabranjena u skladu s člankom 107. stavkom 1. Ugovora.
- (112) S obzirom na navedeno, Komisija zaključuje da neprijavljena mjera čini državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora koja je nespojiva s unutarnjim tržištem.

7. POVRAT POTPORE

- (113) U skladu s Ugovorom i utvrđenom sudskom praksom Suda EU-a, Komisija je nadležna odlučiti da predmetna država članica mora ukinuti ili izmijeniti potporu kada utvrdi da je ona nespojiva s unutarnjim tržištem⁽²⁸⁾. Sud je također dosljedno smatrao da je svrha obveze države članice da ukine potporu koju Komisija smatra nespojivom s unutarnjim tržištem obnoviti prethodno stanje⁽²⁹⁾.
- (114) U tom kontekstu Sud je utvrdio da je taj cilj ostvaren kada je primatelj otplatio iznose isplaćene temeljem nezakonite potpore i time se odrekao prednosti koju je imao nad konkurentima na tržištu i kada je obnovljeno stanje koje je postojalo prije plaćanja potpore⁽³⁰⁾.
- (115) U skladu sa sudskom praksom, u članku 16. stavku 1. Uredbe Vijeća (EU) br. 2015/1589⁽³¹⁾ propisano je da „kada se u slučajevima nezakonite potpore donesu negativne odluke, Komisija donosi odluku kojom se od dotične države članice zahtijeva da poduzme sve potrebne mjere za povrat sredstava potpore od korisnika[...]”.

⁽²⁶⁾ Mišljenje od 28. travnja 2005. u spojenim predmetima C-346/03 i C-529/03 *Atzori* EU:C:2005:256, točka 198.

⁽²⁷⁾ Predmet T-15/14, *Simet SpA protiv Komisije*, točke 102.–103.

Vidjeti i sudsku praksu Općeg suda o klauzulama o odšteti za povrat državne potpore:

Predmet T-384/08 *Elliniki Nafpigokataskevastiki AE Chartofylakeiou protiv Komisije*, EU:T:2011:650, i predmet T-565/08 *Corsica Ferries protiv Komisije*, EU:T:2012:415, točke 23., 114. i 120. do 131. Vidjeti, i, po analogiji, predmet C-111/10 *Komisija protiv Vijeća*, EU:C:2013:785, točka 44.

⁽²⁸⁾ Vidjeti Predmet C-70/72, *Komisija protiv Njemačke*, [1973.], ECR 813, točka 13.

⁽²⁹⁾ Vidjeti spojene predmete C-278/92, C-279/92 i C-280/92 *Španjolska protiv Komisije* [1994.] ECR I-4103, stavak 75.

⁽³⁰⁾ Vidjeti predmet C-75/97 *Belgija protiv Komisije*, [1999.] ECR I-3671, točke 64. i 65.

⁽³¹⁾ Uredba Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 248, 24.9.2015., str. 9.).

- (116) Stoga, budući da je provedbom predmetnih mjera prekršen članak 108. Ugovora te da se trebaju smatrati nezakonitom i nespojivom potporom, potrebno je izvršiti povrat sredstava u cilju obnove stanja koje je postojalo na tržištu prije njihova odobravanja. Povratom bi trebalo biti obuhvaćeno razdoblje otkad je društvo Arfea stavljeno u povoljniji položaj, odnosno otkad mu je potpora stavljena na raspolaganje (tj. 7. veljače 2014.), do stvarnog povrata te bi se na iznose koje treba vratiti trebale obračunavati kamate do njihova stvarnog povrata,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Državna potpora u iznosu od 1 299 594 EUR u korist trgovačkog društva Arfea koju je nezakonito odobrila Talijanska Republika kršeći članak 108. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije nespojiva je s unutarnjim tržištem.

Članak 2.

1. Talijanska Republika od korisnika ostvaruje povrat potpore iz članka 1.
2. Na iznose povrata naplaćuje se kamata od 7. veljače 2014. do stvarnog trenutka povrata.
3. Kamatna stopa obračunava se složenim kamatnim računom u skladu s Poglavljem V. Uredbe Komisije (EZ) br. 794/2004 ⁽³²⁾ i Uredbe Komisije (EZ) br. 271/2008 ⁽³³⁾ o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004.
4. Talijanska Republika otkazuje sve neisplaćene iznose potpore navedene u članku 1. od datuma donošenja ove Odluke.

Članak 3.

1. Povrat potpore iz članka 1. stupa na snagu odmah i odmah proizvodi učinak.
2. Talijanska Republika osigurava provedbu ove Odluke u roku od četiri mjeseca od datuma obavijesti o njezinu donošenju.

Članak 4.

1. U roku od dva mjeseca od obavijesti o ovoj Odluci, Talijanska Republika dostavlja Komisiji sljedeće podatke:
  - (a) ukupni iznos (glavnicu i kamatu na iznos povrata) koji korisnik mora vratiti;
  - (b) detaljni opis mjera koje su već poduzete ili se planiraju poduzeti u cilju usklađivanja s ovom Odlukom;
  - (c) dokumente kojima se dokazuje da je korisniku određen povrat potpore.
2. Talijanska Republika obavješćuje Komisiju o napretku u provedbi nacionalnih mjera koje se poduzimaju za provedbu ove Odluke do potpunog povrata potpore iz članka 1. Ona na zahtjev Komisije odmah dostavlja informacije o već poduzetim i planiranim mjerama radi usklađivanja s ovom Odlukom. Ona također dostavlja detaljne informacije o iznosima potpore i kamatama na iznos povrata koji je korisnik već izvršio.

⁽³²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 794/2004 od 21. travnja 2004. o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 140, 30.4.2004., str.1.).

⁽³³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 271/2008 od 30. siječnja 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 794/2004 o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 659/1999 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu članka 93. Ugovora o EZ-u (SL L 82, 25.3.2008., str.1.).

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Talijanskoj Republici.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. lipnja 2016.

Za Komisiju
Margrethe VESTAGER
Članica Komisije

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/2085**od 28. studenoga 2016.****o određenim privremenim zaštitnim mjerama povezanim s visoko patogenom influencom ptica podtipa H5N8 u Nizozemskoj***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 7851)***(Vjerodostojan je samo tekst na nizozemskom jeziku)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 89/662/EEZ od 11. prosinca 1989. o veterinarskim pregledima u trgovini unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 3.,uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim i zootehničkim pregledima koji se primjenjuju u trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta ⁽²⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 3.,

budući da:

- (1) Influenca ptica zarazna je virusna bolest ptica, uključujući perad. Zaraza domaće peradi virusom influence ptica može uzrokovati dva glavna oblika te bolesti koji se razlikuju po svojoj virulenciji. Niskopatogeni oblik načelno izaziva samo blage simptome, dok visokopatogeni oblik uzrokuje visoke stope smrtnosti kod većine vrsta peradi. Ta bolest može ozbiljno utjecati na profitabilnost peradarstva.
- (2) Influenca ptica uglavnom se otkriva kod ptica, no u određenim okolnostima njome se može zaraziti i čovjek, iako je rizik općenito vrlo nizak.
- (3) U slučaju izbijanja influence ptica postoji opasnost da se uzročnik bolesti proširi na druga gospodarstva u kojima se drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu. Kao rezultat toga može se proširiti iz jedne države članice u druge države članice i treće zemlje trgovinom živim pticama ili njihovim proizvodima.
- (4) Direktivom Vijeća 2005/94/EZ ⁽³⁾ utvrđuju se određene preventivne mjere povezane s nadzorom i ranim otkrivanjem influence ptica te minimalne mjere kontrole koje se primjenjuju u slučaju izbijanja te bolesti kod peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu. Tom se Direktivom osigurava utvrđivanje zaraženih i ugroženih područja u slučaju izbijanja visokopatogene influence ptica.
- (5) Nizozemska je obavijestila Komisiju o izbijanju visoko patogene influence ptica podtipa H5N8 na svojem državnom području, na gospodarstvu u kojem se drži perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu te je odmah provela potrebne mjere u skladu s Direktivom 2005/94/EZ, uključujući utvrđivanje zaraženih i ugroženih područja.
- (6) Komisija je u suradnji s Nizozemskom pregledala navedene mjere i uvjerala se da su granice zaraženih i ugroženih područja koje su utvrdila nadležna tijela u toj državi članici na dovoljnoj udaljenosti od gospodarstva na kojem je potvrđeno izbijanje bolesti.
- (7) Kako bi se spriječili nepotrebni poremećaji trgovine u Uniji i izbjegle neopravdane prepreke trgovini koje nameću treće zemlje, potrebno je na razini Unije hitno odrediti zaražena i ugrožena područja utvrđena u vezi s visoko patogenom influencom ptica u Nizozemskoj.

⁽¹⁾ SL L 395, 30.12.1989., str. 13.⁽²⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 29.⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2005/94/EZ od 20. prosinca 2005. o mjerama Zajednice u vezi s kontrolom influence ptica i o stavljanju izvan snage Direktive 92/40/EEZ (SL L 10, 14.1.2006., str. 16.).

- (8) U skladu s time, do sljedećeg sastanka Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje trebalo bi u Prilogu ovoj Odluci utvrditi zaražena i ugrožena područja u Nizozemskoj, gdje se primjenjuju mjere za kontrolu zdravlja životinja utvrđene Direktivom 2005/94/EZ, te vrijeme trajanja regionalizacije.
- (9) Ova će se odluka preispitati na sljedećem sastanku Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Nizozemska osigurava da zaražena i ugrožena područja utvrđena u skladu s člankom 16. stavkom 1. Direktive 2005/94/EZ sadržavaju najmanje područja navedena u dijelovima A i B Priloga ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova se Odluka primjenjuje do 31. prosinca 2016.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Kraljevini Nizozemskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2016.

Za Komisiju
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

PRILOG

DIO A

Zaražena područja iz članka 1.:

Oznaka zemlje ISO	Država članica	Naziv
NL	Nizozemska	<p>Područje obuhvaća:</p> <p>Biddinghuizen</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vanaf kruising Swifterweg (N710) met Hoge Vaart (water), Hoge Vaart volgen in noordoostelijke richting tot aan Oosterwoldertocht (water). — Oosterwoldertocht volgen in zuidoostelijke richting tot aan Elburgerweg (N309). — Elburgerweg (N309) volgen tot aan de brug in Flevoweg over het Veluwemeer. — Veluwemeer volgen in zuidwestelijke richting tot aan Bremerbergweg (N708). — Bremerbergweg (N708) volgen in noordwestelijke richting overgaand in Oldebroekerweg tot aan Swifterweg (N710). — Swifterweg (N710) volgen in noordelijke richting tot aan Hoge Vaart (water).

DIO B

Ugrožena područja iz članka 1.:

Oznaka zemlje ISO	Država članica	Naziv
NL	Nizozemska	<p>Područje obuhvaća:</p> <p>Biddinghuizen</p> <ul style="list-style-type: none"> — Vanaf Knardijk N302 in Harderwijk de N302 volgen in noordwestelijke richting tot aan de N305. — Bij splitsing de N305 volgen in noordelijke richting tot aan N302. — De N302 volgen tot Vleetweg. — De Vleetweg volgen tot aan de Kuilweg. — De kuilweg volgen tot aan de Rietweg. — De Rietweg volgen in noordoostelijke richting tot aan de Larserringweg. — De Larserringweg volgen in noordelijke richting tot de Zeeasterweg. — De Zeeasterweg volgen in oostelijke richting tot aan Lisdoddepad. — Lisdoddepad volgen in noordelijke richting tot aan de Dronterweg. — De Dronterweg volgen in oostelijke richting tot aan de Biddingweg (N710). — De Biddingweg (N710) in noordelijke richting volgen tot aan de Elandweg. — De Elandweg volgen in westelijke richting tot aan de Dronterringweg (N307). — Dronterringweg (N307) volgen in Zuidoostelijke overgaand in Hanzeweg tot aan Drontermeer(Water). — Drontermeer volgen in zuidelijke richting ter hoogte van Buitendijks. — Buitendijks overgaand in Buitendijksweg overgaand in Grootte Woldweg volgen tot aan Zwarteweg. — De Zwarteweg in westelijke richting volgen tot aan de Mheneweg Noord. — Mheneweg Noord volgen in zuidelijke richting tot aan de Zuiderzeestraatweg. — Zuiderzeestraatweg in zuidwestelijke richting volgen tot aan de Feithenhofsweg.

Oznaka zemlje ISO	Država članica	Naziv
		<ul style="list-style-type: none"> — Feithenhofsweg volgen in zuidelijkerichting tot aan Bovenstraatweg. — Bovenstraatweg in westelijke richting volgen tot aan Laanzichtsweg. — Laanzichtsweg volgen in zuidelijke richting tot aan Bovendwarsweg. — Bovendwarsweg volgen in westelijke richting tot aan de Eperweg (N309). — Eperweg (N309) volgen in zuidelijke richting tot aan autosnelweg A28 (E232). — A28 (E232) volgen in zuidwestelijke richting tot aan Harderwijkerweg (N303). — Harderwijkerweg(N303) volgen in zuidelijke richting tot aan Horsterweg. — Horsterweg volgen in westelijke richting tot aan Oude Nijkerkerweg. — Oude Nijkerkerweg overgaand in arendlaan volgen in zuidwestelijke richting tot aan Zandkampweg. — Zandkampweg volgen in noordwestelijke richting tot aan Telgterengweg. — Telgterengweg volgen in zuidwestelijke richting tot aan Bulderweg. — Bulderweg volgen in westelijke richting tot aan Nijkerkerweg. — Nijkerkerweg volgen in westelijke richting tot aan Riebroeksesteeg. — Riebroekersteeg volgen in noordelijke/westelijke richting (doodlopend) overstekend A28 tot aan Nuldernauw (water). — Nuldernauw volgen in noordelijke richting overgaand in Wolderwijd (water) tot aan Knardijk (N302). — N302 volgen in Noordwestelijke richting tot aan N305.

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/2086**od 28. studenoga 2016.****o određenim privremenim zaštitnim mjerama povezanim s visoko patogenom influencom ptica podtipa H5N8 u Švedskoj***(priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 7852)***(Vjerodostojan je samo tekst na švedskom jeziku)**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 89/662/EEZ od 11. prosinca 1989. o veterinarskim pregledima u trgovini unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 9. stavak 3.,uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 90/425/EEZ od 26. lipnja 1990. o veterinarskim i zootehničkim pregledima koji se primjenjuju u trgovini određenim živim životinjama i proizvodima unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta ⁽²⁾, a posebno njezin članak 10. stavak 3.,

budući da:

- (1) Influenca ptica zarazna je virusna bolest ptica, uključujući perad. Zaraza domaće peradi virusom influence ptica može uzrokovati dva glavna oblika te bolesti koji se razlikuju po svojoj virulenciji. Niskopatogeni oblik načelno izaziva samo blage simptome, dok visokopatogeni oblik uzrokuje visoke stope smrtnosti kod većine vrsta peradi. Ta bolest može ozbiljno utjecati na profitabilnost peradarstva.
- (2) Influenca ptica uglavnom se otkriva kod ptica, no u određenim okolnostima njome se može zaraziti i čovjek, iako je rizik općenito vrlo nizak.
- (3) U slučaju izbijanja influence ptica postoji opasnost da se uzročnik bolesti proširi na druga gospodarstva u kojima se drži perad ili druge ptice koje se drže u zatočeništvu. Kao rezultat toga može se proširiti iz jedne države članice u druge države članice i treće zemlje trgovinom živim pticama ili njihovim proizvodima.
- (4) Direktivom Vijeća 2005/94/EZ ⁽³⁾ utvrđuju se određene preventivne mjere povezane s nadzorom i ranim otkrivanjem influence ptica te minimalne mjere kontrole koje se primjenjuju u slučaju izbijanja te bolesti kod peradi ili drugih ptica koje se drže u zatočeništvu. Tom se Direktivom osigurava utvrđivanje zaraženih i ugroženih područja u slučaju izbijanja visokopatogene influence ptica.
- (5) Švedska je obavijestila Komisiju o izbijanju visokopatogene influence ptica podtipa H5N8 na svojem državnom području, na gospodarstvu u kojem se drži perad i druge ptice koje se drže u zatočeništvu te je odmah provela potrebne mjere u skladu s Direktivom 2005/94/EZ, uključujući utvrđivanje zaraženih i ugroženih područja.
- (6) Komisija je u suradnji s Švedskom pregledala navedene mjere i uvjerala se da su granice zaraženih i ugroženih područja koje su utvrdila nadležna tijela u toj državi članici na dovoljnoj udaljenosti od gospodarstva na kojem je potvrđeno izbijanje bolesti.
- (7) Kako bi se spriječili nepotrebni poremećaji trgovine u Uniji i izbjegle neopravdane prepreke trgovini koje nameću treće zemlje, potrebno je na razini Unije hitno odrediti zaražena i ugrožena područja utvrđena u vezi s visoko patogenom influencom ptica u Švedskoj.

⁽¹⁾ SL L 395, 30.12.1989., str. 13.⁽²⁾ SL L 224, 18.8.1990., str. 29.⁽³⁾ Direktiva Vijeća 2005/94/EZ od 20. prosinca 2005. o mjerama Zajednice u vezi s kontrolom influence ptica i o stavljanju izvan snage Direktive 92/40/EEZ (SL L 10, 14.1.2006., str. 16.).

- (8) U skladu s time, do sljedećeg sastanka Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje trebalo bi u Prilogu ovoj Odluci utvrditi zaražena i ugrožena područja u Švedskoj, gdje se primjenjuju mjere za kontrolu zdravlja životinja utvrđene Direktivom 2005/94/EZ, te vrijeme trajanja regionalizacije.
- (9) Ova će se odluka preispitati na sljedećem sastanku Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Švedska osigurava da zaražena i ugrožena područja utvrđena u skladu s člankom 16. stavkom 1. Direktive 2005/94/EZ sadržavaju najmanje područja navedena u dijelovima A i B Priloga ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova se Odluka primjenjuje do 31. prosinca 2016.

Članak 3.

Ova je Odluka upućena Kraljevini Švedskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 28. studenoga 2016.

Za Komisiju
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

PRILOG

DIO A

Zaražena područja iz članka 1.:

Oznaka zemlje ISO	Država članica	Naziv
SE	Švedska	Područje obuhvaća: Dijelove općine Helsingborg (oznaka ADNS 01200) koji se nalaze na području u obliku kruga radijusa tri kilometra sa središtem na koordinatama WGS84 (dec.) N56,053495 i E12,848939.

DIO B

Ugrožena područja iz članka 1.:

Oznaka zemlje ISO	Država članica	Naziv
SE	Švedska	Područje obuhvaća: Područje dijelova općina Helsingborg, Ängelholm, Bjuv and Åstorp (oznaka ADNS 01200) koji se nalaze izvan područja definiranog kao zaraženo područje te na području te u obliku kruga radijusa tri kilometra sa središtem na koordinatama WGS84 (dec.) N56,053495 i E12,848939.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR